SAUE
KRISTLIK VABAKOGUDUS
1990 – 2010

Kasutatud materjal:

Saue Linnavalitsuse Arhiivist
Saue Kristliku Vabakoguduse Arhiivist
Saue koguduse liikmete mälestused
Fotod koguduse liikmete erakogudest

Koostajad: Erki Kuld, Liia Lumilaid ja Urve Utno
Kujundus: Külvi Kurg
Kaanekujundus: Alar Sudak
Fotod skanneerisid: Heiki Lumilaid ja Vitali Kustov

© Saue Kristlik Vabakogudus, 2010
ISBN 978-9949-21-243-9

Eessõna

1990. aastal oli tunda, et Eestimaal on puhuma hakanud vabadusetuuled. Inimesed otsisid midagi uut. Usklikud olid aastakümneid palvetanud Jumala poole rahu pärast. Oli palju neid, kes julgesid kokku saades omavahelistes kõnelustes välja öelda igatsuse Eesti vaba riigi järele. Kolm kristlikku Eesti peret – Haamer, Sink ja Moring – on sümbolid rahva kustumatust igatsusest. Nad üksnes ei lootnud, vaid uskusid, et Jumal on võimas seda meile andma. Need jumalakartlikud pereisad on ammu teispoolsuses, kuid nende järeltulijad on täna meie keskel, käimas esiisade jälgedes, ning nende järeltulijaid on kaastöölisteks ka Saue koguduses.

Käesoleva ajalooraamatuga heidetakse pilk Saue Kristliku Vabakoguduse kahekümnele aastale. Siin esitletakse oikumeenilist kogudust. Oikumeeniast ja kirikutevahelisest koostööst on räägitud palju ja küllap on ka palju tehtud selle heaks. Erinevate konfessioonide kogudused teevad koostööd. Kuid Saue Kristlikus Vabakoguduses on teoks saanud see, et koguduses töötavad vabatahtlikult koos luterlased, metodistid, baptistid, õigeusklikud, adventistid. Selliselt käidud kahekümne aasta eest olgu Jumal tänatud!

Inimeste ajalooline mälu on sageli lühike. Nagu ütleb Piibel: „Inimese elupäevad on nagu rohi; ta õitseb nagu õieke väljal; kui tuul temast üle käib, ei ole teda ja tema ase ei tunne teda enam" (Ps 103:15–16). Samas elab mõni inimene oma maise elu nii, et teda tuntakse kodumaal ja tuntakse ka teistel kontinentidel. Sellised inimesed ei ole ainult teadlased, kirjanikud või poliitikud. Seda võib olla igaüks meist, ainult siis ta peab mõtlema ja tegutsema globaalselt. Üks neist on armastatud mees Tommy Blanton, USA kodanik Põhja-Carolinast. Temale on omistatud Saue linna teenetemärk, ta on Saue linna aukodanik. Tänu selles mehes elavale Jumala armastusele on kerkinud Saue linna kirik, mis kuulub Saue Kristlikule Vabakogudusele ning millel täitus juba 13 aastat. Tema ettepanekul on nüüd valminud ka väljaanne Saue Kristliku Vabakoguduse ajaloost. Tommy algne soov oli, et pandaks kokku album koguduse liikmetest ja nende peredest, kuid nüüd, koguduse kahekümnenda aastapäevaga seoses, täienes album paljude väärtuslike materjalidega.

Käesoleva ajalooraamatu koostajad on lähtunud evangelist Luukasest, kes on öelnud: „Ma olen hoolega uurinud seda, mis on toimunud, ja selle kirja pannud." Nii on ka koostajad hoolega uurinud ja meenutanud möödunud aegu ja esitanud selle oma töös. Kuid kõike ei ole enam võimalik tagantjärele dokumenteerida. Mitmed olulised möödaniku sündmused koguduse elus on säilinud vaid inimeste mälestustes ning vastavalt nende meenutustele ka kirja pandud.

Pühakiri ütleb: „Kui Jehoova ei ehita koda, siis ehitajad näevad selle kallal vaeva ilmaaegu! Kui Jehoova ei hoia linna, siis valvab valvur ilmaaegu" (Ps 127:1–2).

Jeesus Kristus on koguduste rajaja. Tema käes on alati initsiatiiv. Kogudus ei ole organisatsioon, vaid organism. Piibel ütleb, et kogudus on Kristuse ihu. Nii püüame nüüd jäädvustada selle koguduse ajaloo kui Jumala loomingu.

Oleme tänulikud kõigile, kes on kaasa aidanud Saue Kristliku Vabakoguduse ajaloo kogumisel, kirjutamisel ja väljaandmisel.

Koostajad

Sisukord

Eessõna 3

Koguduse sünd kui Jumala looming 5
Kogudus aastatel 1990–2010 10
Saue koguduse esimesest karjasest 11
Koguduse tegevus pühapäevadel 12
20 aastat Saue Kristlikku Vabakogudust 59
Pildikesi koguduse elust 62
Muusikatöö 70
Pühapäevakool 75
Kontaktid teiste kogudustega 80
Koguduse argipäev 82
TCM tegevusest ja sidemete tekkimisest Tommy Blantoniga 85
Kiriku ehitamine 90
Meie kogudus 108
Mälestame lahkunuid, kes on jõudnud usust nägemisse 127

Järelsõna 128

KOGUDUSE SÜND
KUI JUMALA LOOMING

Teame evangeeliumist, kuidas ingel peatus Maarja juures ning andis edasi sõnumi taevast. Inimlikult mõeldes tekkisid kõhklused ja kahtlused, kuid see, mida Jumal tegi ja teeb, on imeline – ja imeline isegi pisiasjades. Saue koguduse sünnilool on sarnasusi Jeesuse sünnilooga.

Sauel juhtus see 1990. aasta 21. jaanuaril. Eva Reintami jutustuse järgi nägi ta nägemuse, kus Jeesus ise oli ilmunud temale ta kodus, ja see toimus väga ootamatult, igapäevaste mõtiskluste keskel. Jeesus seisnud voodi ääres ja ütelnud: „Teie kojast peab saama palvekoda." Eva olevat veidi kohkunud ja hakanud Issandale selgitama, et see pole võimalik, kuna maja esik on nii väike, et külaliste üleriideid pole kusagile panna. Selle peale oli Jeesus näidanud, missugused riidenagid oleks otstarbekas teha. „Su mees peab need tegema!" niisugune oli käsk. Eva ruttas teise tuppa, kus istus abikaasa Ergo Reintam ning teatas talle õhinal erakordsest uudisest.

Peagi olid tal valmis joonised, missugused peaksid riidenagid välja nägema. Mees teatas, et niisuguseid nagisid on üpris raske kodustes tingimustes valmistada, sest siin olevat keevitust vaja. Hommikuks oli Eval juba veidi kergem lahendus välja mõeldud, mille valmistamisega mees pingutusteta hakkama sai. Huvitav oli asjaolu, et Saue mõisas, kus esialgu kuue aasta jooksul jumalateenistusi peeti, olevat samasugused riidenagid olemas olnud.

Hiljem, 1996. aastal, kui kirik Saue linnas oli valmis saanud, tellis Ergo Reintam metallitöökojast kirikusse samasugused riidenagid.

Kes oli abielupaar **Eva** ja **Ergo Reintam**? Kindlasti väga edasipüüdlikud ja ustavad kristlased ning sõnakuulelikud Jumalale. Vanemas eas teineteist leidnud, abiellunud ja alates 1982. aastast elanud Sauel ühes pisikeses majas, kus tegelikult jätkus külaliste jaoks väga palju armastust. Laud oli alati kaetud, tuba soe ja puhas. Ergo on öelnud oma abikaasa iseloomustamiseks: „Ta oli jumaliku tarkusega varustatud naine".

Nõnda sündiski, et alates 24. jaanuarist 1990 käis tolles majas igal nädalal koos väikene kodune palvetajate grupp. Väikesesse 15 m^2 tuppa mahtus kuni 15 inimest. Palveind ja

osadus oli sageli väga tuntav. Sõpru oli kokku tulnud Sauelt, Keilast, Turbast ja Tallinnast.

Üheks palveaineks oli kindlasti kristliku koguduse moodustamine. Eva võttis ühendust telefoni teel Saue võimuorganitega, öeldes: „Oleks tarvis leida võimalus kristlastel koguneda pühapäeviti vaimulikule jumalateenistusele". Sellele reageeris Tallinna linna rahvasaadik härra Mati Nappus ning küsis, mis usku Saue kristlased levitama hakkavad? Asi läks üpris põnevaks, kui Eva teatas, et koguduse initsiatiivgrupp koosneb erinevate kirikute liikmetest. Niisugust rahulikku kooseksisteerimise eksperimenti ei suutnud ükski võimuorgan uskuda. Vastus saabus lõpuks 12. märtsil, mil härra Nappus olevat saanud kokkuleppele proua Sirje Luubergiga, kes andis võimaluse kasutada pühapäeviti peale lõunat 2 tundi Saue Mõisa imeilusat saali. Saalis oli 80 tooli ja klaver. See koht oli ideaalne. Rent ainult 25 rubla kuus.

Piibel kinnitab: „Mis inimestele on võimatu, seda võib teha Jumal". Kakskümmend aastat on kujukalt seda ka tõestanud, et koguduse Issand on ise see, kes hoiab oma kogudust, ning rahu ja üksmeelt erinevatest konfessioonidest liikmete vahel. Iga koguduseliikme pühaks kohuseks on hoida meie kätte antud vara. See varandus on kogudus, kes tegelikult pole mitte organisatsioon, vaid organism, keda peab juhtima iga liikme sees asuv Püha Vaim. Igapäevaseks palveks peaks olema, et maailm näeks koguduseliikmete vahel olevat armastust. Palvetajate hulgas oli liikmeid Tallinna metodisti, Nõmme baptisti, Oleviste, Kaarli luteri ning Jaani luteri kirikust. Kõigil oli sama eesmärk: otsida Jumala tahet, mis peitub ühtsuses.

Mati Nappus

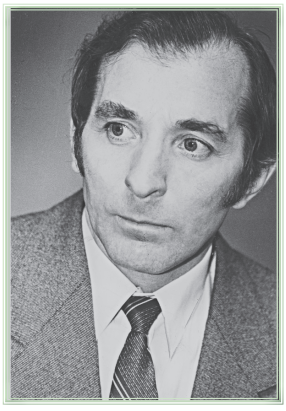

Kohalike omavalitsuste valimiste eel võttis kiriku ehitamise mõttest tuld tolleaegne Tallinna linna rahvasaadik **Mati Nappus**. Tema unistuseks oli väikene kirik torni ja tornikellade ga ning kiriku juurde kuuluva kalmistuga. Tänaseks on see unistus täitunud, välja arvatud oma kalmistu.

Ergo koos abikaasaga käisid Tallinnas Metodisti koguduse juhatuses rääkimas pastori leidmise osas, kuid superintendent Olav Pärnamets ei suutnud aidata, põhjendades seda töötajate puudusega. Jura Svonkov aga teadis kuskil Sauel elavat Erki Kulda Nõmme Baptistikogudusest ja soovitas temaga võtta ühendust.

Kas see oligi Jumala kaugemaleulatuv plaan? Kui pastor oleks määratud metodisti kiriku poolt, oleks Sauele võinud tekkida küll metodisti kirik, kuid kitsamas tähenduses kui

seda on vabakirik. Eesmärgiks oli kaasata inimesi väga erinevatest konfessioonidest.

20. märtsil 1990 läks Ergo Reintam Tallinnasse usuasjade voliniku härra Ants Liimetsa jutule, et küsida luba jumalateenistuste läbiviimiseks Saue mõisas ja sooviga edaspidi registreeruda iseseisvaks koguduseks. Kuulnud, et Saue võimuorganitelt on luba saadud, andis tema oma õnnistuse kaasa, hoolimata sellest, et ise on ateist. Andnud oma õnnistuse, ütles ta: „Kui teil koguneb liikmeid kakskümmend, siis võite teha nimekirja ja esitada avalduse koguduse registreerimiseks, praegu aga hakake kuulutama, juhul kui see rahvast huvitab".

22. märtsil 1990, kui oli saadud Saue postkontorist Erki Kulla aadress, võeti ühendust, ning laupäeval, 24. märtsil 1990 mindi koos Saue mõisa saali vaatama.

Ergo Reintam ja Evi Anni olid valmistanud juba kuulutuse, mis sai üles pandud raudteejaama, kauplusesse, mõisa ja elektripostidele. Seal kutsuti üles rahvast enneolematule jumalateenistusele Saue linnas. Laupäeval tehti vajalikke ettevalmistusi pühapäevase jumalateenistuse läbiviimiseks.

Ergo Reintam oli pühapäevaks, 25.03.1990 kell 16.00 toimuvaks esimeseks jumalateenistuseks kutsunud teenistust juhatama jutlustaja Voldemar Ritsbeki. Lauluga teenisid Mihkel Merilaine ja kolm noort õde Saaremaalt. Jutlustas Erki Kuld Nõmme Baptistikogudusest. Sellega oli astutud sammuke ligemale koguduse loomisele. Tekkis ka diskussioon kogudusele antava nime osas. Aruteludes sai kaalutud mitut varianti, kuid kuna registreerimisnimekirjas olevad kristlased kuulusid erinevatesse konfessioonidesse, tuli leida neutraalne, kõiki rahuldav nimi, et keegi ei saaks kõrvale tõrjutud ega kellelgi ei oleks priviligeeritud tunnet teiste suhtes. Lähtuti põhimõttest: kõik oleme kristlased, meil kõigil on üks ja sama Piibel ning sama Jumal ja kõigil on soov teenida ja kuulutada evangeeliumi. Peagi leiti neutraalne ja kõiki rahuldav nimi „Saue Kristlik Vabakirik". 15.08.1990 ilmus Saue infolehes „Saue Sõna" (Nr 8) artikkel Saue Kristlikust Vabakirikust.

Ants Liimetsa poolt pakutud võimalus ei jäänud kasutamata. Ergo Reintam jätkas nimekirja koostamist ja registreerimisprotseduuride teostamist. Peagi valmis Saue Kristliku Vabakiriku põhikiri ning 28. augustil 1990 andis Ergo Reintam sisse koguduse registreerimise avalduse Tallinna Linna Täitevkomiteesse (Vabaduse väljak 10 tuba 108). Koguduse nimekirjas oli 20 inimest, kellest mitmed on juba lahkunud igavikku:

1. *Eva Reintam (28.05.1929–02.08.1999)*
2. *Ergo Reintam (13.06.1934)*
3. *Meeri Kangro (27.11.1910–04.04.2001)*
4. *Paul Altmets (21.04.1923–22.12.1993)*
5. *Linda Altmets (03.02.1923–09.07.1992)*
6. *Matti Nappus (01.12.1943)*
7. *Rudolf Lange (18.06.1921–02.12.1993)*
8. *Õie Mändvee (02.03.1934–17.05.2005)*
9. *Allan Ventsel (09.06.1960)*
10. *Katrin Ventsel (04.02.1964)*
11. *Erki Kuld (24.11.1951)*
12. *Piret Kuld (05.09.1955)*
13. *Maie Niin (24.05.1946)*
14. *Velli Janno (31.08.1943)*
15. *Harald Altok (06.12.1913)*
16. *Erna Altok (31.07.1913)*
17. *Uno Kompus (09.11.1933)*
18. *Ene Kompus (13.06.1961)*
19. *Endla Kurgpõld (28.10.1929)*
20. *Piret Kompus (22.03.1969)*

Juriidilise osakonna spetsialist Tiina Üksvärav andis jätkuvalt informatsiooni koguduse registreerimise tarvis ning 26. septembril 1990 toimus esimene koguduse üldkogukoosolek, kus valiti pastori kohusetäitja ja Saue Kristliku Vabakiriku juhatus. Pastori kohusetäitjaks valiti Erki Kuld ja juhatuse esimeheks Ergo Reintam, liikmeteks Uno Kompus, Paul Altmets ja Evi Anni. Peagi saabus oodatud päev ja 19. oktoobril 1990 anti sisse Tallinna Linnavalitsusse Saue Kristliku Vabakiriku

registreerimisdokumentide lisad ning 10. novembril 1990 kanti Saue Kristlik Vabakirik kirikute ja koguduste registrisse. 22. novembril 1990 anti välja Tallinna Linnavalitsuse määrus, millega kanti usuühing „Saue Kristlik Vabakirik" Eesti Vabariiklikku ettevõtete ja organisatsioonide registrisse (Reg nr 01012465).

Nii jõudis lõpule koguduse rajamine ja registreerimine kui koguduse elu esimene etapp, mis kestis kümme kuud. Koguduses tekkis küsimus, millist hetke lugeda koguduse sünnipäevaks – kas selleks on päev, mil Eva Reintam sai ilmutuse, või koguduse esimene registrisse kandmise päev. Need kõik on väga tähtsad päevad, kuid ilmutuse saamise päeval ei olnud veel kogudust. Registreerimise päev oleks ikkagi ametlik nimepanemise päev, kuigi kogudus oli juba olemas ja töötas. Nii otsustatigi koguduse sünnipäevaks pidada päeva, mil toimus esimene jumalateenistus Saue mõisas 25.03.1990 ning aastapäeva pühitseda 25. märtsile lähimal pühapäeval.

Seoses muutustega Eesti Vabariigi seadusandluses tuli Saue kogudus ümber registreerida Eesti Vabariigi Siseministeeriumi alluvusse. Kui oli selgitatud mõistete „kirik" ja „kogudus" formaaljuriidilisi tähendusi, siis otsustati valida koguduse nimeks „Saue Kristlik Vabakogudus". Registreerimine toimus 14.03.1994, registreerimisnumber 71800299. Põhikirja järgi on koguduse „kristlaste usuline ühendus, kuhu kuuluvad vabatahtlikult ühinenud liikmed, kes on omaks võtnud koguduse usulised tõekspidamised". Nende tõekspidamiste hulka kuulub ka koguduse jätkuvalt oikumeeniline suunitlus: „Arendada koostööd teiste kogudustega ning olla ühenduses teiste konfessioonidega".

Praktika on näidanud, et iga kogudus kujuneb koos tema pastoriga. Sellest johtuvalt saab koguduse ajalugu vaadelda kolmes osas, kuna selle kahekümne aasta jooksul on olnud Saue Kristlikul Vabakogudusel kolm vanempastorit.

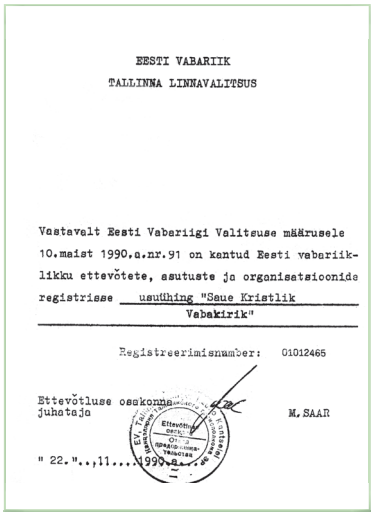

EESTI VABARIIK
TALLINNA LINNAVALITSUS

Vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse määrusele 10.maist 1990.a.nr.91 on kantud Eesti vabariiklikku ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registrisse usuühing "Saue Kristlik Vabakirik"

Registreerimisnumber: 01012465

Ettevõtluse osakonna juhataja M.SAAR

" 22."..,11....1990.a.

EESTI VABARIIK

SISEMINISTEERIUM

TUNNISTUS

Saue Kristlik Vabakogudus

on registreeritud Usuasjade talituses vastavalt 20. mail 1993. a. vastu võetud kirikute ja koguduste seadusele ning kantud Eesti kirikuregistrisse.

Registrinumber: 71800299

Usuasjade talituse juhataja

Tiit Sepp

14. 03. 1994

KOGUDUS AASTATEL 1990–2010

Aastatel 1990–2000 oli Saue Kristliku Vabakoguduse karjaseks **Erki Kuld** – esimesed poolteist aastat vanempastori kohusetäitjana ja hiljem vanempastorina kuni töö üleandmiseni noorele vennale Gunnar Mägile aastal 2000.

Erki Kuld meenutab:

Saanud koguduselt kutse tulla karjaseks Saue Kristlikule Vabakogudusele, tekkisid südames vastakad tunded. Ühelt poolt on loomulik, et kui inimene elab Sauel, on ta esmane kohustus künda Saue vaimulikku põldu ja alles siis, kui jõudu ja jaksu jääb üle, minna mujale appi. Teisest küljes toimisid isiklikud emotsioonid: olles Nõmme Baptistikoguduse liige ja töötegija koguduses, tundsin kohustust Nõmme koguduse ees. Teiseks oli Nõmmel väga hea meeskond ja koguduses toimis kõik väga hästi. Vaimulik elu käis täie hooga, töötas segakoor, noortekoor, pühapäevakool ja noortetöö oli heal järjel, ka kõik minu vaimulikud sõbrad ja tuttavad olid Nõmmel. Mõeldes Saue kogudusele, kus oli ainult kakskümmend üks inimest ja needki erinevatest konfessioonidest, polnud ei noori, ei pühapäevakooli, ei koore ega ansambleid. Mõeldes kõigele sellele, tundus Saue kogudus justkui kõrb. Ja tekkis küsimus: „Jumal, miks?". Panin selle probleemi Jumala ette ning nõustusin algul olema ainult pastori kohusetäitja, lootuses, et ehk tuleb kusagilt keegi teine. Selleks, et töö saaks toimida, määrasime jumalateenistuse ajaks pühapäeva keskpäeva kella 12 või 13 ajal, sest siis oli võimalik hommikusel teenistusel olla Nõmmel, keskpäeval Sauel ning vahetevahel õhtul jälle Nõmmel. See oli väsitav, kuid Jumal õnnistas seda tööd eriliselt, andes jõudu ja inspiratsiooni. Nii kestis see üle aasta. Ühel päeval, lugedes Piiblit, sattusin lugema lugu Filippusest, kes kuulutas evangeeliumi Etioopia kuninganna kojaülemale ning pärast seda, kui ta oli kojaülema ristinud, võttis Vaim ta sealt ära ja ta leidis enda olevat kõrbes. See lugu hakkas korraga rääkima minu vastu, ma olen ka Nõmmel nautimas tööd ja koguduse osadust, aga Jumala plaan on viia kõrbe ja töö peab minema edasi ka seal. Siit leidsin kinnitust ja langetasin otsuse – tuleb tulla Sauele tööle põhikohaga, sest see on Jumala töö. Kui nüüd koguduse vennad tegid ettepaneku vaimulikuametisse ordineerimiseks, oli otsus küps. Vahur Utno käis EEKB Koguduste Liidus rääkimas ordineerimisest ja liidu juhtkond andis selleks nõusoleku. (Kuupäevaline dokumentatsioon puudub, kuna kogudus töötas Saue mõisas ja dokumendid ning mitmed koguduse inventarid olid vanempastori kodus. Juhtus aga õnnetus ja maja põles maha koos dokumentide, fotode ja inventariga.) Ordineerimine toimus ilmselt 1991. aasta suvel Saue mõisas. Ordineerima tulid vaimulikud EEKB Liidust: Peeter Roosimaa, Ants Rebane ja Aamo Remmel. Sellest sündmusest on säilinud vaid üks foto.

Saue koguduse esimesest karjasest

Koguduse esimene pastor **Erki Kuld** on sündinud 24. novembril 1951 Irkutski linnas, Siberis, küüditatute peres. Emaisa polnud väga rikka talu omanikud, kuid nii jõukad siiski, et 1949. aastal küüditatud saada.

Erialalt on Erki Kuld meremees, lõpetanud Tallinna Kalatööstusliku Merekooli, kuid tol hetkel töötas Tallinnas Järve Autoteeninduses. Õppis EEKBL usuteaduslikel kursustel teoloogiat kolm aastat. Pärast õppeasutuse akrediteerimist ja üleviimist Tartusse jäid õpingud katki. Erki Kuld on öelnud: „Leian, et õppimine ja täiendamine on väga vajalik, ja olen püüdnud seda mitte ainult teistele soovitada, vaid ka ise tõeks elada. Võimaluste piires olen haaranud kinni teoloogilistest täiendõppekursustest ja isegi kuldses keskeas alustasin bakalaureuse tasemel õpinguid Eesti Mereakadeemias ning selle lõpetamise järel alustasin teoloogiaõpinguid magistrantuuris EELK Usuteaduse Instituudis. Magistrantuuri teooriaõpingud on kirjutamise hetkeks lõpetatud ja praegu tegelen magistritöö kirjutamisega teemal „Kristliku kasvatuse analüüs".

Mirjam, Piret, Joosep, Kertu ja Erki Kuld

„Vaimulik töö koguduses oli huvitav nagu uudismaa kündmine. Midagi ei olnud ja kõike tuli hakata algusest peale tegema. Tuli seista Jumala ees, et saada selgust, kus kohast alustada ja kuhu välja jõuda. Koostati arengukava ja pandi paika strateegia eesmärkide saavutamiseks. See strateegia sisaldas kuut valdkonda:

1. Pühapäevaste teenistuste tõhustamine
2. Muusikalise tegevuse elustamine
3. Pühapäevakooli töö käivitamine
4. Kontaktide loomine Eestis ja välismaal
5. Teenimine väljaspool jumalateenistust
6. Kiriku ehitamine

Koguduse tegevus pühapäevadel

Esimene ristimine toimus 19. mail 1991.
Ristiti Lilli Laar ja Terje Aulik

Lilli Laari ristimine

Ristimine Valkla rannas 1993

Kuna algusaastal oli töötegijaid vähe, teenisid Ergo Reintami kutsel kogudust mitmed külalisvennad erinevatest kogudustest ja konfessioonidest. Metodisti kirikust käisid jutlustamas Päivo Kasekamp, Voldemar Ritsbek, Mihkel Merilaine jt, Olevistest Peeter Püssim, Ülo Niinemägi, Ülo Meriloo jt. Eesti Luterlikust kirikust oli ustav õpetaja Karl Reinaru, Helmut Rüdmik jt, Nõmme kogudusest Ants Rebane, Aamo Remmel jt. Muusika osas aitas kaasa Maie Lilleorg Tallinna metodisti kogudusest. Huvitav oli näha, kuidas Jumal tegutses, inimesi tuli Jumala juurde ning kogudus hakkas kasvama. Tihti koosolekute järel inimesed tulid ja tunnistasid, et nad tunnevad oma pattu ja tahaksid saada andestust Jumalalt. Piibel ütleb: „Kes oma patud tunnistab, neile annab Jumal need andeks, ja kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lasteks."

1991. aasta 19. mail toimus esimene ristimine, mil ristiti Lilli Laar ja Terje Aulik. Ristimine toimus Nõmme Baptistikoguduses ja ristija oli Ants Rebane. Teine ristimine toimus juba 22. veebruaril 1992 samuti Nõmmel ja ristiti kolm inimest: Silvi Daljaeva, Juta Ristisaar ja Lüürika Rüütli. Peagi liitusid kogudusega lisaks ristitutele esimesed uued liikmed: Urve

Telk Saue keskuse haljasalal

Utno, Vahur Utno ja Maire Altmeri. Koos kogudusega liitunud kristlastega oli Saue koguduses juba 33 liiget.

27. juulil 1992 laulatati Nõmme baptisti palvelas Terje Aulik ja Jarmo Parkkila.

Uute liikmete lisandumine jätkus ja peagi ristiti Tiia Kikas, Liia Lumilaid, Kaido Juhkama, Toomas ja Maire Altmeri ning Teet Niin. Kuna koguduses oli töötegijaid vaja, toimis lühike piiblikursus. Kursuse toimumiskoht oli väga ebaharilik – selleks oli koguduse buss. Selle koolituse tulemusel said pärast ristimist diakoniks õnnistatud Toomas Altmeri, Teet Niin ja juba varem ristitud Vahur Utno. Sellega seoses tekkis võimalus kasutada uusi töötegijaid palvekoosolekute läbiviimisel ja pühapäevaste jumalateenistuste mitmekesistamiseks jutlustajate ja tunnistajate abil.

1993. aastal tuli Sauele misjonärina tegutsema soome rahvusest mees **Johannes Satinmaa**, kellel oli Rootsi kodakondsus ja kes elas Kanadas. Temal oli kaasas suur telk koos veoautoga Volvo ning peagi saime Saue Linnavalitsuselt loa telgikoosolekute korraldamiseks. Koosolekud toimusid nii 1993. aasta kui 1994. aasta suvel Saue keskuse haljasalal. See oli midagi uut sauelaste ja ka meie koguduse jaoks. Pärast 1994. aastal toimunud telgikoosolekute lõppu toimus ekskursioon Lõuna-Eestisse, ka see traditsioon jätkus kogudusel aastaid.

1994. aasta suvel külastas Saue kogudust Põhja Carolinast USAst Antiochia koguduse pastor Tommy Blanton ning pärast koos veedetud nädalat ja ühiseid teenimisi mitmel jumalateenistusel saatis Tommy kutse Erki ja Piret Kullale külastada USAs nende kogudusi. See oli suur väljakutse, kuid samas ka võimalus, mis sai teoks 1995. aasta jaanuaris.

19. augustil 1994 külastas Saue kogudust Helmut Rüdmik koos abikaasa Endlaga. Jumalateenistus toimus Saue mõisas ja sellele järgnes koosviibimine „Samaaria" turvakodus, mille järel tekkis koostöö mitmeks perioodiks.

Johannes Satinmaa ja Erki Kuld

Toomas Altmeri

Eesti lipu üleandmine Walter B. Jonesile

Delegatsioon Valges Majas. Vasakult: Erki Kuld, Patricia ja Tommy Blanton, Piret Kuld, Gunnar Mägi ja Walter B. Jones

Nõupidamine enne koostööleppe sõlmimist Antiochia kogudusega

Saabus 1995. aasta 15. jaanuar ning oligi käes päev, mil jätsime Saue kogudusega mõneks ajaks hüvasti, võttes kaasa koguduse kuumad tervitused Antiochia kogudusele. Kuna nende aastatega oli töösse õnnistatud mitu diakoni, siis võis koguduse usaldada Jumala ja ustavate vendade hoolde. Jõudes Ameerikasse Antiochia koguduse keskele, oli tore kohata noort venda Gunnar Mägi, kes oli meile tõlgiks. Reisil tuli jutlustada neljas koguduses ja Piret teenis kogudusi laulu ja muusikaga. Esimene nädal mööduski rännates mööda neid kogudusi, kes töötavad ühes ketis. Antiochia kogudus on neile nagu emakogudus, kust on välja kasvanud teised kolm kogudust. Kohtumised olid väga südamlikud ning jätsid ilmselt mõlemale poolele väga sügava jälje. Teine nädal oli Tommyl planeeritud ringreisile. Külastasime Washingtoni ning sealseid vaatamisväärsusi, sealhulgas Kapitooliumi ja Valget Maja. Kohtusime Walter B. Jonesiga, kes oli Põhja-Carolina esindajana Ameerika Ühendriikide Kongressis. Meil oli au temale üle anda Eesti sinimustvalge lipp ning värviliste illustratsioonidega raamat Eestist.

Need olid võrratud hetked, kuid siit kasvas välja koguduste vaheline sõprus, mille tulemusel hakkas arenema koostöö, mis viis Saue kiriku ehitamiseni, ja koostöö on kestnud kuni tänase päevani. Sellest koostööst on saanud alguse ka käesoleva ajalooraamatu

saamislugu. 5. veebruaril 1995. aastal olime jälle oma armsa Saue koguduse keskel, andes edasi tervitusi ja jagades reisimuljeid.

Kätte jõudis 1995. aasta veebruar ning järjekordne üldkogu koosolek koos valimistega. Valiti kogudusele uus juhatus: Andrus Rebane (juhatuse esimees), liikmed Teet Niin, Vello Päss, Kaido Juhkama, Vahur Utno. Muusikatoimkonda kuulusid Piret Kuld ja Andrus Rebane. Lastetöö ja pühapäevakooli toimkonnas olid Liis Vaiklo, Lüürika Rüütli, Maie Niin, Erki Kuld. Revisjonikomisjoni valiti Endla Kurgpõld, Ergo Reintam, Heiki Lumilaid; noorsoo toimkonnas olid Andrus Rebane, Kaido Juhkama. Kui endiste juhatuste töö oli kerge, siis selle juhatuse oma oli väga raske, sest tema õlgadele jäi kiriku ehitus.

17.–19. märtsini 1995 toimusid Tallinnas „Kalevi" Spordihallis Billy Grahami satelliitmisjoni koosolekud. Saue kogudus osales ka nendel koosolekutel, sõites kohale kogudusele kuuluva bussiga. Näha maailma kuulsaimat evangelisti suurel ekraanil – see oli väga kinnitav ja uut jõudu ning lootust andev.

26. märtsil 1995 oli esimene juubelihõnguline koguduse aastapäev. Tervitama olid tulnud erinevate koguduste ja konfessioonide esindajad, oli palju laulu, mängu ja tervitusi. Tänujumalateenistus venis pikaks, kuid sellele järgnev armastussöömaaeg, mille köögitoimkonna õed olid rikkalikult

Gunnar Mägi, Erki ja Piret Kuld koos Tommy Blantoni pereliikmetega

Koguduse 5. aastapäev. Jumalateenistus Saue mõisas

Heiki Lumilaidi ristimine

valmistanud, andis uut jõudu ja reipust. Tervitamas olid õed-vennad ka väljastpoolt Eestit. Kogesime kõik, kui tore on omada sõpru ja veel parem omada õdesid ning vendi.

Kätte jõudis jälle tegevusterohke 1995. aasta suvi. 14. juulil 1995 algas järjekordne suvelaager Valklas. Sellel korral olid tulnud külalised Terje ja Jarmo Parkila Soomest, ning külaline Linda Corns USAst, keda tõlkis Andrus Rebane. Laagris oli krooniku andmetel üle kuuekümne inimese, aga laagri kulminatsioon oli ristimistalitus Valkla rannas. Seekord ristis Nõmme Baptistikoguduse pastor Heldur Kajaste meie kolm uut liiget: Maire Tarnapovitši, Genadi Tarnapovitši ja Heiki Lumilaidi. Heiki ristimine oli eriline. Kuna armas vend on kaotanud rongiõnnetusel mõlemad jalad, kandsid diakonid teda ristimisvette ning püha talitus sai toimetatud.

Jumal on imeline, temal on armu ja abi kõigile kes teda appi hüüavad!

Nagu juba on saanud traditsiooniks, toimus ka sellel aastal pärast laagrit 17.–18. juulil ekskursioon, seekord Hiiumaale, kus osales 35 inimest koos külalistega Soomest ja USAst.

Sama aasta suvel osales koguduse kolm peret – Reintamid, Niined, Lumilaidid – Eesti Metodisti Kiriku poolt korraldatud perelaagris Aa rannas. Need perelaagrid on omandanud väga hea kuulsuse, kuna seal jagatakse perekonnaõpetust inimeste poolt, kes on saanud vastava väljaõppe ning praktika. Mitmed kriisides olnud pered on laagrist tagasi tulnud tervete ja rõõmsatena. Terve perekond on koguduse terve rakuke, kui rakuke on haige, tekitab see probleeme ka kogudusele.

Laagrilised Valklas

Ilus tegevusrohke suvi hakkab lõppema ja kogudus peab saatma endi keskelt eemale armsa noore Ivi Korju, kes läheb õppima usuteadust Tartu Ülikooli. Ivi lõpetas Tartu Ülikooli teoloogiateaduskonna. Tutvus seal kaasüliõpilase Mait Mölderiga ning nüüd on nad

vaimulikus teenistuses EELK Rõuge koguduses. Mait on kirikuõpetaja ja Ivi pühapäevakooli õpetaja ning abi Maidule koguduse töös.

24. septembril 1995 saabusid Saue kogudusele külla Tommy Blanton koos abikaasa Patriciaga, neid tõlgib Gunnar Mägi, kes on koos Tommiga tulnud USAst Eestisse, kuid seekord juba mitte ainult tõlgina, vaid tõsisemate kavatsustega, sooviga astuda Saue kogudusse. Gunnar on abiellunud USAs oma õpingukaaslase Jill Strombergeriga.

Kui küsiti, kas nad tulevad Eestisse päriseks, vastas Gunnar: „Täpselt ei tea, kuid niikauaks, kui sünnivad lapsed ja lähevad kooli, tahaks olla siin ning teenida Jumalat."

Gunnar Mägi meenutab toimunut järgmiselt:

Õhina ja põnevusega sisenesime noore abielupaarina oma roheliste radiaatoritega rendikorterisse Sauel, et alustada teenistust Saue Vabakoguduse noortega. Hoolimata tagasihoidlikest võimalustest oli koguduse visioon suur ning siin oli koht, kus olla, teenida ja õpitut rakendada. Juba eelnevalt oli noorte tööd tehes Andrus Rebane kogunud enda ümber rühma teismelisi. Tundsin, et noored vajavad lisaks muusikalisele tegevusele ka süstemaatilist piibliõpet ning teadlikku jüngerlust. Juba järgmisel nädalal alustas Jill inglise keele tundidega ning Anu Vananurm, Airi Oeselg ja Riina Nurme avaldasid nõusolekut lisaks keeleõppele ka Piiblit uurida. Peagi lisas Jumal huvilisi veelgi ning kevadeks oli noorteõhtutel osalejate arv juba ligi kümme noort. Piret Kuld oli lahkesti nõus „noortekatel" klaveril laule saatma, mis andis õhtule uue sügavama dimensiooni.

Algasid läbirääkimised Sauele kiriku ehitamise suhtes. Vastav juhatuse koosolek toimus 28. septembril 1995 koosseisus Andrus Rebane, Erki Kuld, Teet Niin, Vello Päss, Vahur Utno, Kaido Juhkama. See oli ajalooline hetk Saue kiriku saamisloos.

1. oktoobril 1995. oli pidulik jumalateenistus, Patricia Blanton tunnistas ja Tommy Blanton jutlustas ning toimus Gunnar Mägi ja Jill Mägi õnnistamine kogudusse.

8. oktoobril 1995 toimus Lõikustänupüha jumalateenistus. Sellel teenistusel oli rõõmu ja leinakurbust. Rõõmu tunneb kogudus uute töötegijate üle Gunnari ja Jilli näol. See on jumalateenistus, kus Gunnar jutlustab ja Jill laulab esimest korda oma uues koguduses, mis saab neile pikkadeks aastateks kodukoguduseks. Leinateatena aga kuulis kogudus, et Piret Kulla isa on surnud ning matus on 14. oktoobril 1995.

Tommy ja Patricia Blanton

Jill ja Gunnar Mägi

Elu on juba selline, et lein ja rõõm käivad tihti käsikäes, kuid kristlastel on ka leinas lohutus ja troost: „Suurel hommikul näeme jälle!"

Gunnar Mägi, olles õppinud Colorado Kristlikus Ülikoolis üldaineid ja Trinity Kolledžis bakalauruse taseme-õppes ning hiljem lõpetanud Tartu Ülikooli usuteaduskonna magistriõppes, asus usinasti tööle noortega. Jill teenis lauluga ja see innustas koguduse noori väga. Hakkasid toimuma noorteteenistused, kus kogu teenistus oli noorte kanda: laul, tunnistused ja jutlus. Oli täitunud minu kui vanempastori igatsus ja visioon: koguduses on käivitunud aktiivne iseseisev noortetöö. Samas oli meil Gunnariga ühesugune nägemus, et noortetöö ei tohi kogudust kiskuda kaheks, vaid peab olema teineteist toetav ja liitev.

Imetledes ja igati kaasa aidates Gunnari aktiivsele tegevusele, unustasin ma need noored inimesed, kes olid siiani seda tööd teinud vastavalt oma jõule ja ajale ning nendest mõned said solvatud ja tõmbusid tagasi. See oli minu viga, et ma ei osanud vana tööd ja uut tööd liita ja siduda. Südamlikud vabandused minu kui tollase vanempastori poolt!

Saabus 1996. aasta kevad. 24. märtsil pühitses kogudus oma kuuendat aastapäeva ja juba järgmisel päeval, 25. märtsil 1996 vajutas kopp oma küüned Saue tammiku servas oleva kirikukrundi pinnasesse ja algas kiriku ehitamine.

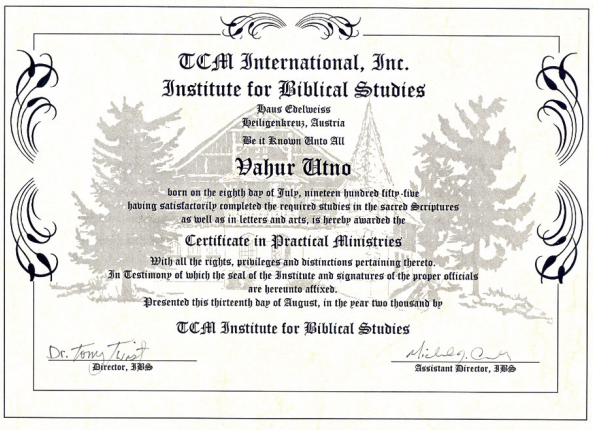
TCM International, Inc.
Institute for Biblical Studies
Haus Edelweiss
Heiligenkreuz, Austria
Be it Known Unto All
Vahur Utno
born on the eighth day of July, nineteen hundred fifty-five
having satisfactorily completed the required studies in the sacred Scriptures
as well as in letters and arts, is hereby awarded the
Certificate in Practical Ministries
With all the rights, privileges and distinctions pertaining thereto.
In Testimony of which the seal of the Institute and signatures of the proper officials
are hereunto affixed.
Presented this thirteenth day of August, in the year two thousand by
TCM Institute for Biblical Studies
Director, IBS
Assistant Director, IBS

Kiriku ehitus käis täie hooga ja kogudus vajas lisatöötegijaid ja seda ka vaimulikul tööpõllul. Seoses sellega läkitas koguduse juhatus Austriasse piiblikooli õppima Vahur Utno. 11. augustil 1996 algas venna esimene teoloogiline haridustee. Märgata oli venna indu ja huvi õpingute vastu. Möödus mitu aastat ja Vahur Utno oli läbinud kogu piibliõppe programmi ning sai TCM Piiblikoolist

oma esimese teoloogilist haridust tunnistava sertifikaadi.

Vastavalt võimalustele ja vajadustele algasid vaimulikud talitused kirikus juba ehituse käigus. Esimene matusetalitus Saue kirikus toimus juba siis, kui käisid sisemised viimistlustööd. 30. oktoobril 1996 saadeti viimsele teekonnale Saue linna kodanik Valter Jõger, kes ei olnud koguduse liige, kuid omaste soov oli teda saata viimsele teekonnale Saue kirikust. Matusetalituse ajaks koristati kirik ja valmistati ette leinatalituseks, mille viis läbi vanempastor Erki Kuld, laulis Oleviste kiriku meeskoor.

Vello Pässi peied

Kuna mitmed kiriku liikmed on üle keskea, siis on kirik jätkuvalt saatnud viimsele teekonnale armsaid, kes on andnud endast parima koguduse ja kiriku jaoks. Üheks selliseks ustavaks koguduseliikmeks oli armas vend Vello Päss. Tema oli alati abivalmis ja andis endast parima kiriku ehitusel ja ka vanempastori kodu taastamisel. Pärast kiriku valmimist, teostades lisaehitusi 1998. Aastal, tundis vend varbas valu. Ta läks arsti juurde, sealt saadeti Keila haiglasse ning avastati gangreen. Tehti kolm operatsiooni, kuid venna elu päästa ei suudetud. Nii lahkus 8. oktoobril 1998 igavikku Vello Päss. Saatsime venna viimsele teekonnale tema oma kätega ehitatud kirikust. Talitust viisid läbi EELK piiskop Einar Soone ja Saue koguduse vanempastor Erki Kuld. Venna Vello lahkumine oli suur kaotus perele ja Saue kogudusele.

1996. aasta lõpp läks väga tormiliseks. Valmis kirikuehituse esimese etapp ja 22. detsembril 1996 toimus pidulik avajumalateenistus, kus osales umbes 250–300 inimest. Sellele järgnes 28. detsembril Arsise kellade kontsert, kuhu oli hilinejatel võimatu ligi pääseda, sest kohale oli tulnud umbes 450 inimest.

Kui 1996. aasta oli kiire ja tormiline kiriku ehitusest tingitult, siis 1997. aasta oli tormiline sündmuste poolest nii koguduse sees kui ka väljaspool. Juba 2. jaanuaril 1997 tuli külla üks kirikuehituse initsiaatoreid Linda Corns USAst. Toimusid mitmed teenistused nii noortega kui ka kogu kogudusega.

Linda Corns

Pärast Linda lahkumist toimus Saue kiriku ajaloos esimese kihlapaari mahakuulutamine. 10. jaanuaril 1997 kihlusid

Iisraeli õhtust osavõtjad. Esiplaanil Ülo Niinemägi, paremalt esimene Andres Võsu

Kerttu Kuld ja Ingmar Vester. Tõsi, nende kihlus ei jäänud püsima.

Uus kirik andis vaimulikule teenimisele lisaks uusi võimalusi, ja nii alustas 2. veebruarist 1997 hommikune palvetund 7.30–9.00. See oli midagi uut meile kõigile.

Enne Eesti Vabariigi aastapäeva teenistust 16. veebruaril 1997 tegi Saue Linnavalitsus kirikule ettepaneku kaaluda võimalust paigaldada Saue kiriku parki mälestusmärk vabaduse eest langenutele. Seda küsimust arutas koguduse juhatus ja nõustus ettepanekuga, juhul kui mälestusmärk omab kristlikku sümboolikat ning kirik ei ole kohustatud tegema omapoolseid materiaalseid kulutusi mälestusmärgi valmistamiseks. Mälestusmärgi avamine kavandati Võidupühaks 23. juunil 1997 (juhatuse koosoleku protokoll Nr 3, 16.02.1997).

1997. aasta 24. veebruaril oli võimalus ka Saue rahval esimest korda tähistada Eesti Vabariigi aastapäeva oma linna kirikus. Seda võimalust ei jätnud kasutamata kirik ega linn. Oli algamas ilus uus traditsioon Saue linna elus. Vabariigi aastapäeval koguneti kirikusse eesotsas Saue linna juhtidega. Muusikaga teenis Saue kiriku segakoor koos noorteansambliga. Külalistena tervitasid Saue linnapea härra Orm Valtson ja Volikogu esimees härra Rafael Amos. Jutlustas vanempastor Erki Kuld. See ilus traditsioon on juurdunud Saue linna ellu ja kestab tänaseni.

1. märtsil 1997 oli võimalus korraldada „Iisraeli õhtu"; külalistena olid kohal Ülo Niinemägi ja Andres Võsu, kes oli Iisraeli Kristliku Suursaatkonna president Eestis. Vaadati filme Iisraelist ning kuulati mitu huvitavat ettekannet Iisraeli riigi ajaloost ja tänapäevast ning võimalustest külastada Püha Maad.

Vahur ja Laura Lumilaid vanematega õnnistamispäeval

9. märtsil 1997 toimub esimene lasteõnnistamine Saue kirikus. Õnnistati kolm last: Maris Madisson, Andre Saar, Lotte-Getter Saar. Seegi oli sündmus, mis toimus esmakordselt Saue kirikus, kuigi mitte esimene kord Saue koguduses. Esimesed Saue koguduses õnnistatud lapsed olid

Ayron Alliksaar, Vahur ja Laura Lumilaidid, ning see toimus juba 5. juunil 1994 Saue mõisas.

Kevad tuleb lähemale ja loodus tärkab uuele elule, sama toimub ka koguduses. 27. aprillil 1997 oli koguduse elus tähtis sündmus, nimelt leidis aset Gunnar Mägi ordineerimine noortepastoriks ja Vahur Utno ordineerimine abipastoriks. Toimus pidulik jumalateenistus, kus osalesid peale kohaliku karjase Erki Kulla ka Helari Puu ja Ülo Meriloo EEKB liidust. Laulis Oleviste meeskoor, kohal viibib 58 kaaspalvetajat-kuulajat. Algas järjekordselt uus etapp Saue koguduse elus, töö jagunes kolme ordineeritud töötegija vahel. Tähiseks oli kõigile kolmele ordineeritud töötegijale kingitud mustad vaimulikupluusid.

Õnnistuspalvet peavad Ülo Meriloo, Helari Puu ja Erki Kuld

12. juunil 1997 toimus evangeelne koosolek koos järjekordselt külla tulnud Tommy Blantoniga. Koosolek sai üles ehitatud väga erilisel moel. Külalistena olid kohal klaasimaalija Tõnu Talve ja tema maalimise ajal musitseeris kitarril Robert Jürjenthal. Selle esitluse järel jutlustas Tommy Blanton. Koosoleku lõpus ostis Tommy Blanton kunstnikult klaasil oleva maali ära 450 EEKi eest ja kinkis selle Saue kirikule.

Tõnu Talve ja tema klaasimaal

Kätte jõudis eelpool mainitud võidupüha, 23. juuni 1997. Mälestusmärk Eesti vabaduse eest langenute mälestuseks oli valmis. Kivi pärines Saue keskuse haljasalalt. Algul kavandati selle toomine kiriku parki tavalise kraana ja veoautoga, kuid kuna kivi osutus arvatust raskemaks, tuli kasutada spetsiaalset tõstekraanat ning raskeveokit. Kivi teksti ja kujundi kavandas Saue Linna Volikogu esimees härra Rafael Amos, raiduritöid teostas kiviraidur Mati Särglepp. Raiduri väitel ei olnud kivi valik

Peapiiskop emeeritus Kuno Pajula pühitseb Keila Maleva ja Harjumaa Päästeteenistuse lippe

Greta-Olivia, 11. kuune

kõige parem, kuna see on jämeda struktuuriga ning ei anna raiuda väga kvaliteetselt, sest struktuur hakkab murenema. Meie palvel otsustas mees siiski tööga alustada ning 23. juuniks oli töö valmis. Võis alata pühitsemistalitus, mis oli pühendatud Teisele Harju Maakaitsepäevale. Sellel pidulikul päeval teenisid kõrvuti EELK peapiiskop emeeritus Kuno Pajula ja Saue koguduse vanempastor Erki Kuld. Laulmas oli Oleviste meeskoor ja rahvast oli kohal umbes 150 inimest. Lisaks Saue rahvale oli kohal ka Saue Linna sõpruskommuuni rahvas Ledöje-Smörumist Taanist. Nimelt olid tulnud 20 noort Ledöje-Smörumi luterlikust kirikust, sealt algas ka koostöö nendega. Jumalateenistust juhatas Erki Kuld ja jutluse järel toimus mälestusmärgi pühitsemine. Selle järel pühitses peapiiskop Pajula Kaitseliidu Keila Maleva ja Harjumaa Päästeteenistuse lippe. Kirjeldatud sündmusi kajastas ka „Saue Sõna" ning sündmus jäädvustati Saue linna ajalukku.

Pärast Võidupüha oli koguduse elus tähtis sündmus – meie koguduse noortepastori peresse sündis esimene laps Greta-Olivia Mägi. See oli rõõmus sündmus Mägide perele, kuid seda rõõmu jagus ka koguduse noortele ja vanadele. Tore oli vaadata, kuidas noored jätkasid koguduse tööd koos väikese Gretaga. Kui oli kooriharjutus või jumalateenistus, ei jäänud Jill koju, vaid oli koos lapsega kohal. Nii võib öelda, et väike Greta kasvas kirikus koguduse keskel nagu väike roosike.

Seoses Gunnar Mägi asumisega noortepastori kohale tihenesid Saue koguduse sidemed ameeriklastega. 3. augustil 1997 saabusid külalised Ameerikast Colorado osariigist. Kuulsime nende tunnistusi ning olime koos laulmas ja Jumalat kiitmas.

7. septembril 1997 toimus järjekordne üldkogu koosolek koos valimistega: vanempastoriks valiti endiselt Erki Kuld, kes sai 2/3 valijate häältest. Juhatusse valiti lisaks kolmele pastorile Kaido Juhkama, Ergo Reintam, Gennadi Tarnapovitš. Juhatus valis esimeheks Ergo Reintami; raamatupidajaks valiti endiselt Endla Kurgpõld; revisjonikomisjoni liikmeteks valiti Inna Kruup, Vilja Väärman, Silvia Leitlaan; muusiktoimkonda valiti Piret Kuld, Andrus Rebane; statistikuks valiti Liia Lumilaid; sotsiaaltoimkonda valiti Maie Niin,

Urve Utno, Vahur Utno, Silvi Daljaeva; kassalugejateks valiti Liia Lumilaid, Astra Rebane, Endla Kurgpõld.

13. oktoobril 1997 astus juhatuse esimees Ergo Reintam tagasi (aluseks tema avaldus), ning juhatus valis juhatuse esimehe kohusetäitjaks vanempastori Erki Kulla (juhatuse koosoleku protokoll Nr 3 13.10.97).

Uus kirik pakkus huvi ka kultuurikollektiividele nii Eestis kui ka välismaal. Nii jõudis 20. septembril 1997 Saue kirikusse laulma Soome „Safari" koor, mida juhatas Eesti päritolu muusik Viive Mäemets. Kooris laulis kakskümmend lauljat ja saime kuulata väga kvaliteetset koorimuusikat.

Eriti külalisterohke oli jõuluperiood. 21. detsembril, Saue kiriku esimesele aastapäevale pühendatud jumalateenistusel esinesid Saue Gümnaasiumi laste- ja poistekoorid. Kohal oli umbes 120 inimest, jutlustas EELK õpetaja Karl Reinaru.

Sama päeva õhtul toimus kontsert, mille oli organiseerinud Saue Linnavalitsus, laulmas oli ansambel „Hortus Musicus" ja kohal oli umbes 150 inimest. Rahvas nautis seda muusikat, mis viis kuulajad minevikku ja nii mõnigi jõudis ilmselt oma mõtetes ka Jõululapse hälli juurde.

Jõulud 1997.
Laulmas Saue kiriku mereklubi vormis noored

26. detsembril 1997 oli esimene koguduse jõulupidu ning kohale tuli isegi jõuluvana, rõõmu oli palju ja seda eriti lastel. Väike Greta istus jõuluvana kingitusekasti sisse, et lunastada oma kink. Peagi võisime ühiselt saata ajalukku 1997. aasta ja alustada uut, 1998. aastat.

Saabus 1998. aasta 24. veebruar ja Eesti rahvas pühitses taas Eesti Vabariigi aastapäeva. Sellel Vabariigi aastapäeva jumalateenistusel pühitseti Saue kirikus Saue linna lipp. Pidulikku jumalateenistust juhatas koguduse vanempastor Erki Kuld ja muusikaga teenis Saue koguduse sega- ja noortekoor. Vastavalt

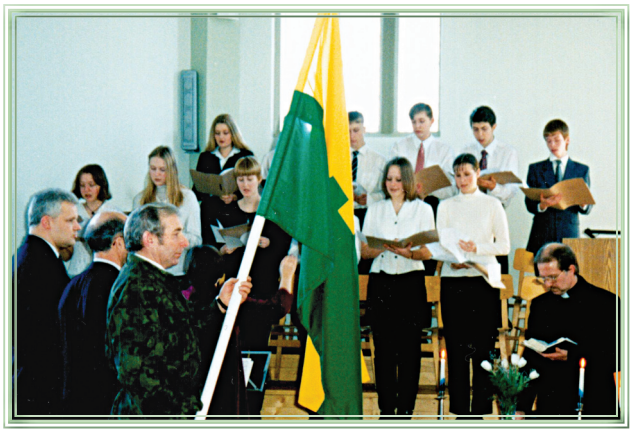

lipupühitsemise tseremooniale kinnitasid lipuvardale pühitsust tähistavad dekoratiivnaelad linnapea härra Orm Valtson, volikogu esimees härra Rafael Amos ja koguduse vanempastor Erki Kuld. (Andmed Saue Linna arhiivist.) Lippu kandis kaitseliitlane Mati Nappus.

Vastavalt kiriku ehitusprojektile on ette nähtud kiriku idapoolse otsaseina aknale vitraaž. Koguduse juhatus otsustas korraldada konkursi vitraaži valmistamiseks. Kuna vitraažitööd on väga kallid, otsustati kasutada odavamat varianti ning leida mõni kunstiülikooli üliõpilane, kes vajaks oma diplomitöö tegemiseks sakraalehituse teemat. Selliseks üliõpilaseks osutus Triin Otsing, kes oli nõus teemaga tegelema. Peagi esitas ta kavandid kiriku vitraažile (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 9, 1998). Kutsuti kokku laiendatud juhatuse koosolek, kus kõigil soovijail oli võimalus avaldada oma arvamust. Tulemuseks oli see, et ühist seisukohta ei leitud. Selleks ajaks oli meie koguduse oma kunstnik Inna Kruup valmistanud omapoolsed kavandid, kuid ka need ei leidnud ühest heakskiitu. Nii lükati vitraaži tellimise ja kavandamise küsimus esialgu kõrvale ja kõrvale on see jäänud kuni tänaseni.

3. mail 1998 otsustas Saue koguduse juhatus müüa maha kogudusele kuuluva bussi Scania. Põhjuseks oli bussi vilets tehniline seisund ning seoses oma kiriku omamisega muutus selle kasutegur väikeseks. Buss müüdi maha AS Maurile (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 10, 26.04.98).

Ilus suvi pani noored liikuma ning nii mõneski peas tekkisid mõtted elu kõige ilusama ürituse

korraldamiseks. 15. mail 1999 abiellusid Kerttu Kuld ja Janek Minkovski. Nende laulatustalitus toimus Saue kirikus, laulis noortekoor „Credo", ning laulatas noortepastor Gunnar Mägi. Kirik oli noori puupüsti täis, seal oli umbes 120 inimest.

29. mail 1999 toimus Saue kirikus koguduse asutajaliikme Eva Reintami 70. juubeli tähistamine. Kohal oli umbes viiskümmend inimest, väga paljud Tallinna metodisti kirikust, kuna õde kuulus varem just sinna kogudusse. Kuulsime Olav Pärnametsa südamlikku tervitust Evale tema juubelil.

27. juunil 1999 oli Saue koguduses pidulik ja rõõmus päev, nimelt andsid neli noort inimest oma puhta südametunnistuse tõotuse ristimishauas oma Jumalale. Need noored olid Jaanika Lobjakas, Janek Puusepp, Terje Kilp ja Merle Katsalainen.

Kahjuks ei saa ka kristlased öelda, et nende elus ei ole kurbi päevi, nii pidi ka Saue koguduse rahvas kuulma kurba sõnumit: 2. augustil 1999 lahkus igavikku Eva Reintam. Matusetalitus toimus 5. augustil 1999 Rahumäe kabelis, ning peied toimusid Saue kirikus. Nii oli lahkunud üks Saue koguduse rajajatest. Kuid kristlaste lootus on selles, et suurel hommikul näeme jälle.

Kerttu Kuld
ja Janek Minkovski

Noortepastor Gunnar Mägi juhtimisel organiseeriti selle aasta koguduse laager 20.–22. augustil, et saada inimesed erinevatest Eestimaa paikadest kokku ning anda avapauk uuele koguduse tööaastale. Laager toimus Prangli saarel perekond Tarnapovitšite suvekodus. Eksootikat pakkus juba sõit sinna. Nimelt toimus sõit väikesel postilaeval „Helga", mis väljus Leppneeme sadamast ja nii mõnigi sai tunda, mida tähendab merehaigus. Laager kestis kolm päeva ja oli tihedalt põimitud sportlike mängude ja vaimulike üritustega. Laagris osales umbes 50 inimest. Pühapäeval võtsime osa EELK Prangli koguduse jumalateenistusest, kus jutlustas pastor Erki Kuld.

Eva Reintam – 70
Janek Puusepp ristimisevees

Seoses Eesti iseseisvumisega muutus ka tööturg pingelisemaks ning konkurents ametikohtadel tihedamaks. Töökohtadel hakati üha rohkem arvestama

Ristitavad koos Ameerika külalistega

Prangli saarel

Prangli kirikus laulmas

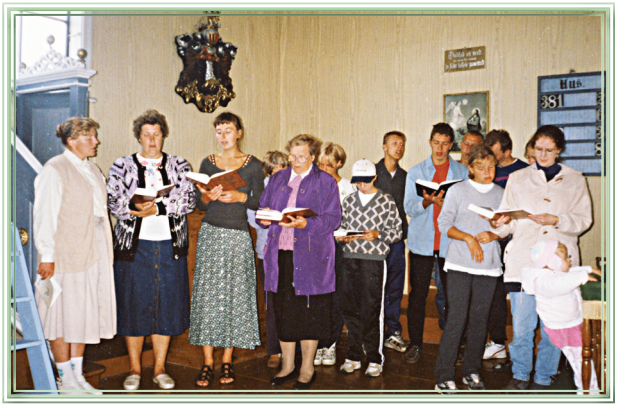

haridust ja vastavat kvalifikatsiooni. See sundis ka vanempastor Erki Kulda 1999. aasta septembris asuma õppima Eesti Mereakadeemiasse, et omandada kõrgharidus oma erialal edasi töötamiseks. Õppimine kõrgkoolis kuldses keskeas nõudis rohkem aega ja raha, mis tingis omakorda radikaalsete otsuste langetamist koguduse töös. Erki: „Kuna koguduses vaimulike töötegijate arv oli kasvanud kolmeni ning kõige pingelisemad ajad olid möödas, otsustasin alates 2000. aastast anda vanempastori kohustused üle noorele ja energilisele vennale Gunnar Mägile. Alustasin selleks ettevalmistusi 1999. aasta sügisest" (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 5, 1999). Ülejäänud aasta möödus sündmusterohkelt ja peagi jõudis kätte aasta lõpp, mil mälestati armsaid, kes juba kogudusest kutsutud igavikku: Olga Õun, Evald Vides, Salme Hiir, Asta Vägi, Vello Päss, Eva Reintam ja Eliisabeth Stranberg.

Saabus aasta 2000 – astusime uude sajandisse. Kuigi koguduseliikmete arv oli selleks ajaks kasvanud 78ni, sisaldas see endas surma läbi lahkunuid, kogudusest eemale jäänuid ning mõnel oli tekkinud traditsionaalse konservatiivse kristluse mõistes probleemid. Seoses sellega otsustati enne Gunnar Mägile vanempastori kohustuste üleandmist teha koguduse nimekirjas korrektuur. Selgus, et surnud on kümne aasta jooksul kuus inimest, sellega seoses oleks nimekirjas 72 inimest. Selleks ajaks olid jäänud eemale, liitunud

mõne teise kogudusega või tekkinud probleemid 24 inimesel, sellega jäi aasta 2000 alguseks nimekirja 48 inimest. Juhatuse poolt langetatud otsus tekitas probleeme, mis mõneti hõljub õhus tänaseni. Nimelt arvas juhatus ja nende hulgas ka mina vanempastorina, et toimime õigesti, lähtudes kõige parematest eesmärkidest. Täna ma isiklikult nii ei arva, ja arvan, et tegime vea. Olen kuulnud ühelt kirikuõpetajalt, kellel on kirikul kaks nimekirja, üks on üldine nimekiri ja teine on nimekiri nendest inimestest, kes osalevad koguduse elus, makstes kiriku maksu ja osaledes jumalateenistustel. Need, kes on aktiivsed koguduseliikmed, nende ülesanne on palvetada ja aidata tagasi neid, kes on jäänud eemale, mitte aga neid kustutada nimekirjast, mis teeb tagasituleku kogudusse palju raskemaks.

Selleks juhatuse koosolekuks saime kirja ühelt noorelt kogudus töötegijalt, kes manitses juhatust oma otsuste tegemisel. Täna seda lugedes tulevad pisarad silma ja ma loen seda kui elavat jutlust. Refereerin seda kirja, lootuses, et ehk on minul ja teistel lugejatel selle noore inimese kirjast kunagi abi:

Tuleb tunnistada, et ma olin šokeeritud, kui kuulsin, et juhatus tuleb kokku puhastuseks. Mul tundub juba pikka aega, et prioriteedid on paigast ära. Olen alati mõelnud, et kirik ja uue võimaluse saamine käivad käsikäes. Ilmselt ma eksisin. Kas on meil inimestena õigus panna inimeste eksimused pingeritta. Minu arvates võiks just kirik kõikides institutsioonides pakkuda tuge ja turvatunnet igale inimesele.

Pean tunnistama, et ma ei tunne Piiblit väga hästi, kuid on siiski mõni lugu, mis mulle assotsieerub. Lugege Johannese 4:1–18 (lugu Jeesusest ja Samaaria naisest). Ega te ju ei arva, et see oli juhus, et just selline patune naine sattus allika äärde vett ammutama selsamal tunnil, kui Jeesus seal istus? Ma isiklikult ei usu juhustesse ja on väga vähe põhjust arvata, et Jumala plaanides midagi juhuse hooleks jääb. Kas ei oleks võinud tulla sinna keegi vaimulik või alandlik Jumala sulane? Kas te ei arva, et kui Jumala Poeg ei pidanud paljuks suhelda ka selle naisega, siis ehk suudab ka Saue Kristliku Vabakoguduse juhatus sellega toime tulla. Ärge mõistke kohut, siis ei mõisteta ka teie üle kohut. Ärge mõistke hukka, siis ei mõisteta ka teid hukka. Andke andeks, siis antakse ka teile andeks (Lk 6:37).

Aeg teeb oma töö, loodan, et need inimesed tulevad kord kiriku juurde tagasi. Haav paraneb, aga armid jäävad alles. Armid

sellest, et sinu lähedased inimesed keerasid sulle selja kõige raskemal hetkel. Siis kui sa vajasid just kõige rohkem abi ja mõistmist.

Siis astus Peetrus tema juurde ja ütles: „Issand, mitu korda ma pean andestama, kui mu vend mu vastu eksib? On's küllalt seitsmest korrast?" Jeesus vastas: „Ma ei ütle sulle seitse korda, vaid seitsekümmend korda seitse korda" (Mt 18:21–22).

Usun, et sellest kirijutlusest on kasu meile kõigile, sest armastus ja andestus on need, millest meil on väga palju puudu, aga just seda ootab maailm meilt kui kirikult. Mõtlen, et kas tõesti arvasime siis, et keegi võib õndsuse ära teenida oma hea ja kombeka eluga või on see ikkagi ainult Jumala arm, kui saame sellest osa usu kaudu Jeesusesse Kristusesse.

23. jaanuaril 2000 on kogudusele järjekordsed rõõmusõnumid:

1. On kihlunud ja soovivad astuda kristlikku abiellu Janek Puusepp ja Virge Veeverson.
2. Kolm inimest on lõpetanud leerikooli ning soovivad minna ristimisele, need on Tanel Tiks, Siiri Tiks ja Kairi Kadakas.

30. jaanuaril 2000 toimus juhatuse koosolek, kus vanempastor Erki Kuld esitas juhatusele tagasiastumispalve, ettepanekuga valida vanempastoriks Gunnar Mägi. Juhatus ettepanekut ei rahuldanud (juhatuse koosoleku protokoll Nr 1, 2000).

6. veebruaril 2000 toimub ristimisele pühendatud jumalateenistus ning ristimishauas annavad puhta südametunnistuse tõotuse Siiri ja Tanel Tiks ning Kairi Kadakas. 20. veebruaril 2000 toimus Saue koguduse üldkogukoosolek. Päevakorras oli tavapärane aruandlus, sellele lisaks esitas vanempastor Erki Kuld taas tagasiastumispalve, ettepanekuga valida vanempastoriks Gunnar Mägi (tuues põhjuseks väsimuse ja õppima asumise Eesti Mereakadeemiasse ning ajanappuse sellega seoses, vajaduse „värskema vere" järele koguduse elus). Üldkogu kaalus ettepanekut ning otsustas tagasiastumispalve rahuldada. Toimus vanempastori Gunnar Mägi kandidatuuri hääletamine. Kandidaadi poolt hääletas 85% üldkogust, ning sellega osutus uus vanempastor Gunnar valituks, Erki jätkas juhatuse esimehena. Ametikohustuste üleandmine otsustati teostada koguduse 10. aastapäeval (väljavõte üldkogukoosoleku protokollist Nr 2, 2000).

Taas oli saabumas Eesti rahva pidupäev, Eesti Vabariigi aastapäev. Selle aasta pidupäeval oli Saue koguduse jaoks

eriline tähendus. 23. veebruaril 2000 anti Eesti Vabariigi 82. aastapäeval kontsertaktusel Saue Linna Teenetemärk USA kodanikule Tommy Blantonile, kes pälvis Saue Linna autasu kiriku ehitusele kaasaaitamise eest. See autasu väljendas elavalt seda, kui sügavalt hindas Saue kirikut Saue linn, ning sama väljendas ka artikkel „Saue Sõnas", kus kirjutati: „ Kirik teeb linnast linna". Kuna Tommy Blanton ei viibinud Eestis, toimetas Gunnar Mägi Saue Linna autasu USAsse ning andis selle pidulikult üle Tommy Blantonile. Seda sündmust kajastas ka Põhja-Carolina päevaleht. Väljavõte pastor Tommy Blantoni kõnest Antiochia kirikus Saue Linna teenetemärgi vastuvõtmisel.

Ma olen väga liigutatud selle au eest. Ma ei ole ise Eesti kodanik, aga praegusel hetkel ma sooviksin, et oleksin. Ma tean, et sellest ei piisa, kui lihtsalt öelda: „Tänan Teid!". Samas, kui me mõtleme sellele, siis pole just palju rohkem, mida me teha saame, kui olla tänulik. Kuigi Saue Linnavolikogu ja Linnavalitsus on austanud mind personaalselt, ei ole ma kindlasti ainus, kes vääriks sellist tunnustust. Ma tänan Saue Linnvolikogu ja Linnavalitsust abi eest mida meie kirikuehitamisel väga vajasime.

Kindlasti tahan ma täna au tuua Jumalale võimaluse eest teenida Teda Sauel.

Ma olen nii tänulik, kui üks mees võib olla, mul ei ole kogemusi sellise autasu kättesaamisel, kuid kindlasti on see mulle unikaalne, samas tagasihoidlikkusele kutsuv hetk minu elus. Ma võtan selle vastu tänuliku südamega ja minu lubadus on teha minust olenev ja pühendada ennast veelgi enam tööle, mida on alustatud. Minu tõotus Saue Linnavalitsusele on neid austada ja hinnata. Ma luban nende eest seista kui Saue linna kodanik. Minu tõotus Saue Kristlikule Vabakogudusele on neid aidata, armastada ja külastada. Minu tõotus Jumalale on olla Talle ustav.

Andres Pajula

19. märtsil 2000 toimus Saue Kristliku Vabakoguduse kümnes aastapäev, koguduse koorid andsid endast parima. Saue Linna esindajana oli tervitamas Saue linnpea hr. Andres Pajula, kes ütles oma sõnavõtus, et tunneb rõõmu, et lisaks koolile ja kõrtsile on Sauel ka kirik, mis peab tõstma elu kvaliteeti ja selle nimel

Noortekoor Saue koguduse 10. aastapäeval

Ühendkoor Saue koguduse 10. aastapäeval

on kogudus töötanud kümme aastat. Tervitajaid oli paljudest kogudustest ja konfessioonidest Eestist ja ka välismaalt. Soomest Forssa koguduse pastor Pekka Murtolahti andis edasi kutse nende kogudusehoone avamise tänuteenistusele, mis toimub 26. märtsil 2000. Pärast tervitusi toimus vanempastori ameti üleandmine ja Gunnar Mägi õnnistamine töösse vanempastorina.

21. märtsil, kohe pärast koguduse aastapäeva toimus koguduse juhatuse koosolek. Gunnar Mägi esitas juhatusele lähiaja tegevuskava koguduse töö uuendamiseks:

1. Uueks noortejuhiks koolitada Janek Puusepp.
2. Käivitada „Andrease" liikumise misjonitöö, mida hakkaks koordineerima Janek Puusepp.
3. Tihendada sidemeid noortemisjonis USA Colorado üliõpilastega.
4. Alustada jõuludeks jõulukantaatide õppimist, võttes ühendust vastava plaadifirmaga.
5. Tihendada sidemeid sõpruskogudustega, alustada Soome kogudusest, lähetada kümneliikmeline delegatsioon Forssa kogudusehoone avateenistusele (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 3, 2000).

Sidemed Antiochia kogudusega on endiselt elavad ning sealt on saadetud raha, et korraldada eakate koguduseliikmete lõunasöök. 7. aprillil 2000 saab see teoks Saue mõisa keldris, tellitud on nelikümmend portsjoni ning kolm portsjoni viidi koju haigetele: Astra Rebasele, Elviine Kolgile ja Lilli Laarile.

9.–16. aprillil 2000 toimus USA misjonäride krusaad Eestis. Oli saabunud 75 inimest, nendest Sauele tuli kolm: Rex Forsyth, Carlee Cope, Leona Bench. Esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval külastasid nad kodusid Sauel ja Vanamõisas ning rääkisid inimestele Jeesusest ja tema armastusest (vastavalt Andrease liikumisele). Sellele järgnesid jumalateenistused Saue kirikus, kuhu tulid ka mitmed nendest inimestest, keda oli eelnevalt külastatud. Need teenistused toimusid 14., 15., 16. aprillil. Kroonika andmetel sai ürituse raames kümme inimest päästetud.

23. aprillil 2000 toimus pidulik ülestõusmispühade jumalateenistus, kus laulis Nõmme ja Saue ühendkoor, umbes nelikümmend inimest. Toimus ilus ja pidulik tänuteenistus Jumalale.

Mai alguses 2000 saabusid külla kaheksa USA Colorado üliõpilast, kes tulid Eestisse teenima siinseid kristlasi nii koguduses kui väljaspool seda. 6. mail 2000 tegid noored hoogtööpäeva kiriku krundil, ajades laiali haljastusmulda ning riisudes kokku kevadist prahti. Võeti ühendust Saue Gümnaasiumi direktor Jaan Palumetsaga ning saadi luba korraldada kohtumine Saue Gümnaasiumi noortega gümnaasiumi saalis. Kohtumisõhtul laulsid ja tunnistasid Ameerika üliõpilased koos Saue koguduse noortega meie Päästjast. Koosolekul osales umbes 35 noort.

Saabub ilus ja tegevusrohke suvi. 4. juunil 2000 külastasid Saue kogudust Tommy Blanton ja Duane Huweltt. Saue kogudus kinkis neile viie küünlaga küünlajala ning sidus selle mõttega, et lisaks nende neljale kogudusele Ameerikas: Antiochia, Rocky Mounth, Town Creek ja Red Hill on nüüd ka viies kogudus – Saue Kristlik Vabakogudus. Koos külalistega toimusid noorte piiblitunnid, mis lõppesid 24. septembril 2000 ristimisteenistusega. Ristiti neli inimest: Ilmar ja Pille Tiirik, Raili Leesmaa, Hilja Allvee.

Suvi on ilus aeg ning tingib tihti inimeste elus suuri muutusi. See tingis ka Saue koguduses rõõmsaid sündmusi, mis ei ole igapäevased.

22. juunil 2000 toimus Hannes Vaiklo ja Kadri Vahesalu laulatustalitus, laulatajaks Erki Kuld. Muusikaga teenisid Urve Palm ja Piret Kuld.

1. juulil 2000 toimus Janek Puusepa ja Virge Veeversoni laulatus, noorpaari soovil toimus laulatus Oleviste kirikus ja laulatustalitust pühitses Erki Kuld.

Ilmar ja Pille Tiirik, Raili Leesmaa, Hilja Allvee koos pastoritega

25.–27. august 2000 toimus koguduse laager Käsmus, Hugo ja Tanja Lepiku kodukohas. Laagris osales ligi viiskümmend inimest. Käsmu loodus on võrratu oma metsade, kivide ja merega. Laagris korraldati palju sportlikke üritusi ja vaimulikke koosviibimisi.

Septembris algas uus tööaasta, tööd alustasid uued püha-

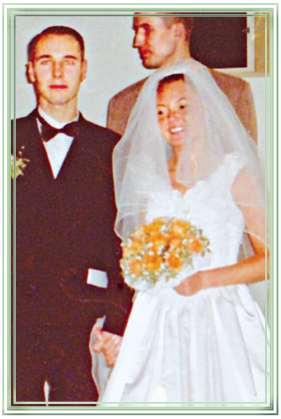

Raili Leesmaa
ja Janek Roomets

päevakooli õpetajad: Jill Mägi, Anu Vananurm, Vilja Väärman ja Merle Katsalainen.

15. detsembril 2000 oli jälle põhjust rõõmustamiseks, sest kaks noort inimest olid leidnud teineteist. Nimelt toimus Raili Leesmaa ja Janek Roometsa laulatustalitus, laulatajaks oli Gunnar Mägi.

Peagi saabusid jõulud ning selle järel astus kogudus uude, 2001. aastasse. Vanempastor Gunnar Mägi soov oli uueks aastaks see, et iga koguduseliige loeks selle aasta kestel Piibli läbi. Selleks oli igaks nädalaks antud vastav lõik Piiblist ning pühapäeval toimus jutlus loetud teemal. Ettepanek võeti vastu rõõmuga, kuid aasta lõpus oli siiski vähe neid, kes jõudsid Piibli läbi lugeda.

20. jaanuaril 2001 toimusid kaks enneolematut üritust Saue kirikus, mis olid organiseeritud Avatud Piibli Ühingu ja Saue Lastekaitse Liidu koostööna. Saabusid pakid USAst ligi 300le lapsele. Toimus lastepärane näidend Jõulusündmusest ja selle järel jagati pakke.

4. veebruaril 2001 saabub külla kuueliikmeline grupp ameeriklasi Hope Centeri kogudusest, kes aitasid Saue kogudusel täita oma misjonikohustusi Saue linnas ja väljaspool.

23. veebruaril 2001, Eesti Vabariigi aastapäeval, anti Saue Linna Teenetemärk koguduse endisele vanempastorile Erki Kullale kristliku elu edendamise eest Saue linnas.

Kuna Saue kogudus on oikumeeniline kogudus, oli 25. aprillil 2001 Saue kirikus jutlustamas EELK Nõmme koguduse õpetaja Ove Sander. Tundsime osadust isekeskis ja Jumalaga. Oleme tõesti ühe Isa lapsed ja kuulume ühte kristlikku perekonda, hoolimata inimeste poolt loodud maistest barjääridest.

10. mail 2001 abiellusid Liis Vaiklo ja Ivo Kurm, laulatustalitus toimus Rummus.

Gunnar Mägil õnnestus mitmeks aastaks sisse viia huvitav ülelinnaline üritus – „Eurovisiooni õhtu"! Nimelt kogunesid Saue noored Saue Gümnaasiumi saali, et koos vaadata ja kaasa elada eurovisiooni lauluvõistlusele.

8.–10. juunini toimus koguduse noorte rattamatk Lõuna-Eestisse, kus pandi proovile vastupidavus jalgrattasõidul piki künklikke maanteid.

16. juunil 2001 toimus laulatustalitus Soome Forssa koguduse osalusega. Pruut Vilja Väärmann oli Saue kogudusest ja peigmees Risto Ojala oli Soomest Forssa kogudusest. Seoses sellega olid laulatajateks kahe koguduse pastorid: Forssast

pastor Pekka Murtolahti ja Sauelt pastor Erki Kuld. Laulatus toimus Oleviste kirikus, pulmapidu aga Saue kirikus.

Esimest korda koguduse ajaloos organiseeris Gunnar Mägi jaanituleürituse kiriku pargis. Esinesid Saue rahvatantsijad ja misjonigrupp Oklahomast „Love God band" kontserdiga.

7. juulil 2001 täitus Saue koguduse pikaajalisel lauljal Ralf Uusmäel üheksakümmend aastat. Ta oli vend, kes kõrgest east hoolimata teenis Jumalat ja kogudusi oma ilusa lauluhäälega.

24.–26. augustini 2001 toimus järjekordne koguduse laager, seekord Valklas Ralf Uusmäe suvekodus. Laagri ajal käidi Valkla hooldekodus jumalateenistust pidamas.

2. septembril 2001 toimus lasteõnnistamise jumalateenistus, kus õnnistati seitse last: Sett Puusepp, Norman-Erik Kustov, Margo-Ragnar Milk, Maria Beilman, Oliver Utno, Kelli Toime, Agnes Toime.

Saabus periood Saue koguduse elus, kus Jill Mägi tõi USAst esmakordselt Jõulukantaadi (muusikali) noodid. Anu Vananurm koos Jill Mägiga tõlkisid need eesti keelde. 2. detsembril 2001 esitati jõulukantaat „Püha öö, lootuse öö" Saue kirikus, 9. detsembril aga Soomes Forssa koguduses.

14. detsembril suri Sofia Kuld, matusetalitus oli Saue kirikus 20. detsembril, jälle üks inimene oli lahkunud igavikku.

Oikumeenilise kogudusena

Vilja ja Risto pulmapidu Saue kirikus

Noorteansambel Vilja ja Risto pulmas

Ralf Uusmäe ja Piret Kuld

Pille Tiirik ja Merle Katsalainen Marimaal

oli võimalus osaleda 26. detsembril 2001 jumalateenistusel Eesti Karismaatilises Episkopaalkirikus.

2001. töine ja põnev aasta oli lõppemas ja algamas uus, 2002. aasta täis ootusi ja lootusi.

2002. aasta algas traditsiooniliselt „pannkoogiõhtuga", kus kuulsime osalejate uusaastasoove.

25.–27. jaanuarini 2002 toimus talvelaager, kus olid külalistena Saue noori kinnitamas Kenno Leier ja Gunnar Kotiesen.

Saue kogudusest on asunud õppima metodisti teoloogilisse seminari kaks inimest – Pille Tiirik ja Merle Katsalainen. 2. aprillil 2002 lähetas Saue kogudus Merle ja Pille misjonitöö praktikale Marimaale ühte väikesesse kogudusse, kus on umbes 30 liiget. Saue kogudus saadab koos praktikantidega Marimaa kogudusele annetuseks 100 dollarit. Pärast praktika lõppu ootab kogudus Merlet ja Pillet jagama muljeid antud reisist.

2. aprillil 2002 toimus juhatuse koosolek, kus arutati uut kirikute ja koguduste seadust, mis kohustab kogudusi uuesti ümber registreeruma ning viima sisse muudatused. See ümberregistreerimine on Saue koguduse jaoks juba kolmas! Koguduse juhatus moodustas eraldi töörühma, kes hakkas tegelema vajalike muudatuste sisseviimisega: juhatuse esimees Erki Kuld ja jurist Hilja Allvee. Töörühmale tehti ülesandeks võtta ühendust teiste koguduste ja EEKB Koguduste Liiduga ning hankida lisainfot jurist Ranno Tingaselt. Kui vastav info oli käes, kirjutati uue põhikirja projekt valmis ning kanti ette üldkogukoosolekul, kes kiitis selle heaks. Juhatuse esimees sai loa Saue Kristliku Vabakoguduse registreerimiseks. Seoses sellega tuli teostada muudatused kõikides pangadokumentides ning tellida uus tempel.

Mirjam Kuld ja Vitali Kustov

26.–28. aprillini olid EEKB Liidu poolt korraldatud Piiblipäevad Haapsalus, millest võtsid osa ka Saue koguduse noored.

4. mail 2002 otsustas koguduse juhatus tellida koguduse info- ja teadetetahvli, mis paigaldati kirikusse sissesõidu juurde. Tahvli maksumuseks eraldati 20 000 EEKi. Tellimus anti Saue firmale „PR Firmareklaam OÜ". Tellimus pidi olema täidetud enne Tommy Blantoni järjekordset reisi Eestisse

juulis (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 2, 2002).

8. juunil 2002 abiellusid Mirjam Kuld ja Vitali Kustov, laulatas vanempastor Gunnar Mägi.

11.–16. juulil 2002 oli kogudusel külas Tommy Blanton ja see reis Eestisse oli tal juba seitsmes. Vend kohtus mitmel korral koguduse erinevate gruppidega ning jutlustas pühapäevasel jumalateenistusel teemal: „Miks ma teid armastan?"

Augustis 2002 toimus David Wilkersoni palvekrusaad Riias, millest võtsid osa meie koguduse esindajatena Vahur ja Urve Utno. Tagasi jõudes olid muljed väga innustavad ja ülestõstvad.

16. novembril 2002 toimus Saue kirikus järjekordne laulatus. Seekord on soovinud kristlikku laulatust Merle Katsalainen ja Tarmo Väärman, laulatajaks oli pastor Erki Kuld.

Detsembrikuu möödus paljude kontsertidega. Esinevad Tallinna Kammerkoor, Salme kultuurikeskuse naiskoor „Ilo", naisansambel Varbolast ja tertsett Nõmmelt.

Uus, 2003. aasta algas traditsioonilise pannkoogiõhtuga.

23. veebruaril 2003 Vabariigi aastapäeva pidustustel teenis muusikaga EELK Rapla Maarja Magdaleena koguduse segakoor Siiri Kalviku juhatusel. Tervitamas olid Saue Linnapea härra Jaan Moks ning Isamaaliidu esindajana härra Tunne Kelam. Teenistust juhatas koguduse vanempastor Gunnar Mägi.

20. aprilliks 2003 oli Saue ja Nõmme koguduste ühendkammerkoor õppinud Ülestõusmispühade kantaadi. See muusikaline etteaste oli mõlemale kogudusele meeldiv elamus.

2003. aasta mais olid külas Colorado üliõpilased, kes tegelesid Saue noortega. Koos osaleti 17. mail korraldatud Harjumaa ja Raplamaa kirikutega tutvumise ekskursioonil.

18. mail mängiti koos jalgpalli; 20. mail käidi koos pühapäevakoolilastega Tivolis; 21. mail korraldati piknik Lohusalus.

8. juunil 2003 toimus juhatuse koosolek, kus otsustati korraldada koguduse jalgrattamatk Soome Forssa kogudusse ning sama reisi kestel organiseerida ühine ajurünnak koguduse arengukava koostamiseks järgmisteks aastateks (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 3, 08.06.2003).

4.–7. juulil 2003 toimus

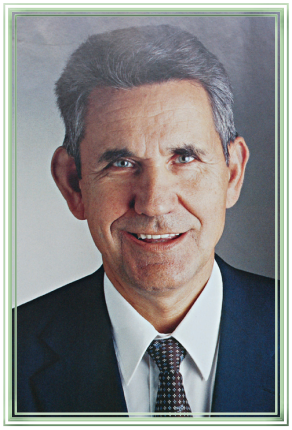

Jaan Moks

Merle Katsalainen ja Tarmo Väärman

Gunnar Mägi
ja isa Vello Salo

eelmainitud jalgrattamatk Soome, noored sõitsid Helsingist Forssa jalgratastel (u 100 km), vanemad inimesed läbisid selle distantsi autodel. Arengukava arutelust juhatuse koosolekul ei tulnud midagi välja, sest ilmnesid väga erinevad nägemused.

13. juulil 2003 külastas Saue kogudust üheksa noort Kanadast, kes teenisid laulude, tunnistuste ja pantomiimiga.

27. juulil 2003 toimusid läbirääkimised venekeelse koguduse lubamiseks Saue kirikusse venekeelsete teenistuste läbiviimiseks. Anatoli Prelov tutvustas vene kogudust, laulis vene koguduse koor. Seoses vene koguduse tulekuga Sauele muutsime meie oma teenistuse algusaega hilisemaks, kuna venekeelsed teenistused algasid 10.00.

Augustis 2003 võtsime kasutusele uued Issanda surma mälestamise nõud. Vanempastor Gunnar Mägi ettepanekul kuulutasime välja augustikuu oikumeeniliseks kuuks ning kutsusime teenima erinevate konfessioonide esindajaid:

3. august 2003 – Nõmme Rahukiriku emeriitõpetaja Voldemar Ilja;

10. august 2003 – Metodisti kirikust Urmas Rahuvarm;

17. august 2003 – Eesti Kristlikust Nelipühikirikust Märt Vähi;

24. august 2003 – Rooma-Katoliku kirikust isa Vello Salo.

29.–30. august 2003 toimus suvelaager Valklas.

31. augustil 2003 toimus lasteõnnistamise jumalateenistus, kus õnnistati Naatan Puusepp, Kenneth Roomets, Teele Irula, Toni Kurm, Hanna Vaiklo ja Simon Minkovski. Talitust toimetasid Gunnar Mägi, Erki Kuld, Vahur Utno.

Jüri Mänd ja Ralf
Uusmäe Valkla laagris

2. novembril 2003 esitas Gunnar Mägi kogudusele tagasiastumise teate, mis oli ebameeldivaks üllatuseks kõigile.

16. novembril toimus jumalateenistus, kus ristitakse kolm noort inimest: Reimo Juhkama, Signe Pruuli ja Maret Sakkius. Kogudusega liitus neist ainult Maret Sakkius. Ristijaks oli vanempastor Gunnar Mägi.

Detsember möödus advendist kuni jõuludeni kontsertidega erinevatelt kollektiividelt. Esinevad Juta Rossi viiuliõpilased, koor „Helitron", Oleviste meeskoor.

Jõululaupäeval esitas Saue kammerkoor jõulukantaadi. Peagi lõpeb aasta 2003 ning astume aastasse 2004.

6. jaanuaril 2004 toimus juhatuse koosolek, kus

vanempastor Gunnar Mägi esitas juhatusele lahkumisavalduse, kus palub end vabastada vanempastori ja juhatuse liikme kohustustest omal soovil, öeldes et soovib puhata (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 1, 06.01.2004).

17.01.2004 toimus järgmine juhatuse koosolek, kus arutati koguduse töö jätkamise küsimust. Kuna vanempastori tööperiood lõppeks aastal 2005, otsustati paluda üldkogult luba pastor Vahur Utnol jätkata vanempastori kohusetäitjana kuni valimisteni 2005. aastal.

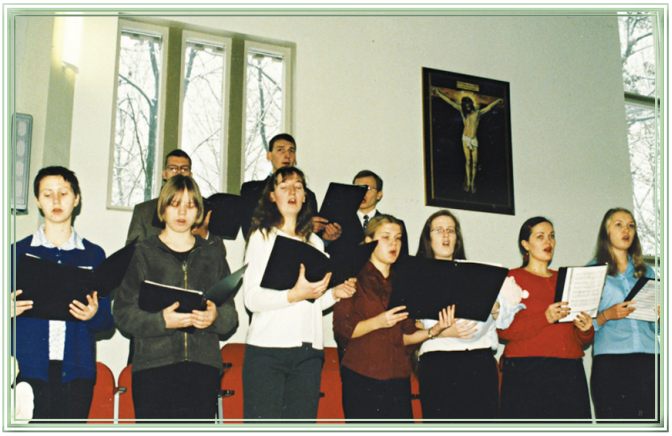

Saue noortekoor kantaati esitamas

18.01.2004 toimus Saue koguduse erakorraline üldkogukoosolek, kus juhatus esitab üldkogule ettepaneku pastor Vahur Utno jätkamiseks kuni valimisteni vanempastori kohustäitjana. Üldkogu rahuldas juhatuse ettepaneku ning pastor Vahur Utno nõustus töötama vanempastori kohusetäitjana kuni valimisteni 2005. aastal. Noortetööga oli nõus hakkama tegelema juhatuse liige Kaido Juhkama (väljavõte üldkoosoleku protokollist Nr 3, 2004).

Vahur Utno meenutab: „See vastutusrikas ametikoht oli kartustäratav, kuid mind toetas ja julgustas Saue koguduse esimene vanempastor Erki Kuld ja kogudus. Olen väga tänulik kõigile, kes on mind julgustanud ja toetanud selles töös."

6. veebruaril 2004 toimunud juhatuse koosolekul otsustati osta kirikusse orel ning soetada väikebuss. Vastavaid vahendeid volitati otsima Erki Kuld ja Vahur Utno.

24. veebruaril 2004 toimus Eesti Vabariigi aastapäeva jumalateenistus, külalistena Saue linnapea härra Jaan Moks ja volikogu esimees härra Ero Liivik.

Vahur Utno

1. märtsil 2004 toimus korraline üldkogukoosolek, kus kuulati ära aruandlus ning fikseeriti kiriku ehituse lõppemist, avati pangas amortisatsioonifondi arve. Samas on selgunud, et olemasolev küttesüsteem ei õigusta end talveperioodil, sest soe tõuseb üles ja põrandal on külm. Seoses sellega otsustati hakata ehitama kiriku suure saali põrandakütet. Tööde alguseks määrati 2004. aasta suvi.

14. märtsil toimus pidulik Saue koguduse 14. aastapäev. Muusikaga teenis külaliskoor „Credo" ning palju tervitajaid

Reet Mägedi

naaberkogudustest. Soome sõpruskogudust esindas Pekka Murtolahti ja Vilja Ojala.

25. märtsil 2004 viiakse Vahur Utno poolt sisse uus traditsioon – märtsiküüditamisele pühendatud kontsertpalvus. See traditsioon on kestnud tänaseni.

9. mail 2004, emadepäeval, teenis kogudust EELK õpetaja Reet Mägedi ning musitseeris Andrus Vaiklo.

15.–23. mail 2004 külastasid Saue kirikut jälle üheksa noort USAs, keda tõlkis Gunnar Mägi. Noored tegelesid Saue noortega, toimusid ühised üritused, teenistustel kuulsime ameerika noorte laulu ja tunnistusi.

30. mail 2004 liitus Saue kogudusega Raivo Kaustel, kes on töötanud pikka aega Palivere vabakoguduse vanempastorina. Seoses sealse teenistustähtaja lõppemisega otsustas Raivo Kaustel liituda Saue Kristliku Vabakogudusega.

23. juunil 2004 toimus Võidupüha jumalateenistus, mida juhatas vanempastori kohusetäitja Vahur Utno. Sõnumit jagas EELK kirikuõpetaja Urmas Viilma ja Saue linna esindas härra Rafael Amos.

Külalised Forssa kogudusest koos sauekatega

Raivo Kaustel (vasakult esimene)

23. juulil 2004 lahkus endine vanempastor Gunnar Mägi koos perega Eestist, asudes elama USAsse. Sellega on täitunud Gunnari lubadus Eestisse tulekul: „Oleme siin kuni lapsed lähevad kooli." Nüüd oli see aeg käes, nende tütar Greta Mägi oli lõpetanud Saue Gümnaasiumi esimese klassi.

23.–25. juulil 2004 toimus koguduse laager Käsmus, külalisena teenis Hermas Lilleorg Eesti Kristlikust Nelipühi Kirikust.

31. oktoobril 2004 oli Saue kirikus teenimas Eesti Karismaatilise Episkopaalkiriku preester isa Heigo Ritspek.

I advent 2004. Külas on Salme kultuurikeskuse naiskoor ILO.

II advent 2004. Külas on Liikumispuudega Naiste Ühingu Tallinna osakond, muusikaga

teenib kandlel Jüri Mänd.

III advent 2004. Muusikaga teenib Saue Linna naiskoor ning jutlustavad Olius ja Marina Thaling.

IV advent 2004. Kontsertjumalateenistus, külas naisansambel Varbolast ja Salme Kultuurikeskuse naisansambel „Kungla Memmed" Piret Kulla juhendamisel. Jutlustab Euroopa parlamendi saadik Tunne Kelam.

Jõululaupäeval, 24. detsembril 2004 laulab Saue koguduse noorteansambel Piret Kulla juhatusel. Saue Linna esindab Saue linnapea Ero Liivik, kes annab Saue kirikule 15 000 EEKi kirikuelu toetamiseks.

31. detsembril 2004. Vanaaasta viimasel jumalateenistusel teenivad Vahur Utno, Erki Kuld, Raivo Kaustel, Jaan Puusepp.

Kungla Memmed koos Piret Kulla, Tunne Kelami, Vahur Utno ja Erki Kullaga

Esiplaanil Tunne Kelam abikaasaga

Algas uus, 2005. aasta ja 13. jaanuaril toimus Saue koguduse üldkogukoosolek, kus esitati aruandeid ja valiti järjekordsed juhtorganid. Kogudus kuulas ära aruanded ning hindas koguduse tööd rahuldavaks. Juhtorganitena valiti vanempastor ja uus juhatus. Vanempastori valimisel esitati kolm kandidaati: Raivo Kaustel, Erki Kuld ja Vahur Utno. Pärast häälte lugemist võtsid oma kandidatuuri tagasi Raivo Kaustel ja Erki Kuld. Jäi ainult üks kandidaat – Vahur Utno. Kuna rohkem kandidaate ei olnud, siis korraldati valimiste teine voor. Teises voorus sai Vahur Utno 64% häältest ning osutus valituks vanempastoriks aastateks 2005–2010. Seejärel toimusid viieliikmelise juhatuse valimised. Valituks osutusid Erki Kuld, Raivo Kaustel, Janek Puusepp, Kaido Juhkama, Vahur Utno. Juhatuse esimeheks valiti Erki Kuld ja aseesimeheks Janek Puusepp (väljavõte üldkogu koosoleku protokollist Nr 8, 2005).

Ero Liivik

Vahur Utno, kes valiti Saue koguduse vanempastoriks, on pärit Seitsmenda Päeva Adventkogudusest, kus ta 2. juulil 1976 ristiti. Vend hindab oma vaimulikku arengut aeglaseks

Vahur Utno abikaasa Urvega

kuid stabiilseks. Vahur Utno abiellus Urve Toomlaga 1982. aastal, neid laulatati Oleviste kirikus ning siis algasid ühise vaimuliku kodu otsingud. Ühiseks koguduseks sai 1990. aastal loodud oikumeeniline Saue Kristlik Vabakogudus. Esimese tunnistuse oma Jumalast andis Vahur telgikoosolekul, mis toimus aastal 1992. 1994. aastal ordineeriti Vahur Utno koguduse diakoniks. Algasid õpingud TCMi Piiblikoolis Austrias, mis sai lõpetatud aastal 2000. 27. aprillil 1997 ordineeriti Vahur Utno abipastoriks ja aastal 2005 seati vanempastoriks.

Järgmisel juhatuse koosolekul moodustati vanempastor Vahr Utno ettepanekul vaimuliku töö meeskond, kuhu kuulusid lisaks Vahurile ka Raivo Kaustel ja Erki Kuld, ning noortetöö valdkonna juhtidena Kaido Juhkama ja Janek Puusepp. Aasta 2005 möödus kiiresti igapäevases töös.

Detsembris 2005 toimusid jälle traditsioonilised advendi-, jõulu- ja vana-aastateenistused koos muusikaga ning jõuamegi uude, 2006. aastasse.

1. jaanuar 2006 algas traditsioonilise pannkoogi õhtuga ja uue aasta soovide ütlemisega, sellel aastal lisandus tavalisele koosviibimisele Janek Puusepa saatmine Soome-Ugri konverentsile Sõktõvkarisse. 15. jaanuaril 2006 on Janek Puusep tagasi misjonireisilt Komimaale ja jagab rikkalikke muljeid Sõktõvkarist.

24. veebruaril 2006 Vabariigi aastapäeva jumalateenistus. Saue Linna esindajatena on kohal Saue Linna Volikogu esimees härra Orm Valtson, linnapea härra Ero Liivik ja EELK esindaja Urmas Viilma. Muusikaga teenib Saue koguduse noorteansambel. Teenistust juhatab vanempastor Vahur Utno.

12. märtsil 2006 juhatas teenistust Raivo Kaustel ja muusikaga teenis ansambel „Isad ja Pojad" Haapsalust.

Koguduse jõulupidu Saue Keskkooli keldris 2005

Saue koguduse 19. aastapäeval teenisid muusikaga Valli Ojavee ja Tarmo Vardja Oleviste kogudusest. Tervitused naaberkogudustelt ning vennastekoguduse esindajalt Saksamaalt, tõlkis Ruudi Leinus.

26. märtsil 2006 toimus märtsiküüditamise aastapäeva jumalateenistus, teenisid Vahur Utno, Urmas Viilma ja Enn

Põlluaas, kellelt kuulsime luuletust, mille on kirjutanud keegi küüditatutest.

2. aprillil 2006 alustasid pühapäevakooli tööd kolm noort ema: Raili Roomets, Kersti Jürimaa, Liis Kurm. Pikka aega ei toimunud Saue koguduses pühapäevakooli, kuna puudusid töötegijad. Pühapäevakooli juhatajana asus tööle Raili Roomets ning kogudus suunas Raili õppima pühapäevakooli tööd EEKB Liidus. Töö edenes väga kiiresti, peagi oli pühapäevakooli nimekirjas ligi kakskümmend last.

2006. aasta kevadel moodustati vabatahtlik „Orelianne-tuse fond", vastav kuulutus ilmus „Saue Sõnas" ja annetusi võisid teha nii eraisikud kui ka firmad (juhatuse koosoleku protokoll Nr 3, 2006).

Orm Valtson

23. juunil 2006 Võidupüha jumalateenistus. Muusikaga teenib Nõmme koguduse koor. Saue Linna esindavad Mati Nappus, Ero Liivik ja Orm Valtson. Vaimulikku sõnumit jagavad Vahur Utno ja Urmas Viilma. Saue kogudus saab uue elektrioreli ja võidupühal toimub selle pühitsemine. Suured tänud kõigile orelifondi annetajatele!

Pühapäevakoolilapsed koos õpetaja Liis Kurmiga

23. juulil 2006 on külalisjutlustajaks Saue kirikus Eesti Vabariigi Riigikogu liige härra Rein Ratas. Pärast teenistust toimus kohvilaud ja vestlused perekond Utnote kodus, kus viibis ka Rein Ratas.

11.–13. augustil 2006 toimub koguduse jalgrattamatk Vormsi saarele, jalgrattad viiakse kohale sõiduautodega. Vanem kontingent reisib autodega. Toimub ekskursioon piki Vormsi saart koos giidiga. Ööbimine toimub Vormsis Rälby palvemajas.

Pühapäevakoolilapsed koos pühapäevakooli juhataja Raili Roometsaga

27. augustil 2006 on saabunud USA reisilt Andrus ja Epp Vaiklo, kes jagavad reisimuljeid ning näitavad pilte.

31. oktoobril 2006 tähistatakse Usupuhastuspüha, teenistust

Ekskursioon Vormsi saarele

peab EELK kirikuõpetaja Urmas Viilma, kasutades luterliku kiriku liturgiat.

5. novembril 2006 toimub jumalateenistus, kus ristitakse kaks inimest: Pille Kopelma ja Maarja-Liisa Suitso.

Samal päeval toimub Jaan Toomiku autorifilmi filmimine, kus peaosas esineb vabakutseline näitleja Alar Sudak. Film kannab pealkirja „Armulaud".

8.–11. detsembril 2006 on saabunud USAst külla Tommy Blanton koos endise vanempastori Gunnar Mägiga. Tommy külastab ka Paide metodisti kogudust ja pastor Ramo Penerit. Seoses Tommy Blantoni viibimisega Eestis tähistame ka Saue kiriku kümnendat aastapäeva. Muusikaga teenib Nõmme ja Saue koguduste ühendkoor.

Järgnevad advendi ja jõulude traditsionaalselt pidulikud jumalateenistused. Esinevad Saue naiskoor, Varbola ansambel ja koguduse kammerkoor Piret Kulla juhatamisel.

Astume uude, 2007. aastasse.

25. jaanuaril 2007 toimuvale juhatuse koosolekule olid noortejuhid Kaido Juhkama ja Janek Puusepp esitanud noorte töökava 2007. aastaks.

11. veebruaril oli Saue kirikus toimunud jumalateenistus tavapärasest erinev. Lühikese vaimuliku mõtiskluse pidas EELK õpetaja Urmas Viilma. Tema järel andis Saue Kristliku Vabakoguduse pastor Vahur Utno tervituseks sõna Viimsi Vallavolikogu

Nõmme-Saue segakoor

aseesimehele Mari-Ann Kelamile ning Euroopa Parlamendi liikmele Tunne Kelamile. Muusikaliselt kaunistas teenistust Andrus Vaiklo soololaul, teda saatis klaveril Piret Kuld.

17. veebruaril 2007 toimus üldkogu koosolek, kuulati ära aruandlus ning koguduse töö hinnati hindele „neli", mis on parem kui möödunud aastal. Vanempastor esitab koguduse töökava aastaks 2007.

23.veebruaril toimus Saue kirikus noorteõhtu, teemaks „Põgenemine", millest võttis osa 30 noort.

24. veebruaril tähistati mälestuskivi juures Eesti Vabariigi 89. sünnipäeva, et mälestada langenuid. Keskpäeval rivistus kivi juurde Kaitseliidu auvahtkond. Peale kõnet asetas volikogu esimees Orm Valtson mälestuskivi jalamile pärja. Sõna võtsid pastor Vahur Utno ja EELK õpetaja Urmas Viilma. Järgnes jumalateenistus.

11. märtsi jumalateenistusel teenis pastor Raivo Kaustel, noortelt ülistus ja Siim Vaherilt tunnistus.

Saue Vabakoguduse 17. aastapäeval, l8. märtsil toimub tänujumalateenistus, millel osalevad sõbrad Soome sõpruskogudusest, lähikoguduste esindajad ning Saue Volikogu esimees Orm Valtson. Muusikat teeb ansambel „Robirohi".

25. märtsil toimunud märtsiküüditamise mälestustseremooniat juhatasid Vahur Utno ja Urmas Viilma.

1. aprillil, palmipuudepühal sai täis 1 aasta uuesti tööd alustanud pühapäevakoolil, esinesid lapsed, tunnistasid Raul Jürimaa ja Endla Kurgpõld.

Ülestõusmispühade teenistusel 8. aprillil esitas Nõmme

Urve ja Vahur Utno 25. pulma-aastapäev

Saue delegatsioon osalemas jumalateenistusel Montemarciano katedraalis

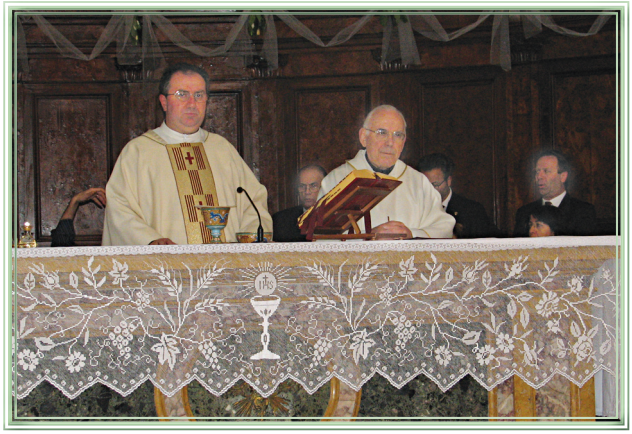

ja Saue ühendatud noortekoor kantaadi „Lunastus". Tunnistasid koguduse õed.

14. aprillil tähistati Urve ja Vahur Utno 25. pulma-aastapäeva. Paarile palus õnnistust Urmas Viilma.

26. aprillil – rahutused Tallinnas. Kogudus tegi rohkesti eestpalveid.

16. mail 2007 läkitati Saue Linna delegatsioon Itaaliasse Euroopa Sõpruslinnade Koostöövõrgustiku kogunemisele. Delegatsiooni koosseisu kuuluvad: linnapea Ero Liivik, aselinnapea Rafael Amos, volikogu liikmed Enn Põlluaas ja Erki Kuld. Kuna Erki Kullal oli samal ajal (17 mail) pulma-aastapäev, siis lubati tal võtta kaasa ka abikaasa Piret, tingimusel et maksab abikaasa sõidukulud ise kinni. Delegatsioon läks Itaaliasse Montemarciano linnapea kutsel. Kohtumisel arutati kontaktide laiendamise võimalusi. Montemarciano pidustused algasid kohalikus katedraalis piduliku jumalateenistusega, mille algust kuulutasid kirikukellad. Vaadates neid kirikukellasid, märkasin midagi väga imelikku: „Kellad on paigal, kuid kellade helin kostab". Tekkis küsimus, kuidas see on võimalik? Selgus, et kellasid juhib automaatika ja liigub ainult kella haamer. Jagades neid mõtteid Saue abilinnapea Rafael Amosega, tekkis mõte: „Miks ei võiks ka Saue kirikul olla sellised kellad"? Algasid palved ja rahade otsimised.

20. mai jumalateenistusel esinesid Nõmme EKB pühapäevakooli noored etendusega „Joona lugu".

Nelipühateenistusel 27. mail laulis koguduse naiskoor.

10. juulil peale jumalateenistust, mida juhatas Raivo Kaustel, tähistasid koguduse õed Inna-Mai Kruup oma 70. ja Liia Lumilaid 40. sünnipäeva.

23. juuni Võidupüha jumalateenistusel laulis Saue-Nõmme segakoor.

8. juulil õnnistati kogudusse Õie Laudver. Õde Silvi Dalajeva tähistas 70. sünnipäeva.

23. juulil 2007 toimus Võidupühale pühendatud pidulik jumalateenistus. Koos Saue linna esindajatega viibisid teenistusel ka külas oleva sõpruslinna delegatsioon Prantsusmaalt. Enne jumalateenistust asetati pärjad Eesti vabaduse eest langenute mälestuseks.

23. juulil lahkus igavikku Ermeliine Jõger. Urnimatuse Saue kirikus toimetas Vahur Utno.

2.–5. augustini toimusid telgikoosolekud Saue linnas Säästumarketi juures oleval platsil. Telk laenati Oleviste koguduselt.

8. augustil toimusid Riho Linholmi matused.

9.–10. august – ekskursioon Saaremaale. Viisime õde Endla tema sünnikoju, meeldejäävate lambakarjade maale.

19. augustil toimus lasteõnnistamise jumalateenistus, kus õnnistati Robert Koort. Peale jumalateenistust sõideti Kose

Liia Lumilaid ja Inna-Mai Kruup pidupäeval

Itaalia ja Prantsusmaa delegatsioon Saue kirikus

Telgikoosolekud Saue linnas

kogudusse Uno ja Maie Kompuse juurde. Kaasas olid Viia Tammik ja Evi Anni. Sealsel teenistusel oli palju tunnistusi.

Septembris 2007 alustas õpinguid Eesti Metodisti Kiriku teoloogilises seminaris Janek Puusepp.

30. septembril külastas kogudust EKBK Liidu misjonisekretär Agnes Böning.

6.–7. oktoobril käisid 15 Saue koguduse liiget Forssa Vabakoguduses, kus õnnistati tööle uus pastor Hannu Hietaniemi.

14. oktoobri jumalateenistusel õnnistati üks laps, külas olid Olga ja Lembit Sepp, kes teenisid lauluga. Külas oli ka Rein Käsk Keila Adventkogudusest.

Ekskursioon Saaremaale

Lõikustänupüha jumalateenistusel 2. oktoobril laulis Oleviste segakoor Irma Vaiklo juhatusel ning jutlustas Tallinna „Valguse tee" Vabakoguduse pastor Mart Metsala.

20.–28. oktoobril viibis Janek Puusepp Iisraelis ja oma reisimuljeid jagas ta 25. novembri jumalateenistusel.

28. oktoobril toimus peale jumalateenistust koosolek, kus arutati hoogtööpäevade läbiviimist ja Raili Roomets tuli välja ideega jõulupeo uuendamiseks – teha lastepärane etendus, kus inglid toovad igale lapsele kingituseks Timo Lige CD plaadi „Vanaisa piiblilood".

Oktoobrikuus olid mitmed hoogtööpäevakud ja talgud kiriku abihoone katuse tegemiseks.

Hingedepäeval, 2. novembril esines Saue kirikus vanamuusikaansambel „Tallinn Baroque". Pärast kontserti jäi osa koguduseliikmetest küünlavalgusõhtule, kus loeti luuletusi ja nauditi kohvilauda.

Agnes Böning (keskel)

III advendil 16. detsembril laulsid kolm koori: Saue koguduse naiskoor, Kungla memmed ja Varbola naised.

Jõululaupäeva jumalateenistusel laulis noortekoor koos Avotrioga.

26. detsembril korraldati koguduse jõulupidu, kus esitati näidend, milles pühapäevakooliõpetajad on kehastunud ingliteks. Noored katsid kohvilaua.

Algas uus, 2008. aasta täis ootusi ja lootusi saada Saue kiriku torni kellad, millest oli kunagi rahvasaadik Mati Nappus unistanud.

Jaanuar algas kahe kogudusele lähedase inimese lahkumisega igavikku: Valve Hurm ja Salme Silman. Valve Hurmi matusetalitus toimus Saue kirikus 23. jaanuaril, matusetalitust pidas pastor Erki Kuld.

27. jaanuaril 2008 algasid regulaarsed noorteteenistused, mis toimuvad kord kuus. Teenistust juhatab Janek Puusepp, koos temaga on aktiivses tegevuses Maret Sakkius, Maarja-Liisa Suitso, Siim Vaher.

20. veebruaril 2008 lahkus igavikku Saue koguduses ustav laulumees Ralf Uusmäe, kellel täitus 96 aastat 7 kuud ja 11 päeva. Enam ei ole Ralfi meie keskel, kuid enne tema surma sai jäädvustatud tema laulud helikandjal ning sealt saab kuulata tema laulu veel aastaid.

Siim Vaher

24. veebruaril 2008, Eesti Vabariigi 90. aastapäeval toimus pidulik jumalateenistus Saue kirikus ning selle järel pärgade asetamine vabaduse eest langenute mälestusmärgi juures. Saue Linna esindasid Volikogu esimees härra Valdis Toomast ja abilinnapea härra Rafael Amos. Vaimuliku sõnavõtuga esinesid Urmas Viilma ja Vahur Utno.

18. märtsil 2008 oli palmipuudepüha ja Saue koguduse 18. aastapäev, muusikaga teenis Oleviste meeskoor, tervitused Jaan Tingaselt, Rafael Amoselt, Rein Rataselt, Erik Rahkemalt. Soome Forssa kogudust esindasid Jarmo Parkila, Taido ja Anita Lehmusta.

13. aprillil 2008 toimus Olga Aaliste õnnistamine kogudusse pärast alfakursuste lõppu.

18. mail 2008 toimus pidulik Saue kirikukellade

Ansambel Robirohi
Orm Valtson ja Rafael Amos

Erki Kuld ja Vahur Utno koos kellade paigaldaja
Toomas Mäeväljaga

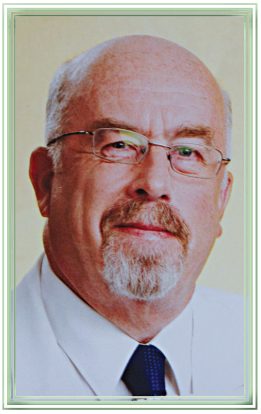

Rafael Amos

Oleviste meeskoor
ja Urmas Viilmaa

pühitsemine. Pidulikul jumalateenistusel osalesid Saue linna esindajatena härra Orm Valtson ja Rafael Amos. Kohal on ka OÜ Mäeväli Orelitöökoda esindaja Toomas Mäeväli. Muusikaga teenis kantriansambel „Robirohi".

23. juunil 2008 toimus Võidupüha jumalateenistus, kus helisesid esimest korda Saue kiriku kellad. Laulavad Oleviste meeskoori lauljad. Jutluse kuulsime EELK õpetajalt Urmas Viilmaalt. Kellade esimene helistamise võimalus anti Toomas Mäeväljale kui kellade paigaldajale. Koguduse poolt suur-suur tänu!

4.–5. juulil 2008 toimus ekskursioon Lõuna-Eestisse, ööbiti Antsla palvemajas (kasutasime pastor Peeter Lematsi külalislahkust). Peeti jumalateenistust Antsla koguduse keskel, teenistusel kuulsime naisansambli laulu ja palju tunnistusi.

20. juulil 2008 toimus Saue koguduse väljasõit Kose-Ristile Viskla kogudusse Maie ja Uno Kompusele külla.

Seoses traktor-muruniiduki ostuga tekkis vajadus garaaži järele. Saades vastav ehitusluba, alustati augustis 2008 garaaži ehitusplatsilt puude mahavõtmise ning ehitusega. 3. augustil 2008 külastas Saue kogudust Lüüdi Murd Saaremaalt, kuulasime tema laulu kitarri saatel ning Maie Niine tunnistust Siberi reisist.

20. augustil 2008 kihlusid Marja-Liisa Suitso ja Siim Vaher.

24. augustil 2008 külastas Saue kogudust Antsla koguduse pastor Peeret Lemats koos abikaasa ja tütrega. Kuulasime reisimuljeid Iisraelist koos piltide vaatamisega.

26. oktoobril 2008 algas taas Alfa kursus, kus osales Marve Rekand ja juba eelnevalt kogudusega liitunud Olga Aaliste.

20.–22. novembril 2008 sõidab Saue koguduse delegatsioon Rootsi kooseisus Erki Kuld, Vahur Utno, Janek Puusepp, Kaido Juhkama ja Marina Koivanen. Sõidu eesmärk oli kohtuda Rootsis Risnekyrkan pastori Magnus Kronbergiga sõprussidemete loomise eesmärgil.

Detsembris otsustati koguduse vana amortiseerunud buss RAF müüa ja osta uuem Ford

tüüpi väikebuss. Müügiga volitati tegelema koguduse noored Siim Vaheri juhtimisel. Müük õnnestus kiiresti ja uus väikebuss sai ostetud.

14. detsembril 2008 külastasid Saue kogudust ansambel „Doxa" ja EELK õpetaja Leevi Reinaru.

24. detsembril 2008, Jõululaupäeval laulsid Nõmme baptistikoguduse ja Saue kiriku ühendkammerkoor Benjamin Britteni „Jõulutseremoonia", harfil mängib Liis Jürgens. Dirigent Ingrid Lige. Jutlustasid Urmas Viilma, Erki Kuld, Vahur Utno.

27. detsembrist kuni 2. jaanuarini 2009 toimus Saaremaal Kuressaares noortelaager „Julge särada", kus osalesid ka kümme noort Sauelt Siim Vaheri juhtimisel. Sõit toimus Saue koguduse uue Ford bussiga.

28. detsembril 2008 ristiti Oleviste kirikus Marve Rekand ja õnnistati Saue kogudusse.

31. detsembril 2008 toimus vana-aasta ära saatmise jumalateenistus ning astumine uude, 2009. aastasse.

1. jaanuar 2009 toimus uusaasta jumalateenistus, millele järgnes traditsiooniline pannkoogiõhtu.

4. jaanuaril 2009 toimus jumalateenistus, kus tunnistasid noored – Kert, Maarja-Liisa ja Siim.

10. jaanuaril 2009 toimusid koguduse liikme Olga Aaliste matused, kes suri 3. jaanuaril.

Jaanuaris toimus Eestis

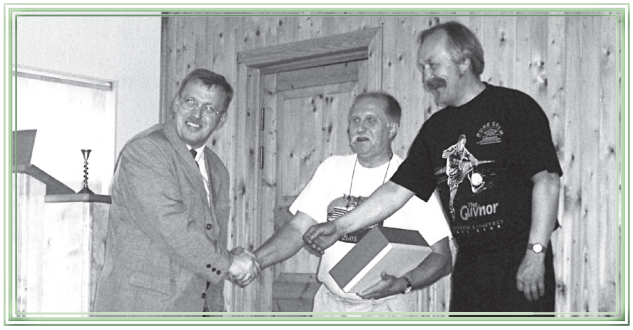

Antsla koguduse pastor Peeter Lemats, Erki Kuld ja Vahur Utno

Lüüdi Murd

Liis Jürgens

Nõmme-Saue ühendkammerkoor

Ansambel Sõnajalg

juba traditsiooniks muutunud alliansspalvenädal. Jumalateenistused toimusid erinevate konfessioonide kirikutes, neis osalesid ka meie koguduse liikmed eesotsas vanempastor Vahur Utnoga.

18. jaanuaril 2009 käisime kahe bussiga Oleviste kirikusse, kus laulis ansambel „Sõnajalg". Ansambel on olnud mõnda aega eemal, kuid nüüd on ärganud jälle elule ning teenib Jumalat.

25. jaanuaril 2009 toimus jumalateenistus teemal „Iisrael". Muusikat tegi Liidia Hõbesalu ansambel. Iisraelist rääkis ja näitas dokumentaalseid videolõike Riina Kaukver.

Lumelaudurid Joosep Kuld ja Klen Rebane. Talvelaager Antslas

13.–15. veebruarini 2009 toimus talvelaager Antslas koos kohaliku koguduse noortega. Need olid võrratud päevad ilusatel Lõuna-Eesti mägedel. Laupäeva õhtul toimus noorte evangeelne koosolek ning pühapäeval jumalateenistus, kus osales ka Saue koguduse rahvas.

22. veebruaril 2009 toimus üldkogukoosolek, millest võttis osa 18 inimest. Kuulati ära aruandlus koguduse tööst ning pandi maha plaanid järgnevaks aastaks.

Hannu Hietaniemi pereansambel

24. veebruaril 2009 toimus pärgade asetamise tseremoonia mälestuskivi juures, millele järgnes jumalateenistus Saue kirikus. Laulis ansambel „Ceres" ja teenistust juhatas vanempastor Vahur Utno.

15. märtsil 2009 toimus Saue Kristliku Vabakoguduse aastapäev, kus oli palju külalisi ja tervitusi: Saue abilinnapealt Ralf Amoselt, Austria saatkonna konsulilt Eestis härra Harald Ulbrichilt koos abikaasaga, EEKB koguduste Liidu presidendilt Meego Remmelilt. Järgnesid tervitused Urmas Viilmaalt, Peeter Kullerilt, Rein Käsult, Taavo Ligelt ja Forssa koguduse pastorilt Hannu Hietaniemilt. Muusikalises osas esinesid Liidia Hõbesalu ansambel, Soome pastori pereansambel, Saue noorteansambel „Melony Cryn".

25. märtsil 2009 toimus märtsiküüditamise 60. aastapäevale pühendatud jumalateenistus ja pärgade asetamine mälestusmärgi juurde. Saue linna esindas härra Valdis Toomast ja linnapea härra Orm Valtson. Jutlustasid Urmas Viilma ja Vahur Utno.

29. märtsil 2009 juhatas jumalateenistust Janek Puusepp, laulis koguduse naiskoor ja kuulsime reisimuljeid Janeki kolmandast Iisraeli reisist, mis toimus 11.–23. märtsil. Muusikalises osas teenisid Maie Miilberg ja Piret Kuld.

Märtsis 2009 saatsime vend Tommyle kiriku pildid ja DVD plaadi videolõikude ning fotodega Saue kirikust ja kellade helinast, mida Tommy ei ole saanud ise kuulda.

5. aprillil 2009 – palmipuude püha. Teenib pastor Vahur Utno ja tööd alustab Alfa kursus.

12. aprillil 2009, I Ülestõusmispühal laulis Oleviste koguduse segakoor.

Maie Miilberg abikaasaga

Nõmme-Saue ühendkammerkoor suvepäevadel

Ekskursioon Hiiumaale ja Saaremaale

10. mail 2009 toimus emadepäeva jumalateenistus, mida juhatas Erki Kuld ja laulis Piret Kuld. Janek ja Rebeka katsid emadepäeva puhul kohvilaua.

29.–31. maini 2009 toimus „Lootuse Festival" Tallinnas, millest võttis osa palju koguse liikmeid.

7. juunil 2009 sõitsime Laitse koguduse 70. aastapäevale. Saue kogudust esindas kakskümmend inimest. Laulis Saue koguduse naisansambel. Kell 13.00 toimus jumalateenistus Saue kirikus, mida juhatas Janek Puusepp ning tunnistasid noored.

23. juunil 2009 toimus mälestuskivi juures Vabadussõjas langenute mälestusteenistus. Sõnavõttudega esinesid Vahur Utno, linna volikogu esimees Valdis Toomast ja abilinnapea Rafael Amos. Ansambel Avo-trio esitas kauneid isamaalisi laule.

11. juulil 2009 osalesime Eesti EEKB Koguduste Liidu Suvefestivalil, mis toimus 10.–12. juulini Pärnu vallikäärus. Hommikul laulis seal Nõmme ja Saue ühendkammerkoor. Sama päeva õhtupooliku toimus Kairi Kadaka ja Hannes Tuulmägi laulatustalitus Rannamõisa kirikus, laulatas pastor Erki Kuld.

4.–6. augustini 2009 toimus Saue koguduse ekskursioon Hiiumaale ja Saaremaale, millel osales 29 inimest Sauelt ja 5 inimest Soomest. Sõideti nelja väikebussi ja ühe sõiduautoga.

13. septembril 2009 – jumalateenistus, mida juhatas Janek

Puusepp. Ülistus Oleviste noortelt Hervelt ja Enelt.

20. septembril 2009 juhatas jumalateenistust Raivo Kaustel. Külas Soome misjonärid Erkki ja Kaisa Halme, kes on teeninud 25 aastat misjonäridena Angolas, ja nende tütar Rika töötab seal praeguseni. Misjonäre tõlkis Liivia Kaustel. Muusikaga teenis Andrus Vaiklo. Sellele järgnes kohvilaud.

11. oktoobril 2009 kihlusid Rebekka Lindqvist ja Janek Puusepp. Kogudus õnnitleb kihlapaari ja palub õnnistust nende järgnevatele plaanidele.

17. oktoobril 2009 alustas tegevust uus noortekoosolekute sari „Upstairs Night". Saue noored Oleviste kogudusest korraldavad Sauel noorteõhtut. Esinevad erinevad muusikakollektiivid, sellel teenistusel esines ansambel „Trepikoda". Saue koguduse esindajana osaleb koosolekutel Janek Puusepp.

18. oktoobril 2009 tähistasime Lõikustänupüha. Laulis Oleviste koguduse segakoor Irma Vaiklo juhatusel. Toimus õdede Endla Kurgpõllu ja Irma Vaiklo juubeli tähistamine.

25. oktoobril 2009 juhatas jumalateenistust Raivo Kaustel. Mälestame Evi Annit, kes suri 22. oktoobril 2009. Meenutusi loeb Ergo Reintam. Matused toimusid 31. oktoobril Märjamaal.

30. oktoobril toimus Lääne-Harju misjonipäevade raames kell 19 Saue kirikus perekohvik. Mõtisklevad Urmas Viilma ja

Kuressaare Siioni kirik

Värsked kihlapaarid 2009 –
Kaido ja Marina ning Janek ja Rebekka

Kingitus Forssa kogudusele

Andrus Vaiklo ja Piret Kuld

külalisena EELK Keila Miikaeli koguduse õpetaja Marek Roots.

15. novembril 2009 külastas jumalateenistust Kuressaare Siioni koguduse pastor Margus Mäemets. Temalt jutlus, laulud koos abikaasaga.

28.–29. novembril 2009 osales Saue koguduse delegatsioon Forssa sõpruskoguduse kiriku 10. aastapäeva tähistamisel. Tervitused annab edasi Erki Kuld ja muusikalises osas teenivad Andrus Vaiklo ja Piret Kuld.

6. detsembril 2009 juhatas jumalateenistust vanempastor Vahur Utno. Kuuleme tunnistusi Soome reisil osalenutelt: Liialt, Piretilt, Urvelt, Agatelt, Kaidolt, Marinalt, Maielt ja Andruselt.

13. detsembril 2009 teenis kogudust Vahur Utno, muusikat teeb naisansambel Varbolast ja Kungla memmed.

19. detsembril 2009 toimus järjekordne noorteõhtu „Upstairs Night". Esineb ansambel „Püsiühendus".

20. detsembril 2009 toimus IV advendi jõulukontsert, laulab ESTONIA seltsi segakoor.

24. detsembril 2009 – jõululaupäeva jumalateenistus. Teenivad pastor Erki Kuld ja vanempastor Vahur Utno. Muusika Saue ja Nõmme ühendkammerkoorilt.

31. detsembril 2009 kell 18.00 toimus vana-aasta lõpu jumalateeistus ja astumine uude, 2010. aastasse. See on Saue kogudusel juubeliaasta ja kui Jumal lubab, siis täitub sel aastal kakskümmend aastat.

1. jaanuar 2010 algab traditsiooniliselt jumalateenistusega, millele järgneb pannkoogiõhtu.

21. veebruaril 2010 toimus jumalateenistus, kus õnnistati kogudusse uus liige Marika Mustasaar. Teenistust juhatas vanempastor Vahur Utno ja jutlustas pastor Erki Kuld. Sellele järgnes üldkogu koosolek, kuulati ära aruandlus.

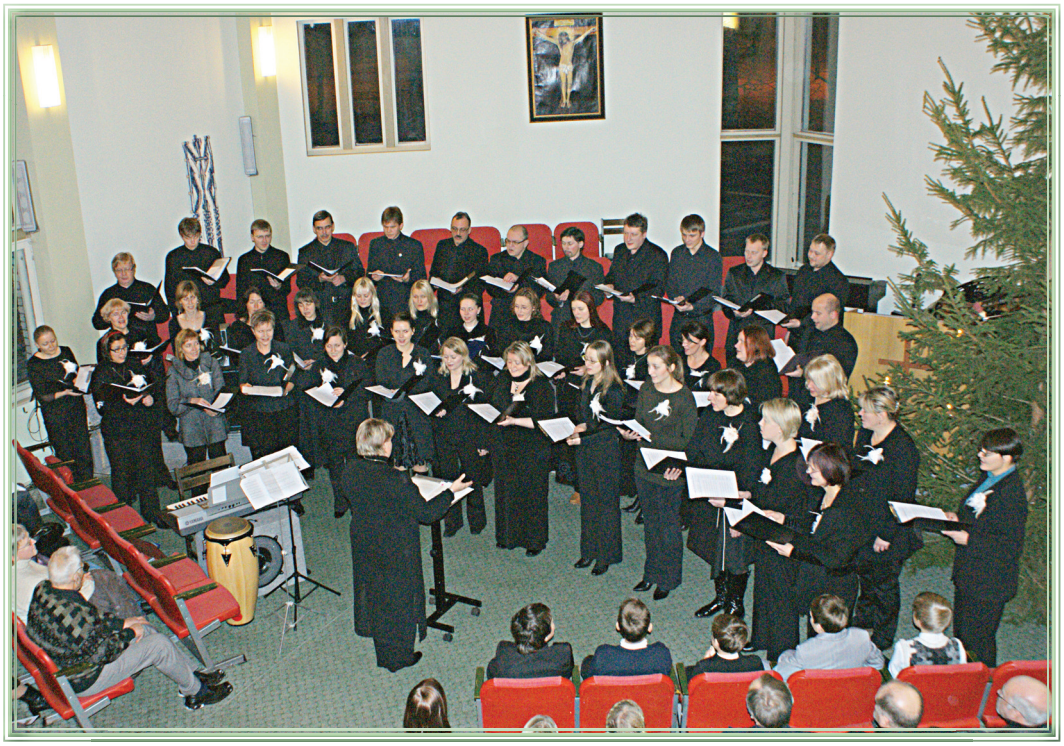

Estonia Seltsi Segakoor Saue kirikus

Vanempastor esitas kokkuvõtte koguduse tööst. Tema juhtimisperioodil oli kogudusega liitunud üksteist inimest ning sellega seoses on hetkeseisuga Saue koguduse liikmete arv 50 inimest. Lisaks neile on töötegijaid, kes ei ole koguduse liikmed, kuid keda nimetame „koguduse sõpradeks" ja neid on nimekirjas nelikümmend kaks inimest. Möödunud aasta tegevust hindas üldkogu hindele „neli". Toimusid vastavalt põhikirjale juhtorganite valimised. Uueks vanempastoriks osutus valituks Erki Kuld, saades 63,3% häältest. Valiti uus juhatus, kuhu kuuluvad lisaks vanempastorile Liia Lumilaid, Maire Tarnapovitš, Alla Sazanovitš ja Vahur Utno. Juhatus valis juhatuse esimeheks Vahur Utno. Ametipostide vahetamine Vahur Utno ja Erki Kulla vahel toimub koguduse kahekümnendal juubelil, mis leiab aset 21. märts 2010 (väljavõte üldkogu koosoleku protokollist Nr 1, 2010).

24. veebruaril toimus Eesti Vabariigi aastapäeva jumalateenistus, kus lauluga teenis koguduse ansambel.

28. veebruaril tähistas koguduse õde Eleanora Ütt oma 80. juubelit.

Andrus Vaiklo, Henri Toom, Liis Kurm, Anu Vananurm ja Piret Kuld

Pärgade asetamine Vabariigi aastapäeval 2010

Eleanora Üti juubelikülalised

20 AASTAT SAUE KRISTLIKKU VABAKOGUDUST

Erki Kulla artikkel „Saue Sõnale"

Saabunud on taas ilus ja kauaoodatud kevad. Päevad on läinud pikemaks, päike liigub kõrgemalt ja inimeste südameid on täitnud mõtted kevadest ja sellega seotud tegevustest. Ilus ja kauaoodatud kevad aga toob ikka ja jälle midagi uut iga inimese ellu. Nii juhtus ka kakskümmend aastat tagasi kui Saue rahvas nägi üllatuseks kuulutust, kus kutsuti rahvast kokku Saue mõisa jumalateenistusele. See oli midagi uskumatut ja samas oodatut, sest see rääkis poliitilise jää sulamisest ja peatse vabadusekevade saabumisest. Palju rahvast tuli mõisa kokku ja kõigi südametes oli igatsus kogeda midagi uut, midagi sellist, mida viiekümne aasta jooksul ei julgenud keegi väljendada, hoolimata sellest, et ootus ja lootus oli südames.

Saue linna kauaaegsed elanikud Ergo ja Eva Reintam olid saanud Jumalalt südamesse selguse hakata organiseerima Saue linnas kristlikku kogudust. Olles kuulekad saadud tunnetusele, hakkasid nad tegutsema ja selle tulemusel võis Saue rahvas koguneda 20 aastat tagasi esimesele jumalateenistusele Saue mõisas. Kokku oli tulnud inimesi erinevatest kristlikest konfessioonidest teenima ühte ja sama Jumalat. See kogemus liitis inimesed kokku ja alguse sai oikumeeniline kogudus, millel nimeks Saue Kristlik Vabakogudus. Paljudel inimestel väljaspool registreerunud kogudust ei olnud usku, et selline ühendus võib eksisteerida. Täna võime tänada Jumalat, et see on tegutsenud juba kakskümmend aastat. Kogudus registreerus kahekümne liikmelisena, tänaseks on koguduses 52 liiget ja sellele lisaks veel 42 inimest kes pole registreerunud koguduse liikmeteks, kuid töötavad aktiivselt Saue koguduse juures. Sellega võime öelda, et koguduse juurdekasv kahekümne aasta jooksul on olnud 150%, sellist statistilist näitajat ei kohta väga tihti.

21. märtsil 2010 aastal võis suur hulk Saue rahvast kogeda ilusat ja ülestõstvat elamust, pühitsedes Saue Kristliku Vabakoguduse kahekümnendat aastapäeva. Kirik oli rahvast puupüsti täis. Muusikaga teenis Saue koguduse projektkoor ning muusik Priit Sild, kes mängis nii süntesaatorit, kitarri, suupilli ja laulis. Mees, kelle kohta võib öelda „mees nagu orkester". Nii segakoori kui ka Priit Silla muusika pälvis kaasaelamise ning tõi kuuldavale kirikule mitte väga traditsionaalse suure aplausi. Kogudust olid tulnud tervitama mitmed Eesti Kirikute Nõukogusse kuuluvate kirikute esindajad, samuti esindajad Soomest Forssa Vabakogudusest ja ka vene kogudus Nõmmelt. Saue linnavalitsuse esindajana andis tervituse ja tänukirja üle abilinnapea Rafael Amos. Sõnavõtud oli väga liigutavad ja nendest õhkus armastust, vendlust ja üksmeelt. See oli väga liitev ja oli tunda tõelist kristlikku vendlust, mida tunnistasid paljud teenistusel osalejad. Teenistuse viimase osana andis koguduse vanempastor Vahur Utno vastavalt koguduse põhikirjale üle vanempastori kohustused järgmiseks

viieks aastaks pastor Erki Kullale. Vanempastori töösse õnnistamise talitust viisid läbi vennad erinevatest konfessioonidest. Seejärel pidas vanempastor Erki Kuld lühijutluse teemal „Aga mina ja minu pere, meie teenime Issandat" (Jos 24:15), käsitledes perekonda laiemas mõttes – „Kogudus kui perekond" (Mk 3:33–35). Perekond Saue linnas omab veelgi laiemat tähendust, kuna Saue Kristlik Vabakogudus on oma kahekümne tegevusaasta jooksul kogenud mitmekülgset toetust juriidilistelt ja füüsilistelt isikutelt, kogudus on kogenud ühtekuuluvust Saue linnaga – SUUR TÄNU KÕIKIDELE TOETAJATELE!

Oleme astunud suure paastu viimastele nädalatele ning peagi võime ühiselt pühitseda Ülestõusmispühi. Soovime kõigile lugejatele: „Õnnistatud Pühi ning peatset kohtumist kirikus nii Palmipuudepühal, Suurel Reedel kui ka Ülestõusmispühadel."

Saue koguduse projektikoor

Erki Kulla ametisse õnnistamine. Õnnistamist viisid läbi (paremalt) EELK kantsler Urmas Viilmaa, Metodisti kiriku esindaja Olav Pärnamets, Soome Forssa Vabakoguduse pastor Pekka Murtolahti, Saue koguduse vanempastor Vahur Utno, vanglakaplan Rein Käsk ja Rapla Adventkoguduse vanem Arved Lint.

PILDIKESI KOGUDUSE ELUST

Rannamõisa pangal 1994

Põhja-Eesti ja Kuremäe 1995

Saue kiriku välistrepil 1997

Noored suvelaagris juulis 1998

Pannkoogiõhtu jaanuar 1999

Noortelaagris 2002

Vabaõhuteenistus 2002

31.07.2005 ristiti Hannes Seermaa ja Roland Sakkius.
Pildil koos sõpradega

Suvelaager Valklas 2003

Tommy Blantoni külaskäik Sauele
detsembris 2006

Koguduse noored 30.12.2007

Jõulud 2007 Vaikloode kodus.
Tagaplaanil pühapäevakooliõpetajad
Liis Kurm ja Raili Roomets

Esimene ristimine Saue kirikus 21.06.2008.
Gunnar Mägi ja Tommy Blanton
ristivad Katrina Tammsalu

Pastor Vahur Utno sünnipäev
2007

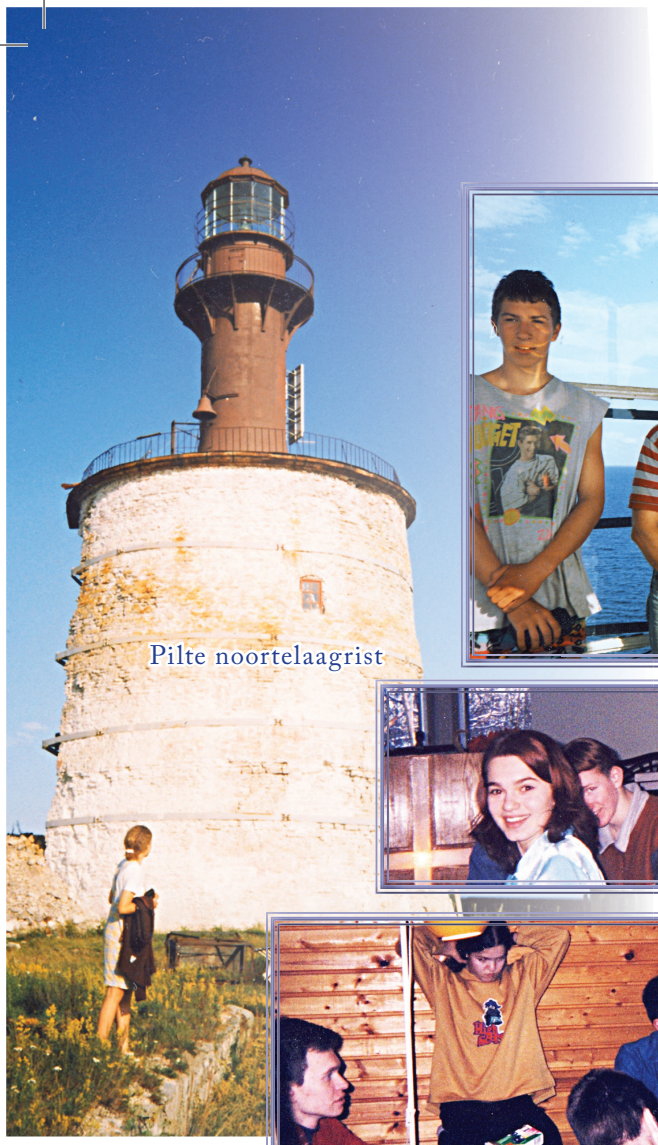

Pilte noortelaagrist

Kiriku mereklubi noored Vilsandi saarel jaanalinde vaatams

Jõulud 2006
Saue Vabakoguduses

MUUSIKATÖÖ

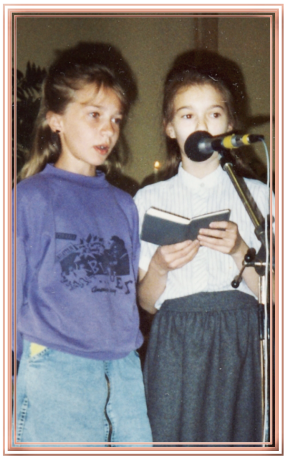

Tulles Sauele, oli harjumatu, et pole mingisugust muusikalist tegevust, sest kõik oli alles sünnitusjärgus. Kui ei olnud külalisi, siis teenisid lauluga **Piret Kuld** koos oma kahe tütre, **Mirjami** ja **Kerttuga**. Huvitav oli märgata, et kuuldused levisid ning Mirjami ja Kerttu eakaaslased ning mõni klassikaaslane liitus peagi nendega ning varsti oli organiseerunud väike noorteansambel, mida juhatas Piret. Noortel jätkus reipust ja energiat ning jõuludeks õppisid noored näidendi „Jeesuse sünnist". Selle dekoratsioonid, riietuse ja koreograafia töötasid nad ise välja. Noori oli kogunenud juba umbes kümme.

Noored organiseerisid lisaks muusikalisele tegevusele ka koguduse ajalehe „Maranata" väljaandmist. See oli midagi uut ja suurt, mida noored tegid.

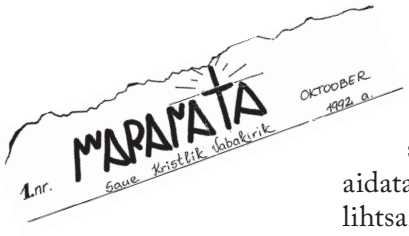

Kuna koguduse jumalateenistused toimusid ainult pühapäeviti, siis oli palju koosviibimisi nädalasiseselt kodudes. Nendel koosviibimistel lauldi palju ning peagi märkas Piret, et mitmed inimesed peavad viisi ja on võimelised ka kooris laulma, kui neid natuke aidata. Tekkis esimene väike ansambel, mis hakkas õppima lihtsamaid laule. Peagi kasvas lauljates kindlustunne ning sai alustada juba neljahäälsete laulude õppimist. Omandades uusi kogemusi, sündis juba väike naiskoor. Peagi lisandusid mõned mehed ning võis juba tunda segakoori tunnet. Kuna lauljaid oli suhteliselt vähe, siis laulsid koos noored ja vanad ning toetasid teineteist.

Saue koguduse muusikatöö kauaaegne juht Piret Kuld

Gunnar ja Jill Mägide tulekuga kogudusse kaasnes noorte arvuline lisandumine ja seoses sellega muutus laulude valik. Jill tõi Ameerikast Jõulukantaadi noodid, suvel tõlkisid Anu Vananurm ja Jill Mägi ühiste jõududega kantaadi sõnad eesti keelde ning sügisel sai alustada Jõulukantaadi õppimist. Kuna töö oli mahukas, siis tekkis soov seda esitada pikema perioodi jooksul. Kantaadiga sai ringi sõidetud mitmes koguduses Eestis ja isegi Soomes. Suure töö tulemusel salvestati Jõulukantaat plaadile ning säilitati tulevasteks aegadeks. Kantaadi muusikaline stiil on omanäoline ning pakub suurt huvi nii noortele

kui ka vanadele. Jõulukantaate õpiti veel mitmel aastal, ning see üritus koondas noori ka teistest kogudustest.

Pärast Gunnar ja Jill Mägi lahkumist Eestist nõrgenes koguduse noortekoori tegevus märgatavalt. Mitmed noored jäid eemale ning koorist moodustus ansambel. Lauljaid jäi vähemaks, kuid sellega tõusis muusikaline tase ning muutus repertuaar. Ansambel on jäänud tänaseni.

Muusikaline tegevus Saue koguduses on olnud kogu kahekümne aasta jooksul Piret Kulla juhtimisel. Tihti on kuuldunud õhkamist, et küll tahaks, et oleks keegi, kellega saaks tööd jagada, kuid tänaseni pole seda leitud ning hoolimata kõigest tuleb jätkata.

Muusikaõpinguid alustas Piret Kuld Tallinna Muusikakeskkoolist, hiljem Georg Otsa nimelises Muusikakoolis ning viimaks lõpetas Tallinna konservatooriumi muusikapedagoogika ja koorijuhtimise erialal.

Piret Kuld on leidnud oma Jumala noorena Oleviste koguduses. Seal alustas muusikalist tegevust viiulimänguga Ruudi Nõlvaku keelpillikooris. Hiljem asus tegutsema Nõmme Baptistikoguduses lauljana, viiuldajana ja lühikest aega ka koorijuhina. Sauel tulid kõik need eelnevad kogemused kasuks.

Ta on olnud ustav oma töös Saue koguduses kakskümmend aastat ja loodame, et jätkub armastust ja hoolt veel mitmeks aastaks.

1991 Kalju koguduse keskel

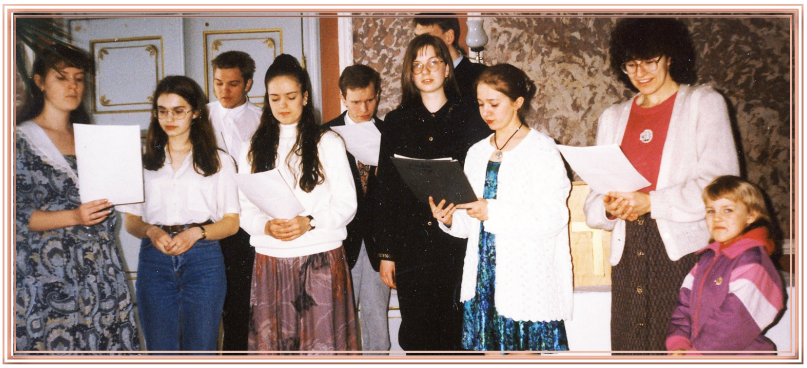

Noorteansambel Saue mõisas: Jill Mägi, Kerttu Kuld, Andrus Rebane, Gunnar Mägi, Ivi Korju, Andrus Vaiklo, Mirjam Kuld, Liia Lumilaid, Laura Lumilaid

Koguduse noorteansambel aastal 2000

Jill Mägi oma lastega laulmas

Saue koguduse naiskoor Soomes Forssas

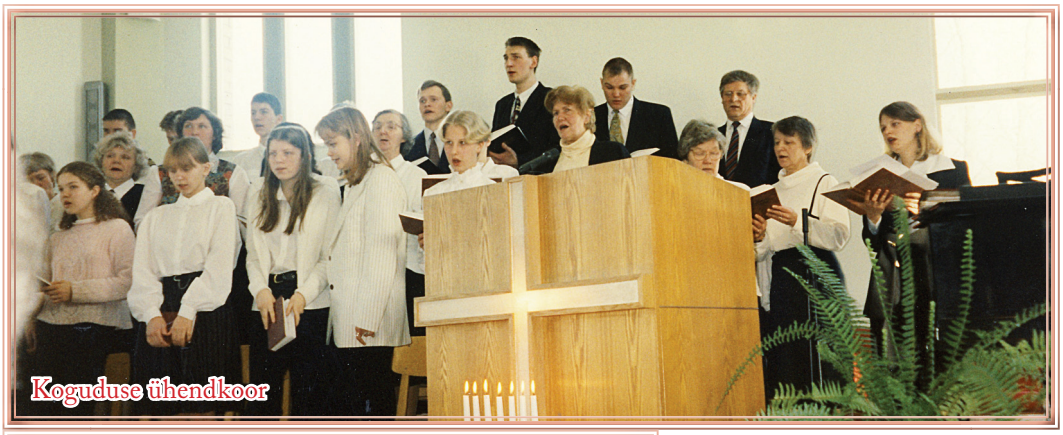

Koguduse ühendkoor

Lauri Kadakas, Siim Vaher, Andre ja Janek Puusepp

Piret Meierau, Anu Vananurm, Airi Oeselg, Karoliina Sark, Jaana Pertmann

Saue laulukoori naised koos Varbola naisansambli ja Kungla memmedega

Ansambel Robirohi koguduse 15. aastapäeval

Jüri Mänd oma kandlega

Priit Sild

Merike ja Urmas Lehiste – Saue koguduse sagedased külalised

Patricia Blanton, Astra Rebane ja Viia Tammik bussikoosolekul

Piret Kuld koguduse uut orelit mängimas

PÜHAPÄEVAKOOL

Peagi liitusid koguduse tööga kaks noort Saue Gümnaasiumist: **Helina-Diana Hiir** ja Merike **Loog**. Nendest said Evi Anni juhatamisel pühapäevakooli õpetajad. Helina-Diana Hiir (tänaseks Helmdorf), meenutab järgmist:

Õhus oli tunda veel ärkamisaja hõngu, inimesed hakkasid vabanema hirmukammitsatest ja paljud kristlased julgesid avalikult tunnistada oma usulisi vaateid. Üllatuseks ilmneski, et Sauel on päris palju kristlasi ja seda ka noorte seas. Hakkasime tihedamalt suhtlema, lõime isegi väikese ansambli, kellega sai kooliüritustel lauldud mõnigi vaimulik laul. Saue koguduse tekkeperiood jäi meie kui noorte ja roheliste pühapäevakooliõpetajate uljamasse ja energilisemasse aega. Olles keset puberteediea möllu leidnud enesele elumõtte, avastasime terve senitundmatu maailma, mille keskmes on kogu Universumi Looja. Keegi, kelle tahtel olen siia ilma sündinud ja kellel on minu jaoks jumalikud plaanid ning mõtted. Entusiasm ja soov leida üles anded, mis meile on antud ja igatsus teenida Jumalat, pani meid ütlema „jah" Andrus Vaiklole, kes tegi ettepaneku minule (Helinale) ja minu pinginaabrile Merike Loogile hakata tegema pühapäevkooli tööd Saue koguduses. Meil puudusid igasugused kogemused ja teadmised sellest tööst, kuid julge pealehakkamine on pool võitu ja nii me hakkasimegi innuga tööle. Merikesel meeldis väikeste lastega mängida ja tegeleda, minule jälle seevastu oli sobilikum veidi suurematega tegelemine. Üllatuseks oli neid lapsi, keda meile usaldati, piisavalt palju. Statistika järgi oli pühapäevakooli üldises nimekirjas ligi seitsekümmend last. Õppejuhendeid ja ideid otsisime põhiliselt omal käel, suurt abi saime EELK poolt välja antud pühapäevkooli materjalidest. Nende abil sai lastepäraselt tutvustada kirikuaasta tähtpäevi ja pühasid. Samuti toetas meid nõu ja mõningate õppematerjalidega nüüd juba igavikku läinud Evi Anni. Kokkuvõtvalt võib öelda, et see aeg oli meile kui noortele õpetajatele väga õpetlik. Pühapäevaks valmistumine nõudis enesedistsipliini, mõttetööd ja keskendumist. Tore on veel tänagi kohata endisi õpilasi, kellest nüüdseks on saanud juba lapsevanemad. Huvitav oleks kuulda nende meenutusi.

Õpetaja Helina soov on täitunud ja üks tema õpilastest, **Janek Puusepp**, meenutab neid sündmusi järgmiselt:

Õppisin neljandas klassis Saue Gümnaasiumis, kui Helina Hiir tuli meile asendusõpetajaks. Tema kutsus paljusid meie klassi lapsi pühapäevakooli Saue mõisa, kus oli just tekkinud kogudus ja loodud pühapäevakool. Minu esimesed õpetajad Saue koguduse pühapäevakoolis olid Merike Loog ja Helina Hiir. Mäletan, et minuga koos käisid pühapäevakoolis veel Anu Vananurm, Heiki Tiikoja, Annika Suurküla koos venna Andresega, Kati Harakalju, Airi Oeselg, minu õde Anne-Ly Puusepp. Need olid võrratud ajad, kui kogunesime kokku ja võisime kuulda midagi sellist millest varem ei olnud räägitud. Helina ja Merikese õpetamine meeldis meile kõigile. Sellest pühapäevakooli rühmast kasvas välja kiriku mereklubi grupp Erki Kulla vedamisel. Koos veetsime ilusad suved merel ja see liitis meid kokku veelgi mitmeks aastaks.

Pühapäevakooli nimekirjas oli ligi seitsekümmend last. Vanuste vahe läks väga suureks, see mis pakkus huvi seitsmekaheksa aastastele, ei pakkunud huvi kaheteist-viieteistaastastele. Tuli organiseerida ka vanematele lastele neid huvitav õppevorm. Kuna olin oma erialalt meremees, siis otsustasin võtta suuremad poisid ja ka mõne vanema tüdruku ning hakata ise nendega tegelema pühapäevakooli raames. Leidsin, et merendusel ja Piiblil on palju sarnasust ning hakkasin õpetame Piiblit koos meretemaatikaga. Mõni näide selliste teemade põimumisest:

Näit 1: Oleme rändurid elumerel, meri on täis ohte, madalikke ja karisid ning paljud laevad ja elulaevad on sattunud karidele. Tavamerel on madalikud ümbritsetud poide või toodritega, neid on neli. Põhjapoi, lõunapoi, idapoi ja läänepoi. Samuti on Jumal andnud inimestele elumerele karidest eemale juhtimiseks neli poid: Matteuse, Markuse, Luuka ja Johannese evangeeliumid. Nüüd uurime neid mida nad meile õpetavad.

Näit 2: Laevu merel juhitakse kompassi järgi, meile elumerel on antud Piibel kompassiks, et kontrollida oma liikumist elumerel. Kuid magnetkompassi mõjutavad kaks faktorit, ühte nimetatakse „deviatsiooniks" ja teist „variatsiooniks". Deviatsioon on selline

faktor, mida saab vähendada või hävitada, kuid „variatsioon" on faktor, mida ei saa muuta ega hävitada, kuid saab arvestada. Nad mõlemad mõjutavad magnetkompassi nii, et kui neid ei arvesta, siis pikemate distantside puhul võid sõita täiesti teise kohta või sattuda karile või madalikule. Meiegi elumerel peame arvestame elumere „deviatsiooni". See on neid faktoreid elus, mida saame ise muuta, meile on antud valikuvõimalus, kas teha halba või mitte, kas paluda andeks ja alustada uut elu või jätkata sama moodi. Peame arvestama ka „variatsiooniga", see on nende faktoritega, mida me muuta ei saa. Me ei saa muuta teiste inimeste arvamusi ja suhtumisi ei Jumalasse, Piiblisse ega meisse kui kristlastesse, vaid me peame seda arvestama ja langetama oma otsuse oma elude muutmisel õiges suunas, mitte aga laskma neil mõjutad meid.

Reis Ruhnu saarele

Näide 3: Mis illustreerib usku meie elus ja selle kandmise kogemist ainult siis, kui usaldame end Jumala kandmisele. Läksime ujuma, kasutades päästevesti. Minnes vette nabani või rinnuni ja kui siis jalad ei ulatu põhja, ei tunne me, et päästevest kannaks. Kuid kui laskume vette, kuni lõug hakkab vajuma vee alla, alles siis tunneme, et vest kannab ja võime nautida ujumist koos vestiga, sest ta kannab. Nii kannab ka usk meid siis, kui laseme tal kanda. See metoodika meeldis lastele.

Erki Kuld meenutab: Seoses Eesti Vabariigi taastekkega muutus ka majanduspoliitiline olukord riigis. Ühel päeval lugesin lehest, et pakutakse tööd endistele nõukogude aja meremeestele seoses uue Eesti Vabariigi Veeteedeameti loomisega. Kuigi olin olnud juba 14 aastat merelt ära, oli „merepisik" südames alles. Otsustasin võtta ühendust vastava ametiga ja üllatus oli suur, kui kutsuti kohe tööle ja täiendõppele. Täiendõppe käigus said minu meremehe kvalifikatsiooni tunnistused

taastatud ning 1995. aasta 1. septembrist sai minust jälle meremees. Seekord siis õppelaev „Suurlaht" kapten. See töökohavahetus tõi muutuse ka Saue koguduse pühapäevakooli ellu. Nimelt sai meie pühapäevakooli merekallakuga rühm registreeritud Eesti Noorte Mereklubi alla, nii arenes sellest välja Saue oma kristlik mereklubi, mis haaras noori ka teistest kogudustest. Liikmeid tuli Mustamäe Vabakogudusest, Oleviste kogudusest jne. Saime omale laeva ja reisisime sellega suviti ringi. Tegime ka oma vormi koos pagunitega. Paguni paelte arv näitas pühapäevakoolis osaletud aastate arvu.

Ühel suvel külastasime üle kahekümne väikesaare. Näiteks mõni neist meie jaoks eksootilistest saartest peale Saaremaa, Hiiumaa ja Vormsi: Ruhnu, Kihnu, Vilsandi, Abruka, Rammusaar, Äksi, Keri, Prangli jne. Lastest aga olid vahepeal kasvanud juba noorukid ning õppeprogrammi „Piibel-Merendus" tuli täiendada. Hakkasime õppima nüüd juba paralleelselt Piibliga laevajuhtimist vastavalt Eesti Veeteede Ameti poolt kinnitatud õppeprogrammile. Selle tulemusel said tublimad õpilased kahe aasta pärast sooritada Eesti Veeteede Ameti kvalifikatsioonikomisjoni ees eksami ning omandada amatöör väikelaevajuhi rahvusvahelise tunnistuse. Nad olid väga tublid: Janek Puusepp, Rain Palm, Jürgen Kährik, Rando Anni, Rinaldo Anni, Joosep Kuld.

Möödus veel aasta õpinguid ning tublimad said minna uuesti Eesti Veeteede Ameti kvalifikatsioonikomisjoni ette ja sooritada juba madruse eksami ning omandada rahvusvahelise madruse tunnistuse.

Sellest said mitmed noored sisse merepisiku, mille tulemusel valisid endale meremehe elukutse. Tallinna Merekooli läksid õppima erinevatel aastatel Janek Puusepp, Teet Niin, Erko Vuks, Joosep Kuld, Jürgen Kährik. Hiljem jätkasid

õpinguid Eesti Mereakadeemias Rain Palm, Janek Puusepp, Jürgen Kährik. Jürgen on nüüdseks Eesti Mereakadeemiat lõpetamas. Teistest, kes ei valinud meremehe elukutset või jätsid õpingud pooleli, on kasvanud toredad inimesed, kellel on väärtushinnangud paigas ning neist on saanud korralikud inimesed.

Lisaks koguduse „Mereklubile", nagu noored ise seda nimetasid, ja suvelaagritele käivitas Gunnar Mägi iga-aastase jalgrattamatkade ja talvelaagrite traditsiooni. Usule tulid mitmed noored, kes omakorda kutsusid klassikaaslasi ja sõpru noorteüritusele.

Noorteõhtute tutvustamisel oli oluline osa ka Gunnari usuõpetuse tundide andmine Saue Gümnaasiumis, kust mitmed noored tulid praktilist kristlust uudistama. Noorim neist oli Maarja-Liisa Suitso.

Noorteõhtute ülesehitusel oli oluline osa nn. „jääsulatamismängudel", need olid tihti olulised just poiste kaasamisele. Peagi liitusid Tarmo Väärmani ja Merle Katsalaineni kutsel nende sõbrad Vanamõisa külast, kes üritasid usu alustalasid kangutada, kuid just sellel perioodil oli noorte seas ärkamist ja ristimisi.

Asendamatuks abiks olid ka mitmel kevadel Colorado Kristliku Ülikooli tudengite evangeelsed rühmad, kes sisustasid jumalateenistusi ja korraldasid väljasõite ning spordiüritusi, mis kulmineerusid bussireisidega Keila-Joale mere äärde ja kus osales kuni 120 noort.

KONTAKTID TEISTE KOGUDUSTEGA

Forssa koguduse kirik

Külalised Soome Forssa kogudusest

Koguduse arengukava nägi ette kontaktide loomist teiste kogudustega Eestis ja välismaal. Kui Eestis olid juba kontaktid ja koostöö tekkinud mitme naaberkogudusega erinevatest konfessioonidest, siis võeti suund kontaktidele Skandinaaviasse. 1990ndate aastate algul tekkis soov luua sidemeid Soome ja Rootsi Vabakogudustega.

Erki Kuld võttis ühendust Johannes Togiga Nõmme kogudusest, kuna temal olid tihedad sidemed Soome Vabakirikuga. Togi võttis ühendust Soome Vabakoguduste Liidu esimehe Jorma Kuusineniga ning sealt soovitati võtta ühendust Forssa Vabakoguduse pastoriga Pekka Murtolahtiga. Peagi sai teoks Saue koguduse juhatuse külaskäik Soome Forssa kogudusse Johannes Togi juhtimisel. Kohtumine oli meeldiv ja siit algas koostöö Soome Forssa Vabakogudusega ning kestab tänaseni (täpne külaskäigu aeg oli tules hävinud dokumentide hulgas).

Pärast seda sai võetud ühendust Nõmme koguduse sõpruskoguduse pastori Ryne Vinsanderiga Rootsi Kymla kogudusest ning palutud abi vabakogudustega kontakti loomiseks. Tema abiga saime kontakti Kymla Johanneskyrka (misjonikogudusega), sealne pastor Bengt-Jöran Johanson kutsus meid külla Rootsi.

Esimene külaskäik Rootsi oli Erkil koos abikaasaga. Kohtumine toimus Johanneskyrka juhatuse ja pastoritega. Räägiti oma mõtteid koostööst ja delegatsioonide ja töögruppide vahetamisest. Rootslased näisid suhteliselt kinnise rahvana ja neis võis olla veel hirm nõukogude aja ees ning mingi usaldamatus meie inimeste vastu. Kahtlusi, kas ei ole tegemist spioonidega, oli tunda mitmest küsimusest. Pühapäeval oli jumalateenistus, kus Erki jutlustas ja Piret laulis ning saatis klaveril. See oli meeldiv teenistus ja kogemus mitte ainult eestlastele endile, vaid ilmselt ka Rootsi õdedele ja vendadele. Oli tunda, kuidas

suhted hakkasid soojenema ja tekkis usaldus.

Peagi tulid Rootsi Johanneskyrka inimesed vastuvisiidile Sauele ning tekkisid juba püsivamad sidemed. Taas tuli vastuvisiidi kutse Rootsi, kus oli esindatud ligi kümneliikmeline grupp Sauelt. Rootslaste külaskäigu ajal nägid nad Eesti rahva vaesust pärast iseseisvumist ning neil tekkis soov kogudust aidata humanitaarabiga. Sellele järgnes mitu saadetist kasutatud riideid ja toidukaupu. Leidsime ka Eestis tegutsevaid firmasid, kes olid nõus kogudust aitama transpordiga. Siinkohal tahame tänada transpordifirmat „Navaka" ja Janek Minkovskit, kes toimetas humanitaarabi Tallinna. Koguduses sai korraldatud kasutatud riiete ja toidukaupade odavmüüki ning vajajatele jagati ka tasuta. Tekkis väike rahaline fond, millest arenes edasi mõte ja julgus hakata mõtlema oma kiriku ehitamisele. Toidu ja riiete jagamine aga osutus elavaks reklaamiks Saue rahvale, ja paljud, kes muidu ei tulnud jumalateenistustele, hakkasid külastama ka teenistusi ning peagi leidsid mitmed selle käigus isikliku Jumala. Märgata oli koguduse kasvu kiirenemist ja pühapäevakooli laste arvu kasvu. Need riided ja toit lisasid julgust tulla koguduse keskele.

Kuid igal asjal on kaks külge. Tekkis „pakikristlasi" (väljend laenatud ühelt kirikuõpetajalt), ning kui kadusid pakid ja vajadus nende järele, siis kadusid ka „pakikristlased". Probleeme tekitas kahtlus, et keegi oli saanud paremaid riideid või paremat toitu kui teine ning solvumine oli mitmes südames. Kui suur hädа ja vajadus läks mööda, siis kogudus loobus abisaadetiste vastuvõtmisest. Selle järel selgusid tõsikristlased ning moodustus kindel kogudus.

Kymla Johanneskyrka

Koostööleppe sõlmimine

Vastuvisiidil Rootsi

KOGUDUSE ARGIPÄEV

Kodugrupp õde Evi juures 2007: Maie, Evi, Hilja, Inna-Mai ja Urve

Saue koguduse buss Keila Invaühingu teenistuses

Kogudus vajas lisaks pühapäevasele jumalateenistusel ka nädalasiseseid üritusi: palve- ja piiblitunde ning vabaaja veetmise võimalust. Seda aga ei olnud võimalik korraldada Saue mõisas. Palve- ja osadustunnid toimusid nüüd mitte ainult Eva ja Ergo kodus, vaid jagunesid rotatsiooni korras ka teistesse kodudesse: lisaks Eva ja Ergo kodule ka perekond Daljaevite, Utnode ja Kuldade juures. Hiljem kujunes palvetundide läbiviimise kohaks Apteegi puhketuba Maire ja Toomas Altmeri lahkel loal. Lisaks nendele võimalustele sai kogudus osta suhteliselt odava bussi Scania, kus oli 43 istekohta. Sellega korraldati palve-, piibliõppe- ja puhkereise. Kogudus kasvas ja tuli inimesi, kes soovisid saada ristitud ja liituda kogudusega. Siingi oli buss vajalik: ristimiskoolituse läbiviimiseks enne ristimistalitusi sai sõita loodusesse.

Tihti kogunetiparklasse, istuti bussi ja sõideti Keila-Joale või mõnda muusse paika ja peeti seal palvekoosolekuid.

Analoogselt korraldati ka piibli- ja jutlustamise õppereise. Kuna koguduse suurenemisega oli vaja uusi töötegijaid, neid aga kuskilt võtta polnud, siis tuli hakata töötegijaid ise koolitama. Buss oli selleks väga sobiv töövahend.

1993. aasta juunis avati Sauel „Samaaria turvakodu". Selle rajajaks oli Vladimir Neeme, kes oli tahtnud oma kodus alustada alkohoolikute ja vanglast vabanenutega

rehabilitatsioonitööd. Vladimir Neeme kuulus ise Eesti Apostlik-Õigeusu kiriku Tallinna Issanda Muutmise kogudusse, kus oli ülempreestrina teenimas Emmanuel Kirss. Vladimir oli täis entusiasmi ja lootusi oma teenimise arendamises. Tema visiooni mahtus ka Saue Kristlik Vabakogudus, nimelt avas tema „Samaaria turvakodu" uksed koguduse palvekoosolekute korraldamiseks teisipäeval või kolmapäeval. Nendes ruumides sai vaadatud ka vaimuliku sisuga filme. Filmide „Jeesuse elu", „Mooses", „Risti ja pussi kangelased" jt järel jätkati diskusiooni ja analüüsi Piibli valgel.

1994. aasta 11. detsembril kell 17.00 õnnestus koostöös Saue Linnavalitsusega käivitada esmakordselt „Jõulurahu" väljakuulutamise üritus, mis toimus Saue linnas „Saue" poe ees oleva jõulupuu juures. See huvitav üritus on leidnud heakskiitu ja tänaseks muutunud traditsiooniks, mis on levinud paljudesse omavalitsustesse. Jõulurahu väljakuulutamise üritusel pidas Erki Kuld lühikese jutluse, laulis Saue koguduse koor ja sellejärel pidas kõne Saue linnapea härra Orm Valtson. Seejärel jagati kõigile osalejatele komme ja piparkooke. Seda ettevõtmist võiks nimetada esimeseks sammuks liikumisel rahva keskele, väljapoole kogudust.

1995. aasta 1. jaanuariga sai alguse Saue koguduses „pannkoogiõhtute" traditsioon. Nimelt koguneb esimesel jaanuaril

Viia Tammik ja Vladimir Neem

Jõulurahu väljakuulutamine.
Erki Kuld ja Saue koguduse lauljad

kogudus kokku, igaühel kaasas küpsetatud pannkoogid ja moos. Esimesel korral tuldi jälle Vladimir Neeme juurde „Samaaria turvakodusse", oldi koos rõõmsad, igaüks ütles oma uusaastasoovi ning lauldi palju jõulu- ja uueaasta laule ja söödi pannkooke. Kõigil oli tore ning see liitis inimesi kokku. Sinna oli lihtne kutsuda ka võõraid, kes aga said uue vaimuliku elamuse ja kontakti koguduseliikmetega.

1990. aastate alguses avanes võimalus paljudel Ida-Euroopa maade vaimulikel töötegijatel saada kutse Austriasse TCM Piiblikursusele, mida organiseeris teoloogiline ülikool USAst. Õppetöö toimus sessioonõppe vormis kahel tasandil. Oli võimalik võtta tavaline piibliõppe kursus ja oli võimalik ka magistriõppe tase. Mitmed eesti vabakoguduste praegused vaimulikud on saanud teoloogilise õppe just sellest koolist. Neid täiendõppe kursuseid koordineeris Eestis Heldur Kajaste ning mitmel Saue koguduse inimesel on õnnestunud asuda õppima.

Uno ja Maie Kompusel külas

TCM TEGEVUSEST JA SIDEMETE TEKKIMISEST TOMMY BLANTONIGA

TCM Piiblikooli õppekeskus

Heldur Kajaste

TCM (*Training Christians for Ministry in Europe and Central Asia*) töö Euroopas sai alguse Gene Dulini, TCM asutaja ja esimese presidendi külastusega Venemaale ja Poolasse 1963. aastal. Otsustati rajada Austriasse keskus, eesmärgiga teenida kristlikke töötegijaid nii tollases NSVLs kui teistes sotsmaades. 1971. aastal ostetigi Heiligenkreuzi kloostri lähistel villa Haus Edelweiss. Varasemad hooned olid aastast 1892, talukohta oli kasutatud pansionaadina, vanadekoduna ning mõnda aega ka Nõukogude vägede peakorterina pärast Teist maailmasõda. Uuest TCM Euroopa peakorterist Edelweissis hakati jagama ümberkaudsetesse Ida-Euroopa maadesse piibleid, lauluraamatuid, kristlikku kirjandust, riideid, toiduaineid ning ravimeid. Aastal 1982 alustati suveseminaride korraldamist, kuhu kutsuti kokku pastoreid ja koguduste juhte kahenädalasele piibliõppele. 1989. aastal ehitati juhtide arenduskeskuse õppehoone.

Kui Ida-Euroopas muutus poliitiline olukord, sai paljudele võimalikuks Haus Edelweissi külastada. Märtsist kuni novembrini peetakse 9 õppesessiooni, igal sessioonil käsitletakse kolme erinevat õppeainet. Igal aastal õpib Haus Edelweissis enam kui 765 kristlast.

TCM on Suurt Misjonikäsku elluviiv organisatsioon, mis valmistab ette Euroopa ja Aasia kristlasi jüngreid kasvatama eesmärgiga, et nad jõuaksid Hea Sõnumiga oma rahva

Erki Kuld, Linda Corns, Maire ja Toomas Altmeri Austrias

keskele. 1991. aastal rajas TCMi teine president dr. Tony Twist piibliõppe instituudi, mis pakub kraadi tasemel õpet. Kõiki aineid õpetatakse Haus Edelweissis või 12 õppepaigas üheteistkümnel maal. 2008. aastal sai TCM täielikult akrediteeritud.

Heldur Kajaste selgitab: *„TCMi õnnistused meie kodumaa jaoks said alguse 1989. aastal, kui mu vanemad koos minu kui kaasavõetud tõlgihakatisega seda paika Viinist 25 km kaugusel esimest korda külastasid. Kuna meil polnud aimugi, kuhu ja keda me õieti külastame, sai esimene külaskäik küllalt šokeerivaks elamuseks. Ja seda just heas ja õnnistavas mõttes. Me saime tõepoolest õnnistatud. Õpetuse läbi, mida seal jagati, osaduse läbi, kus ei olnud paika võõristusel, ning alandliku teenimise kaudu. Mind liigutab ikka ja jälle see, kui näen Ameerika kristlasi tulemas tuhandete kilomeetrite tagant ei midagi muud tegema kui meid, Ida-Euroopa usklikke teenima – ehk siis seeläbi Kristust ennast.*

Õnnistused on jätkunud siitsaadik. Õppimine ei ole ühelgi aastal pidanud TCMi poolt ära jääma. Küll on sinna sõidetud rongiga, seejärel vuras mitu aastat Austria poole buss rõõmsate ja õpihimuliste töötegijatega, ning viimastel aastatel oleme kohal käinud väiksemate sõiduvahenditega – jõuab lihtsalt kiiremini edasi.

Pakutavad õnnistused kandsid esimesi vilju 1995. aastal, kui nimetatud koolis meie praegune liidu juht Meego Remmel esimesena magistrikraadi (MDiv) omandas. Nüüdseks on vend ka ise TCMi instituudi õpetajate sekka arvatud. Magistriteks on TCMis saanud ka Argo Buinevitš (2004) ja Leho Paldre (2006). Sertifikaat- ehk tunnistusõppe diplomi omanikeks on aastate vältel saanud Peeter Valk, Aamo Remmel, Allar Saard, Neeme Tingas, Vahur Utno, Joel Raasik ja mitmed teised.

Õpe 53-aastases TCMis aga jätkub. Antud ajahetkel on meil tudengite seas pastoreid, kaplaneid, pühapäevakooliõpetajaid, Alfa kursuse koordinaatoreid nii meie liidust kui metodistide seast. Nii Euroopas kui Ameerikas täielikult akrediteeritud instituut väärtustab kõrgelt kristlikku küpsust, teenivat juhtimist, laiahaardelist kristlikku mentaliteeti ja elukestvat õpet. Paremini saab organisatsiooniga tutvuda interneti vahendusel – www.tcmi.org

1992. aastal õnnestus ka Erkil koos Maire ja Toomas Altmeridega (esimesed Sauelt) käia Austrias. Erki Kuld meenutab:

Õppereis oli minu jaoks väga kasulik, sest puutusin kokku esimest korda kasvatuspsühholoogiaga. See ainevaldkond hakkas mind väga huvitama ning usun, et see oli edasiseks tõukeks ka hilisemal magistritöö teema valikul.

Teadmistele lisaks oli sellel õpinguperioodil veel üks suur Jumalik juhtimine Saue kiriku ajaloo kujundamisel. Nimelt organiseerusid seal palvegrupid, kuhu kuulusid inimesed erinevatest kogudustest. Meie palvegruppi sattusid lisaks meile kolmele Saue koguduse inimesele veel Gunnar Mägi (Oleviste kogudusest, kellest sai aastaid hiljem Saue koguduse noortepastor ja hiljem ka üheks perioodiks vanempastor) ja Linda Corns USAst, kes on oma juurtelt pooleldi indiaanlane. Palvegruppides jagati oma palvesoove, meil Saue grupil oli palvesooviks Saue kiriku krundi eraldamise ja ehitamise probleemid.

Linda Corns (Gurganus)

Linda oli väga huvitatud Eestist ja siinsetest inimestest (külastades ka hiljem mitmel korral Eestit) ning ilmselt sellepärast pani Jumal tema südamele viia see palvesoov edasi USAsse. Tema ülikoolikaaslane ja hea sõbranna oli Maria Blanton, kelle isa oli Põhja Carolinas Antiochia koguduse pastor. Linda ja Maria rääkisid sellest palvesoovist Maria isale Tommy Blantonile, kes omakorda rääkis Eestis olevast kogudusest ja nende soovist ehitada kirik veel kolmele kogudusele, kellega nad töötavad koos. Need neli kogudust said Jumalalt südamesse võtta ühendust Saue kogudusega ning uurida nende tausta ja soove. 1994. aasta suvel juulikuus otsustas Tommy Blanton külastada Eestit, et tutvuda Saue koguduse ja rahvaga lähemalt. Valmistasime oma kodu Tommy vastuvõtuks ette ja otsustasime teha väikese sanitaarremondi kauge külalise puhul. Kiirustamine ja ettevaatamatus viis aga selleni, et päev enne Tommy saabumist 13. juulil 1994 süttis meie maja põlema, püsti jäid ainult neli „narva plokkidest" seina. Õnneks ei olnud kedagi majas sees ja tuli võttis ainult kodu, mitte inimesi, tõsi, minu ema sai käele kergeid põletushaavu.

Kuldade kodumaja põlengu järel

Lõkkeõhtu Valkla laagris

Kuna koguduses olid kõik ettevalmistused ja plaanid tehtud USA külalise vastuvõtuks, siis pidi kõik toimima, hoolimata maja põlengust. Seoses Tommy Blantoni tulekuga Eestisse oli plaanitud väga tihe kava kogu perioodiks: 16. juulil 1994 sõit koguduse bussiga Haapsallu, Ungru jõe äärde mälestuskivi avamisele baptistikoguduse 110. aastapäevaks. 17. juulil kell 10.00 sõit EELK Ranna kirikusse 89. aastapäeva jumalateenistusele, kus jutlustas Tommy. Pärast lõunat kell 15.00 toimus üritus Sauel, kus esinesid „Noored Missiooniga" Inglismaalt Peeter Võsu juhtimisel ja tõlkimisel. 19.–21. juulil toimus koguduse laager Valklas, laagri vanem oli Kaido Juhkama ja vaimulike ürituste eest kandis hoolt Tommy Blanton, keda tõlkis Gunnar Mägi. Laagris oli 52 inimest, nendest enamus noored (tuginedes kroonika andmetele). Laagris toimusid vaimulikud- ja spordiüritused ning lõkkeõhtud.

Sellele järgnes kohe 22.–24. juulini telgikoosolekute sari, mis toimus Saue linna keskusesse paigaldatud telgis. Teenistusi juhatas Erki Kuld. Esimesel koosolekul oli muusikaga teenimas ansambel „Sela" metodisti kogudusest, lühitervitusi jagasid Pekka Murtolahti, Mikko Eskola ja Tommy Blanton ning jutlustas EELK kirikuõpetaja Karl Reinaru. Telgis oli krooniku andmetel 90 inimest, lisaks lapsed. Teisel õhtul teenis muusikaga Priit Sild, kelle võimas hääl ja musitseerimine vaimustas rahvast väga. Jutlustas Tommy Blanton ja teda tõlkis Gunnar Mägi. Õhtul vaadati filmi „Jeesus". Kolmandal õhtul teenisid muusikaga Saue koguduse noorteansambel ja pühapäevakooli lapsed. Jutlustasid Esko Mikkola Soomest, keda tõlkis Erki Kuld, ja Tommy Blanton USAst, keda tõlkis jälle Gunnar Mägi.

Neil õhtutel sai päästetud üks vanem daam, kelle nimi oli Asta Vägi. Asta oli olnud noorena elav kristlane, kuid

igapäevane elu ja selle käik olid viinud teda usust ja kogudusest eemale. Nüüd, sattunud Saue keskuses olevasse telki, kuulnud seal sõnumit Jumala päästvast ja andestavast armust, otsustas Asta alustada uuesti elu koos Jumalaga. Temast sai väga ustav koguduse liige ja töötegija, hoolimata east ja tervisest. Kui algas kirikuehitus, oli Asta oma nõu ja jõuga igati abiks. Ta oli abiks värvimistöödel ja koristusel. Ühel päeval Asta haigestus ja viibis üsna kaua Keila haiglas, kus suri 1996. aasta mais, nägemata kiriku valmimist. Sellest hoolimata ta lahkus sära silmades, sest oli jõudmas igavikku kindlas usus oma Jumalasse.

Pärast telgikoosolekuid jätkus 25.–26. juulil bussiekskursioon Lõuna-Eestisse marsruudil Tallinn–Taevaskoda–Võru–Haanja–Rõuge–Saue. Osales 25 inimest ja sihtkoht oli Võru baptistikogudus, kus toimus 83. aastapäeva tähistamine. Laulis Saue koguduse noortekoor ja jutlustas Tommy Blanton.

27. juulil 1994 toimus palve ja osaduskoosviibimine, millel osales üle kolmekümne inimese. See oli õhtu, kus jätsime hüvasti Tommy. 28. juulil Tommy lahkus lennukile ja teda oli tulnud saatma 22 inimest.

Huvitav oli kogeda, kuidas Saue kogudus ja vend Tommy kasvasid kokku nende tihedalt sisustatud päevade jooksul. Hoolimata sellest, et meid lahutasid keel ja kultuuriline taust, tundsime kõik, et oleme ühe Isa lapsed. Meid ühendab üks ja sama Jumal.

Telgikoosolek 1994

KIRIKU EHITAMINE

Koguduse kasvu ja töövõimaluste arenemisega tekkis vajadus oma ruumi ehk kirikuhoone järele. Juhatuse esimees Ergo Reintam läks Saue alevi valitsusse ja esitas krundi taotluseks avalduse. 10. jaanuaril 1991 saime Saue alevi valitsuselt nõusoleku ehituskrundi eraldamiseks juhul, kui leiame sobiva koha. Sobiva koha leidmine aga venis ja venis. Põhjuseid leidus mitmeid, kuid ilmselt oli peamiseks põhjuseks võimude mitteuskumine kiriku ehitamise võimalikkusesse. See kahtlus oli inimlikult täiesti loogiline – kust võtta raha, et ehitada kirik? Kogudusel oli see usk olemas, sest Jumala käes on kõik rikkused maailmas. Kuid inimestele, kes ei tunne Jumalat, sellisest põhjendusest ei piisa. See on nagu „sinise linnukese" unistus. On vaja konkreetseid allikaid raha hankimiseks. Kuid Jumal nägi ilmselt meie usku ja vajadusi ning kuulis palveid ja hakkas tegutsema, aeglaselt kuid järjepidevalt.

Toimus Saue administratiivne iseseisvumine, see tähendab, et Sauest kui Tallinna linnaosast sai iseseisev Saue linn, millel on oma Linnavolikogu ja Linnavalitsus. See toimus 23. augustil 1993. aastal.

Jumal alustas tööd kiriku ehitamiseks Sauel. Palveid Sauel, Austrias ja USAs olid kuuldud. 1993. aasta oktoobris toimusid esimesed demokraatlikud kohalikud valimised. Kuna juba kaks aastat olime kuulnud sama vastust, et munitsipaalmaad ei ole ja seoses sellega pole võimalik eraldada krunti kiriku ehitamiseks, siis otsustasime minna esimestele valimistele välja ka oma kristlastest valimiskandidaatidega. Me ei tundnud valimiste mängureegleid ja otsustasime esineda nelja mehega. Kuid Jumal tundis mängureegleid paremini ja korrigeeris asja nii, nagu oli õige, mitte nii, nagu meie tahtsime. Erki Kuld ei pidanud meie plaanide järgi kandideerima, kuid kui esimesele kandidaatide kohtumisele rahvaga tuli kohale ainult Ergo Reintam, siis Erki Ergoga kaasa, et teda julgustada. Pärast esimest kohtumist ütles Ergo: „Kuule, mine sina järgmine kord ise, mina ei oska ja ei taha nendega seal vaielda!" Järgmisele kohtumisele läks siis Erki üksi ja pärast arutelusid leidsime ühise keele loodava Saue kodanike valimisliiduga „Uus võimalus". Selle valimisliidu programmi

sai sisse kirjutatud programmiline lubadus valijatele: „Leida krunt kiriku ehitamiseks". Meie valimisliit saavutas võidu ning saime võimaluse koalitsiooni moodustamiseks. Erki Kuld sai valimistel 38 häält, mis oli piisav selleks, et olla valitud volikogusse. Nüüd algas aktiivne tegevus kiriku ehitamiseks vajaliku krundi otsimisel, ja see ei olnud enam ühe väikese mittepopulaarse rakukese soov, vaid valitseva koalitsiooni soov täita oma lubadus valijate ees. Valisime koalitsiooniga välja kolm kohta Saue linnas, kuhu võiks kerkida kirik. Esimene koht oli Saue keskuses (praegune keskuse park), teine võimalus oli raudteejaama juures olev tühi räämas plats (praegune „Maxima" koht) ja kolmas oli maariba Tammetõru ja Vana-Keila maantee vahel tammiku servas. Kogudus hakkas palvetama, milline krunt võiks olla parim ja milline oleks ka Jumalale meelepärane. Mitmed rääkisid oma nägemustest, kuid uurides nende kruntide taustu ja tehnilisi parameetreid, sai selgeks, et keskuses olev maa tunnistatakse peagi eramaaks, sest omanik on välja ilmunud. Raudtee äärne maa aga kuulus osaliselt siis veel Eesti raudteele ja oli rongide liikluse tõttu küllaltki mürarikas. Tammiku serv tundus olevat kiriku ehitamiseks kõige sobivam koht, ainus probleem oli tammiku looduskaitseala serv. Vaadates seda sarapuuvõsa seestpoolt, leidsime et tammesid on seal suhteliselt vähe ja needki kasvavad hõredalt. Suurema osa moodustavad sarapuuvõsa ja paplid. Kui andsime teada, et kiriku ümber kujuneb kiriku park, kuhu jäävad tammed ja muud väärtpuud kasvama, leidis volikogu selle krundi olevat sobiva kiriku ehitamiseks ning tehtigi vastav otsus.

Jaan Kalbus

Lõpuks ometi avanes võimalus saada krunt kiriku ehitamiseks! Kogudusel oli järjekordne kogemus sellest, kuidas Jumal juhib imeliselt oma riigi asju. See andis uue julguse ja palveaineid selleks, et leida ka rahad kiriku projekteerimiseks ja ehitamiseks. Jumal töötas juba ammu selle projekti kallal.

Algas uus etapp koguduse elus. Selle perioodini oli koguduse elu veerenud sissetallatud rada, kuid nüüd tuli hakata tegutsema hoopis teisel, tundmatul maa-alal. Tuli hakata suhtlema rohkem pangaga, projekteerijatega ja ehitajatega. 6. augustil 1995 toimus juhatuse

SAUE LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Saue 21.september 1995

Teenindusmaa määramine
Saue Kristliku Vabakiriku ehitamiseks aadressil
Tammetõru 2A

Võttes aluseks Saue Kristliku Vabakiriku avalduse kiriku ehitamiseks vajaliku teenindusmaa määramiseks, Saue Linnavolikogu
o t s u s t a b:
1. Kinnitada Saue Kristlikule Vabakirikule teenindusmaa aadressil Tammetõru 2A ca 6000 m2 ulatuses vastavalt lisatud plaanile.
2. Maa lepingulise kasutamise kord ning maaüksuse lõplik suurus täpsustada peale ehitusprojekti kinnitamist.
3. Ehitusluba väljastada peale maaüksuse registreerimist kinnistusametis Saue Vabakiriku nimele.
4. Kooskõlastada teenindusmaa asukoht ja suurus Harju Maa-ametiga.

Jaan Kalbus
Linnavolikogu esimees

koosolek, kus valiti uus juhatuse esimees, noor vend Andrus Rebane. Pangadokumentidele allkirjaõigus anti juhatuse liikmele Teet Niinele ning projekteerimisega ja detailplaneeringuga volitati tegelema Erki Kuld.

21. septembril 1995 andis Saue Linnavolikogu välja otsuse teenindusmaa määramiseks Saue Kristlikule Vabakirikule aadressil Tammetõru 2a, suurusega 6000 m^2 (allkirjastas Saue Linnavolikogu esimees Jaan Kalbus 21.09.1995).

22. septembril 1995 saabus Eestisse Tommy Blanton koos abikaasa Patriciaga selleks, et sõlmida kirjalik leping kiriku ehituse finantseerimiseks. Juhatuse koosolek toimus 28.09.1995, kus osalesid Andrus Rebane, Teet Niin, Vahur Utno, Erki Kuld ja Kaido Juhkama. Koosolekul rääkis Tommy Blanton USAst ning tutvustas nende koguduse juhatuse otsust kiriku ehituse finantseerimiseks. Antiochia kogudus eraldas Saue koguduse jaoks 70 000 USA dollarit, mis oli hetke vahetuskursiga 800 000 EEKi. Selle summa kohustub Antiochia kogudus kandma üle Saue koguduse kontole vastavalt ehitajalt saadud arvetele. Sponsoreerimise lisatingimused olid järgmised:

1. Ehitatud kirik jääb Saue Kristlikule Vabakogudusele.
2. Selle omandiõigust ei anta teistele konfessioonidele ega muudele organisatsioonidele, see peab jääma oikumeenilise vabakoguduse omandiks.
3. Kui Saue Kristlik Vabakogudus peaks lõpetama oma tegevuse, siis muutub omanikuks Antiochia kogudus USAs, või tasub uus omanik Antiochia kogudusele nende annetatud summa.

Antiochia abisumma ei taga kiriku valmimist, mistõttu tuli leida võimalikult odav ehitamise viis ja samas otsida lisasponsoreid. Asusime kogudusega planeerima ruume vastavalt vajadustele ja soovidele. Meiegi tegime omad kavandid, milliseid ruume meie vajame ja kui suured need ruumid võiksid olla. Oleme tänulik Ameerika vendadele, kes juhtisid tähelepanu väga vajalikule aspektile, millest lähtuvad nemad

kiriku planeerimisel. Nemad arvutavad orienteeruva koguduse annetuste põhjal summa, mille nad on võimelised maksma hoone ülalpidamiseks aastas. Selle summa järgi arvutatakse hoone kubatuur, mida on võimalik selle planeeritud summaga majandada. Kui on teada hoone kubatuur, siis saab selle sisse paiguta ruume, kuidas tahad ja kui palju tahad, aga kubatuur ei tohi minna suuremaks, kui oli lähteülesandes. Meie lähtusime ameerika vendade õpetusest, arvutasime oma teoreetilise kümnise ja selle järgi kiriku kubatuuri ning andsime arhitektile lähteülesande hädavajalikest ruumidest. Valminud eskiisprojekti vaatasime juhatusega ja kogudusega üle, tegime omapoolsed parandusettepanekud ning andsime loa projekteerimise jätkamiseks. Nii maandasime hilisemate pretensioonide esitamise ohtu, kuigi sellest hoolimata tekkis ehituse käigus ikka eriarvamusi.

Kuulutasime välja konkursi ehitaja leidmiseks. Ehitajate pakkumiste kättesaamise järel kutsusime 28.01.1996 kokku juhatuse koosoleku ehitaja valimiseks. Konkursil osales kaheksa firmat. Kõige kallimaks pakkumiseks osutus EKE Merko pakkumine 6 miljonit krooni ja odavaimaks osutus AS Talot pakkumine 2 miljonit krooni. Ülejäänud pakkumised 3–5 miljonit krooni. Juhatus vaatas läbi kõigi pakkujate tingimused ning otsustas alustada täiendavaid läbirääkimisi kolme odavaima firmaga: need olid AS Talot, AS Rapla Ehitus ja AS Kose Ehitus. Valiti veel ka reservfirma juhuks, kui nende kolmega ei õnnestu sobiv leping sõlmida ja selleks oli AS Aestiko. Läbirääkimiste aluseks sai vundamendiehituse hinnapakkumine, kuna selleks ajaks olid vundamendi tehnilised joonised projekteerijatelt kätte saadud. Lisaks otsustati uurida kõigi nelja firma tausta ning käia vaatamas nende poolt eelnevalt ehitatud objekte.

Andrus Rebane ja Erki Kuld sõlmisid AS Taloti töödejuhataja Jüri Pokatiloviga ehituslepingu. Kuna kirikul rahasid ei olnud ka nende poolt pakutud summa ulatuses, siis nägi leping ette koostööd Saue Kristliku Vabakoguduse ja AS Talot vahel järgmiselt:

1. Kõik ehitusmaterjalide hinnad peavad olema enne ostmist kooskõlastatud kiriku poolt volitatud isikuga, kelleks oli Erki Kuld.
2. AS Talot kasutab sisetöödel tööjõuna kiriku tööjõudu, kellele ei pea maksma palka, sest tööd teostatakse talgute korras ning vastavad summad arvestataks ehitusmaksumusest maha.

3. Ehitustööd jagatakse kahte etappi. Esimene etapp koosneb kirikusaalist, palveruumidest ja pühapäevakooliklassidest. Teise etappi kuulub kiriku korteri ja abisaali ehitus.
4. Ehitus peab algama märtsis 1996 ning esimese etapi ehitus peab lõppema jõuludeks 1996. Mõjuva põhjuse puudumisel on rakendatav leppetrahv vastavalt töövõtulepingule.

Hilisem ehitusprotsess näitas, et need lepingu lisapunktid osutusid väga vajalikuks ning võimaldasid meil säästa suured summad raha ning rakendada need ehituse teistesse kuludesse. Näiteks esitas AS Talot meile hinna puitmaterjali ostuks, meile tundus see liiga kallis. Uurides „Kuldset Börssi", leidsime pakkumise, mis oli ligi kaks korda odavam. Rentisime suure auto, sõitsime kirikumeestega kohale, laadides koorma peale ja tõime õigeaegselt kohale ning säästsime ligi poole puitmaterjali maksumusest. Analoogne situatsioon kordus ka silikaatkivi hankimisel. AS Taloti poolt pakutud hind oli 2,5 krooni kivi, millega meie ei nõustunud. Sõlmisime lepingu silikaaditehasega ning saime kivid 1 kroon tükk. Sääst kiriku kasuks oli suur.

Keegi on öelnud, et kui kirik on valmis saanud ning veel on säilinud kogudus ja armastus, siis on väga hästi. Mõeldud on kõikvõimalikke arusaamatusi ja pahandusi, mis tekivad suure ettevõtmise juures. Sellistest arusaamatustest ei saanud ka mööda noor Saue kogudus, kuid tänu Jumalale on kogudus siiski säilinud ja elanud üle ka need ajad. Probleeme tekkis nii kogudusesiseseid, kui ka väliseid. Kogudusesiseste probleemide olemus oli erinevates nägemustes ja soovides. Üks tahaks ühe puu pargis säilitada, teine aga tahaks selle maha võtta, või üks sooviks teha trepi ühte nurka, teine aga teise nurka. Koguduse juht pidi siiski langetama ühese otsuse ja paratamatult on keegi pettunud, miks just tema soov jäi arvestamata. Kõige kindlam oli lahkarvamuste puhul jääda arhitekti poolt pakutud variandi juurde ja sellega lõpetada vaidlus.

Tunduvalt raskem oli olukord arhitektuuribürooga. Hoolimata sellest, et arhitektiks oli Oleviste koguduse vend Priit Kaljapulk projekteerimisbüroost „Humana Projekt", põrkusid huvid hoopis teisel tasandil. Esiteks soovis arhitektibüroo projekteerida kiriku võimalikult atraktiivsena ja kasutada võimalikult ilusaid ja kvaliteetseid viimistlusmaterjale, kuid need olid väga kallid. Loomulikult oleks olnud ka meil soov,

et see tähelepanuväärne objekt saab pilkupüüdev ja annab tunnustust arhitektibüroole ja arhitektile. Me pidime lähtuma olemasolevatest võimalustest, see tähendab rahast, ning kuna meie jaoks ei olnud kirik mingi monument, vaid tööriist Jumalariigi töö tarvis, pidi ta olema nii odav kui võimalik ja nii kvaliteetne ja kallis kui vajalik. Tuli teha valik kahe variandi vahel: kas odavam materjal või kirik jääb pooleli, ootama järgmisi rahasüste. Analoogseid näiteid on mitmeid, kus kiriku ehitus venib mitu aastat kavandatust pikemaks ja mõni on tänaseni lõpetamata.

Saue kogudus peab kiriku ehitamise alguseks kolmandat veebruari 1996, mil toimusid esimesed talgud kiriku krundil. Algas võsa raiumine ning looduskaitse poolt lubatud ja märgistatud puude mahavõtmine. Vastavalt asendiplaanile võtsime maha sarapuuvõsa ning need, mis jäid kiriku ehitusele ette. Raie käigus moodustus ilus looduslik kõrghaljastusega park kiriku ümber. Kohale oli tulnud kogu kogudus ja lisaks mitmeid linnainimesi koos saagide ja kirvestega. Kõigile jätkus tööd. Tugevamad lõikasid ja raiusid oksi, nooremad ja vanemad tassisid neid tulle, lastel oli rõõmu lõkketule eest hoolitsemisel. Rõõmu oli kõigile, see oli justkui virgutus uuele elule Saue linnas. Pärast talgupäeva oli ühine söömine ning rõõmu jagamine. Keegi ei hoolinud väsimusest, vaid uus ind kutsus jälle ja jälle

krundile selleks, et teha midagi oma Jumalale, kogudusele ja linnale. See oli imeline kevad. Paari nädalaga oli krunt muutunud tundmatuseni, võsast oli korraga kujunemas ilus park. 24. märtsil 1996 pühitses Saue kogudus oma kuuendat aastapäeva ja seda viimast korda Saue mõisas, ning järgmisel päeval, 25. märtsil kell 14.30 sai alguse uus etapp, kopp vajutas oma suured kihvad külmunud pinnasesse ja algas vundamendi augu kaevamine. Peagi veeresid kohale esimesed suured mehhanismid, kraanad, suured autod koos vundamendiplokkide ja paneelidega, algas vilgas tegevus. Kõik olid tänulikud Jumalale õigete valikute eest, mis olid tehtud, sest nägime selle taga Jumala juhtimist, ilma et meil olnuks eelnev kogemus suurehituse valdkonnas. Tõsi, Vello Päss, Teet Niin, Erki Kuld, Vahur Utno ja noor Andrus Rebane olid ehitanud oma individuaalelamud Sauele, kuid see oli siiski midagi muud. Kodumajaga tehti nii, nagu oli jõudu ja raha, kuid siin olime seotud suurema organiseerimisega vastavalt töövõtulepingu lisakohustustele, dokumentatsioonile ja ajagraafikule. Kõigil jätkus jõudu ja armastust võetud kohustuste täitmiseks.

Peagi sulas lumi, saabus ilus kevad, kogudus oli täis ootusi ja lootusi. Ei möödunud ühtegi päeva, et poleks käidud vaatamas ehituse kulgu ning jagamas rõõme ja muresid. Tore on meenutada, et kõik mured said kiirelt

lahendatud ja peagi saabus koguduse ellu uus rõõmus päev – vundament on valmis ning algab paneelidega katmine ja põranda altpoolt soojustamine. Kätte jõudis maikuu, ning koos ehitajaga panime paika kuupäeva, et 26. mail 1996 korraldada pidulik nurgakivi panek. See oli suur sündmus Jumala ja inimeste ees. Pidulikuks jumalateenistuseks kutsuti kokku külalisi teistest naaberkogudustest ja Saue linnast.

26. mail jumalateenistust juhatas vanempastor Erki Kuld. Teenis muusikaga Nõmme baptistikoguduse noortekoor, Saue linna esindasid volikogu esimees härra Jaan Kalbus, Saue linnapea härra Orm Valtson. Kohal olid ka mitmed teised Saue Linnavolikogu liikmed. Ehitajat esindas töödejuhataja Jüri Pokatilov. Osalejaid oli umbes 120 inimest ja sündmuse jäädvustas Eesti Kristlik Televisioon. Pärast jumalateenistust jätkus koosviibimine kohviga Erki ja Pireti kodus.

Nurgakivi paigaldamisel müüriti laegas Vana-Keila maantee poolse vundamendiserva idapoolse pöörde kohale. Laekasse on paigutatud Piibel koguduse nimekirjaga, ajaleht „Saue Sõna", koopia Saue Linnavolikogu otsusest ehitusloa andmisega, võimuloleva volikogu liikmete nimekiri, kes vastava otsuse poolt hääletasid, Eesti kroon käibeloleva raha mälestuseks.

Algas kirikuehituse järgmine etapp ning iga päevaga lisandus midagi uut. Peagi kerkis puidust sõrestik ning katus. Hoone hakkas võtma kuju ja seintele ilmusid kattematerjalid, tõsi, et algul ainult tuuletõkkepapi näol, kuid siiski andis see juba ruumilise ettekujutuse. Tellisime kiriku aknad ja uksed Keila baptistikoguduse venna Peeter Vahermägile kuuluvast firmast „Ohtu Puit". Pakkumine oli väga soodus ning vend täitis tellimuse väga kvaliteetselt ja õigeaegselt. Jälle lülitusid töösse koguduse talgulised. Kohtadesse, kuhu „Taloti" mehed olid päeval pannud soojustuse ja tuuletõkkepapi, sinna panid

õhtused kiriku talgulised juba aknad ette. Peagi hakkasid „Taloti" mehed lööma lage ja Saue koguduse talgulised paigaldama kipsplaate. Nii võiks öelda, et tööd käisid kahes vahetuses: päeval töötas „Talot" ja õhtul tihti poole ööni koguduse rahvas. Siis järgnes välisvoodri ladumine, ja see andis väga ilusa efekti. Kuid ühel hommikul oli kõigile ebameeldiv üllatus. Keegi oli öösel mitme meetri ulatuses eelmisel päeval laotud müüri maha tõmmanud. Meenusid Piiblist Jeruusalemma templi ja müüride taastamise lood. Sealgi tuli pidada ehituse järelvalvet. Nüüd ka meie tõime kiriku juurde Kuldadele kuuluva järelveetava suvila ja koostasime valvegraafiku. Igal õhtul, kui „Taloti" mehed lõpetasid töö, tulid koguduse inimesed valvesse. Selline vahiteenistus algas 30. juunil ja lõppes 6. oktoobril 1996. Seegi oli üks huvitav periood, kui valvurid veetsid oma tunde valvamisega ja Uue Testamendi lugemisega. Nii sai mõnigi inimene, kellel polnud muidu aega Jumala sõna lugeda, seda nüüd teha nii enese täiendamiseks kui ajaviiteks. Mõisa ruume olime kasutanud ainult pühapäeviti ja palvekoosolekuid-piiblitunde pidasime kodudes, aga nüüd, alates 31. juulist hakkasid palvekoosolekud toimuma juba uues kirikus. See valmistas suurt rõõmu, tuldi varem kokku, koristati ehituspraht ja algas palveteenistus. Hoolimata lisatöödest oli siiski rõõm sellest, et meil on omaenda kirikus võimalik Jumalat teenida.

Ilus suvi möödus kiiresti ja astusime sügisesse. 7. septembril 1996 tulid meie rõõmu jagama külalised USAst – Tommy ja Patricia Blanton ning nendega oli kaasas veel Alfia ning Tommy tütar Maria. Lõpule jõudis jälle üks etapp Saue koguduse elus, sest 8. septembril 1996 peeti viimast korda koguduse jumalateenistust Saue mõisas. Jumalateenistust juhatas vanempastor Erki Kuld, muusikaga teenisid külaline USAst ja vürtsikust lisas oma lauludega Ralf Uusmäe. Jutlustas Tommy Blanton ning kolmel korral kõlas küsimus: „ Kas olete valmis minema oma uude kirikusse?" See teenistus oli üheaegselt rõõmus, kuid samas ka kurb. Olime ju olnud siin hoones kuus ja pool aastat teeninud Jumalat, ja nüüd korraga jätta see maha, teadmata kas veel keegi hakkab seal palvetama. Kuid ometi oli Jumal olnud nii armuline, et kinkis meile uue ja rikkalikuma võimaluse hakata teenima oma kirikus. Esimene jumalateenistus Saue pooleliolevas kirikus toimus 15. septembril 1996, sealgi koos külalistega USAst. Kohal oli 84 inimest. Muusikaga teenis Saue koguduse noortekoor ja soleeris Jill Mägi. Kuulsime mitmeid tervitusi, sealhulgas

Tommy Blanton (ülemisel pildidl) ja Matti Nappus esimesel teenistusel sõna võtmas

Edmund ristimisbasseini plaatimistöödel

ka rahvasaadik Matti Nappuselt. Jutlustas Tommy ning siis saatsime külalised kaugele koduteele.

Algas kiriku ehituse esimese etapi viimane osa, mis koosnes elektritöödest ja vee ning kanalisatsiooni ehitusest. Oktoobri lõpus lõpetas ehitusfirma „Talot" oma tööd väikese hilinemisega, mis tingis ka neile väikese leppetrahvi, kuid meile andis see lisaraha. Sisemised viimistlustööd, värvimised, plaatimised ja tapeetimised jäid juba koguduse talguliste teostada. Kuna saime oma töid alustada hilinemisega, siis palusime abi tööjõu näol ka teistelt kogudustelt. Väga suurteks abimeesteks osutus Oleviste meeskoori pere, kes tulid kohale suure hulga meestega. Ühe päevaga sai tehtud väga palju. Abi tuli väiksemate rühmadena mitmelt teiseltki koguduselt Keilast, Nõmmelt ja Pääskülast. Novembris 1996 pühitses Alla Sazanovitš uues kirikus oma sünnipäeva. Kohtasime vana tuttavat Nõmme koguduse päevilt, Taavi Ždanovitši, kes oli hetkel töötu ning nõustus tulema rõõmuga Saue kiriku ehitustööle.

Oktoobrikuust alustasid kirikus tööd juba kõik töövaldkonnad. 3. oktoobril algasid noortekoosolekud, mida juhatas Gunnar Mägi koos abikaasa Jilliga. Oktoobris alustas tööd ka pühapäevakool, õpetajateks on Jill Mägi, Liisi Vaiklo, Maie Niin ja Erki Kuld. Tööd alustasid ka muusikakollektiivid: lastekoor, noortekoor ja naiskoor. Tõsi, kollektiivid olid

suhteliselt väikesed, kuid töö oli käivitunud Piret Kulla juhtimisel ja Jill Mägi abistamisel. Arg nii vaimulikul põllul kui ka ehitusel möödus väga kiiresti ja peagi olid saabumas jõulud. Juhatus otsustas kiirendada ehitusprotsessi veelgi ning lõpetada tööd enne jõulupühi. Piduliku avajumalateenistuse kuupäevaks sai määratud IV advent, 22. detsember 1996. Lisaks Taavi Ždanovitšile tulid ehitusele appi kaks töötut: keegi Edmund Saaremaalt ja veel üks tundmatu. Nendest meestest oli väga palju kasu, nad töötasid hommikust õhtuni ja elasid kirikus ülemise korruse pühapäevakooli klassis. Taavi oli väga täpne ja hoolas töömees puidu- ja viimistlustöödel, Edmundile meeldis rohkem kivi ja plaatimise töö. Nii leidsid mõlemad mehed endale jõukohase tegevuse.

Erki Kuld, Erga Reintam, Gunnar Mägi ja Taavi Ždanovitš

Detsembrikuu kujunes kogudusele väga-väga kiireks. Tööd kestsid tihti poole ööni, kuid tahe oli kõigil olemas ja töö lausa lendas. Viimane tööpäev läks sujuvalt üle uueks päevaks, 22. detsembriks. Viimased inimesed lappide-harjadega ning Vahur Utno viimaste põrandaplaatidega lõpetasid öösel kella kahe paiku, kuid siis oli südames rõõm ja rahu. Pidu Jumala auks ja kiituseks võis alata.

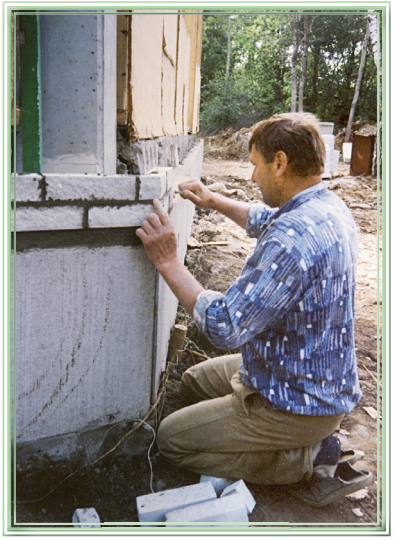

22. detsembril 1996 toimus pidulik avajumalateenistus algusega kell 14.00. Kirikus on istekohti 188, kuid rõõmupäevast oli tulnud osa saama umbes 300 inimest. Muusikaga teenis Oleviste meeskoor. Needsamad mehed, kes alles värvisid ja paigaldasid liiste, olid nüüd pidurüüs ja teenisid Issandat oma võimsa lauluga Meeri Tedre ja Kaie Kandi juhatamisel. Kohal oli ka kristlik televisioon, teenistust kanti üle 28. detsembril Eesti Kristlikus Televisioonis. Tervitajaid oli paljudest ümbruskonna kirikutest, erinevatest konfessioonidest ning Saue Linnavalitsusest. Saue

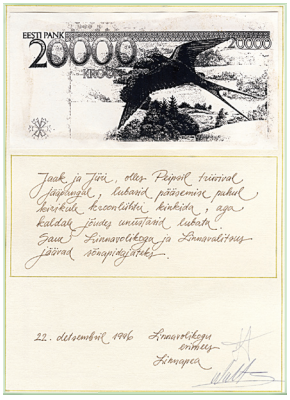

Linnavalitsuse tervitused andsid edasi Rafael Amos ja Orm Valtson, kinkides kogudusele 20 000 EEKi valgustite ostmiseks. Annetus kandis nimetust „kroonlühtri heaks". Kogudus jagas tänukirju neile, kes olid andnud oma aja ja raha kiriku valmimiseks, ning siis kiideti Jumalat tema suure imeteo eest. Kiriku esimene ehitusetapp oli valmis ja kogudus võis astuda esimestesse Jõulupühadesse uues kirikus.

Kogudus tänab kõiki annetajad:

1. **Antioch Church**
2. **Town Creek Church**
3. **Red Hill Church**
4. **Rocky Mount Church**
5. **Johanneskyrkan,**
   Kumla Missionförsamling Rootsist
6. **Forssa Vabakogudus Soomest**
7. **Taani Ledöje-Smörumi luterlik kirik**
8. **Elmar ja Linda Pintson koos Kanada kristlastega**
9. **Saue Linnavalitsus**

Tõesti ma ütlen teile,
et mida te iganes olete teinud ühele nende mu vähemate vendade seast,
seda te olete minule teinud! (Mt 25:40)

Jõulupühad möödusid ja Saue Kristlik Vabakogudus korraldas esimese kontserdi Jumala auks ja kiituseks Saue linna rahvale, kutsudes esinema kellade ansambli „Arsis" Aivar Mäe juhatusel. Aivar Mäe oli nõus andma kontserti heategevuslikus korras. Kontserdil tehtud korjanduse annetas „Arsis" kirikule, korjandus oli 2937 krooni ja lisaks veel kümme marka. Kontsert toimus 28. detsembril 1996 kell 20.00 ja see oli külastajate poolest rekordiline, krooniku andmetel oli kohal umbes 450 inimest. Täidetud olid kõik kirikuruumid, viimased said siseneda pühapäevakooliklassi aknast, ka uksetagune välistrepi pealne oli täidetud rahvaga. Kurb oli see, et mitmed pidid lahkuma, kuna ei mahtunud kuuldavuse ulatusse.

Kirikuehituse toetajad Linda ja Elmar Pintson Kanadast

Nii lõppes 1996. aasta Saue koguduse jaoks suure rõõmu ja kiitusega Jumalale ning algas uus, 1997. aasta uute rõõmude ja muredega. Kroonik on märkinud, et kiriku külastajate arv kasvas kahekordseks, sest paljud kohalikud kristlased ei tahtnud tulla mõisa ruumidesesse, öeldes et see pole kirik. Paljud tulid nüüd kirikusse uudishimust, et vaadata, millline on tänapäevaselt ehitatud kirik. Mitmed neist leidsid siin oma vaimuliku kodu, teised aga lahkusid, kui uudishimu oli rahuldatud. Krooniku andmetel oli koguduse nimekirjas selleks ajaks 78 inimest.

1998. aasta lõpus jõudis Eesti Vabariigis maareform niikaugele, et tekkis võimalus erastada maa, millel on kellegi ehitis. Saue kirikule kuulus ligi 6000 m^2 maad ning nüüd tuli hakata seda erastama. Juhatus kogunes kokku ning langetas otsuse erastamise kohta, kuid kerkis küsimus, kust leida selleks vajalik summa üle saja tuhande krooni (juhatuse koosoleku protokoll Nr 12, 27.09.1998).

Kogudus hakkas palvetama, et Jumal aitaks leida krundi erastamiseks vajaliku summa. Juhtus ime – Sauele tuli külla Taani

sõpruskommuuni Ledöje-Smörumi delegatsioon, kellega oli ka varem olnud sõbralikud suhted. Delegatsioon tuli külastama kirikut ning nendega vesteldes läks jutt majandamisele. Rääkisime krundi erastamise murest. Taani on religioosne maa ja ligi 90% inimestest kuulub riigikirikusse ja nii osutus delegatsioonis osalenud linnapea härra Jens-Jörgen Nygaard Ledöje-Smörumi koguduse juhatuse liikmeks. Mõni aeg pärast delegatsiooni lahkumist tuli Saue kogudusele teade, et Ledöje-Smörumi kogudus korraldas pastorite Frederik G. Sörenseni ja abipastori Edith Thingstrupi juhtimisel kohapealse suurannetuse kogumise Saue kiriku jaoks. Nad valmistasid meie kiriku maketi, paigaldasid selle linna keskele ja ning selgitasid olukorda Saue koguduses. Selle tulemusel annetati krundi erastamiseks üle saja tuhande krooni (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 1, 1999). Toimus järjekordne ime ja kiriku juhatus võis taotleda maa ostueesõigusega erastamist, ja see teostuski.

Pärast kiriku I ehitusetapi lõpetamist 1996. aastal alustab kogudus oma jõududega II ehitusetapi ehitust. See võttis kauem aega, kuna rahad ehituseks ja krundi erastamiseks olid lõppenud. Töid tehti vastavalt kogutud rahadele. Alustati II etapi vundamendist. Siis koguti jälle raha, et panna püsti seinad ning katus. Sisetööd kestsid aga mitu aastat. Lõpuks, 2003. aasta jaanuaris jõudsime päevani, kus võisime avada uued ruumid. Saime juurde beebide toa teisele korrusele ja söögisaali esimesele korrusele. Lisaks on valmimisel majahoidja korter.

Aastaks 2004 oli selgunud, et ehitatud küttesüsteem ennast ei õigusta, kuna soojus tõuseb üles ja

inimestel all on külm. 2004. aasta suvel alustasime põrandakütte ning vaheseina ehitamist suure saali ja esiku vahele. Ehitustööd kestsid kuni 3. oktoobrini 2004. Põrandakütte ehituse ja reguleerimisega tegeles Jüri Mänd, kes oli hea elektrik ning hoolas töömees. Tänu tema initsiatiivile ja juhendamisele on nüüd kiriku saal soe ja mugav.

Perekond Mänd

27. novembril 2005 toimuval juhatuse koosolekul leiti, et kiriku treppide katteplaadistus on ebaõnnestunud ning hoolimata igal aastal uuesti paigaldamisest tulevad plaadid pidevalt lahti. Seoses sellega oleks tarvis trepid katta uute „Pesubetoon" plaatidega, mille maksumus on küllaltki suur ja rahasid selleks ei ole. Koguduse juhatus volitas juhatuse esimeest Erki Kulda täpsustama kulusid ning pidama läbirääkimisi Saue Linnavalitsusega abi saamiseks (väljavõte juhatuse koosoleku protokollist Nr 10, 2005).

Läbirääkimistel Saue linnapea Ero Liivikuga leidsime koostöö võimaluse Saue linna ja Saue koguduse vahel. Sõlmisime ka vastava lepingu. Vastavalt lepingule on Saue Kristlik Vabakogudus kohustatud korraldama Saue linnale kolm üritust aastas: Vabariigi aastapäeval, Võidupühal ja Jõuludel. Saue Linn kannab enne igat üritust Saue Kristlikule Vabakogudusele üle 20 000 EEKi. s.t 60 000 EEKi aastas. Seoses esimeste rahade laekumisega saime sõlmida firmaga „Alistron" töövõtulepingu ning algas plaatide mõõdistamine ning valamine. Kevadel algas plaadistamine ning suveks 2006 oli kirikul uus ilus trepp. Koostöölepingut Saue linnaga on pikendatud ning kehtib tänaseni.

Saue linna delegatsiooni Itaalia-reisi järel hakkasime mõtlema kelladest. Idee sai antud edasi Saue koguduse juhatusele, juhatus kiitis selle heaks ja volitas juhatuse esimeest Erki Kulda olukorda uurima ja hankima informatsiooni. Avastasime, et Viimsi luterlikul kirikul oli kellade helistamise süsteem. Tookordne õpetaja Jaan Lahe selgitas, et selliseid kellasid paigaldab Eestis firma „Mäeväli Orelitöökoda". Orelitöökojast saime teada, et ei ole mingit probleemi, et umbes 250 000 EEKi eest valatakse kellad Saksamaal ning paigaldamist ja hooldamist teostab Eesti firma. Peagi kohtusime firma omaniku Toomas Mäeväljaga ning vaatasime üle Saue

kiriku projekti ja konstruktsioonid. Leppisime kokku sobilike kellade mõõtude ja arvu osas. Sellejärel saatis OÜ Mäeväli Orelitöökoda meile hinnapakkumise, mis oli ligi 250 000 EEKi. Algas raha otsimine ja läbirääkimised kiriku arhitekti Priit Kaljapulgaga. Selgus, et Saue kiriku torni konstruktsioonid ei võimalda kiikuvaid kellasid paigaldada, sest nende inerts on nii suur, et lammutab torni. Arhitekt andis loa paigaldada paigalseisvad kellad, millel liikuv element on haamer, ning lisas visandi torni ümberehituseks kellade paigaldamiseks.

2007. aasta lõpus, kui algas Saue linna 2008. aasta eelarve koostamine, kirjutasime Saue koguduse juhatusega taotluse Saue Linnavolikogule kellade raha eraldamiseks linna eelarvesse. Eelarve läbis kolm lugemist ning vähenes 100 000 tuhande krooni võrra. Sellega eraldas Saue Linn 2008. aasta eelarvest 150 000 EEKi kirikule kellade hankimiseks. Olime väga tänulikud selle vastutuleku eest, alustasime palvetamist ülejäänud rahade saamiseks ning kuulutasime välja kirikukellade fondi korjanduse Saue linnas. Toimus ime, et ülejäänud rahad saime annetustes Saue linna füüsilistelt isikutelt ja firmadelt. 1. veebruaril 2008 sõlmisime lepingu OÜ Mäeväli Orelitöökoda esindajaga ning kellade valamine võis alata Saksamaal firmas „Petit & Gebr. Edelbrock". Kevadeks olid kellad valmis ja algas torni ümberehitamine. Kuna torni ehituseks raha ei jätkunud, siis rentisime firmast „Ramirent" 24 m noolega korvtõstuki ning alustasime torni ümberehitustöid omade jõududega, kasutades väikefirma Riverman OÜ abi. Peagi oli torni ümberehitustööd lõppenud ning võis alata kellade paigaldus. 18. mail 2008 toimus Saue kiriku kellade pühitsemise jumalateenistus ning 23. juunil 2008 olid kellad juba tornis ja helisesid täiel häälel.

Kogudus tänab kõiki annetajad kirikukellade paigaldamiseks:

1. Aaliste Olga
2. Allvee Hilja
3. Amos Rafael
4. Daljaeva Silvi
5. Ertis Ly
6. Juhtver Hildegard
7. Jürimaa Raul
8. Kaustel Raivo
9. Kruup Inna
10. Kuld Erki
11. Kurgpõld Endla
12. Laudver Õie
13. Leitlaan Albo
14. Lumilaid Liia
15. Mihkelson Astrid
16. Mäeots Tatjana
17. Mäetamm Daniel
18. Niin Maie
19. Nimetud Annetajad
20. Ots Maie
21. Uibo Valve
22. Utno Vahur
23. Vaikla Avo
24. Vikerpuu Ants
25. Vosmi Glaudine

1. Saue Linnavalitsus
2. Saue Vallavalitsus
3. AS Sami
4. OÜ PR Firma Reklaam
5. OÜ Samest Metall

Kes halastab kehva peale, laenab Jehoovale ja Tema tasub talle ta heateo!"
(Õp 19:17)

MEIE KOGUDUS

Hilja Allvee Sündinud 20. juunil 1933 Läänemaal Taeblas kristlikus taluperes.

Olen lapsena ristitud. Olen olnud Tallinnas Jaani koguduse liige. 1959. aastast elan Sauel iseehitatud majas. 1998. aastal avastasin, et Sauel on kirik ja tulin vaatama.

Ühinesin Saue kogudusega „Alfa" kursusel ja mind ristiti 24. septembril 2000 Gunnar Mägi poolt. Leidsin koguduses uue ellusuhtumise ja elusuuna. Olen leidnud koguduses oma uue eluväljundi, esialgu kiriku koristajana, kuid hiljem haigete ja vaeste abistajana, raamatukogu hooldajana ning revisjonikomisjonis. Suurim katsumus elus oli haige mehe eest hoolitsemine 26 aastat. Aastal 2010 asusin elama oma õe juures Haapsalus.

Jevgeni Dalajev Olen sündinud 10. oktoobril 1931 Tveri linna lähistel. Lapsena ristitud õigeusu kirikus. Vanavanemad ja vanemad olid õigeusklikud, seetõttu olen ka ise elanud usukommete järgi. Mulle meeldib siiras usk ja kristlike tõekspidamiste järgi elamine. Peale sõjaväeteenistust jäin Tartusse elama. Eestist leidsin abikaasa ja koos tulime elama Saue valda. Saue koguduse liige olen 1992. aastast. Kiriku ehituse ajal olin abiks ehitustöödel nii palju kui tervis lubas.

Silvi Dalajeva Olen sündinud 6. juulil 1937. Elanud Tallinnas kristlikus perekonnas. Armastasin käia Jaani kirikus. Abiellusin Jevgeniga 30. juulil 1955 Tartus. Peres on poeg ja viis pojapoega, kes on mulle väga südamelähedased ja kelle eest ma palvetan.

1983. aastal kolisime Saue valda oma kätega ehitatud majja. 22 aastat tagasi sain päästetud ja peagi leidsin endale vaimuliku kodu Saue Vabakoguduses, mille liikmeks sain 1991. Mind ristiti 22. veebruaril 1992 Nõmme Baptistikoguduses pastor Ants Rebase poolt. Koguduses olen abistanud kassa lugemisel, koristamisel ja laua katmisel. Olen koguduse algusaastatel oma kodus vastu võtnud külalisi Soome ja Rootsi sõpruskogudustest.

Pean oluliseks kristlase juures hinge ja ihu puhtust.

Anu Esko Olen sündinud 30. septembril 1948. Olen abielus ja 22-aastase poja ema. Elan oma abikaasa vanemate majas Sauel. Usule tulin 1996. aastal Saue uues vastvalminud kirikus. Sellest ajast käin seal tihti ja olen leidnud imelise rahu oma hingele. 14. märtsil 2010 õnnistati mind Saue kogudusse. Võtan meeleldi osa Saue koguduse naiskoori tööst ja abistan köögitoimkonnas; olen revisjonikomisjoni liige.

Kaido Juhkama Sündinud olen 7. novembril 1974 Sauel. Saue koguduses alustasin käimist sõprade kutsel 1992. aastal. Sain päästetud Saue koguduse koosolekul, kui need toimusid Saue mõisas. Mind ristiti 5. märtsil 1994 Nõmme baptisti kirikus ja õnnistati koguduse liikmeks. Sellest ajast peale osalen aktiivselt koguduse töös.

Mul on olnud huvitavaid ülesandeid, enamus neist on seotud noortetööga, olen korraldanud nii suve- kui ka talvelaagreid, jalgrattamatku ja kontserte väliskülalistega. Olin juhatuse liige.

28. detsembril 2009 kihlatud **Marina Koivaneniga**, kes on sündinud 25. oktoobril 1988. aastal. Marina on käinud Saue koguduses kolm aastat. Kavas on abielluda 2011. aastal ning Jumala abiga jätkata teenimist koos abikaasa Marinaga.

Hildegard Juhtver Sündinud 28. juulil 1932.

Leidsin Jumala Saue Mõisas, kus algusaegadel käis koos Saue Vabakogudus, mille liikmeks sain 1992. aastal. Olin siis 59-aastane ja tundsin, et mu ellu on saabunud uus kevad – nõnda ilus tundus siis kõik.

Olen elanud Sauel 38 aastat. Oma ilusas korteris, kasvatanud üles kaks tütrekest, matnud maha oma kalli abikaasa. Nüüd tunnen rõõmu oma neljast lapselapsest ja juba ühest neljanda põlve esindajast. Nad kõik ju vajavad vanaema eestpalveid.

Raul ja Kersti Jürimaa Raul (27.10.1966 Loksal), Kersti (08.05.1969 Võrus), lapsed **Karl Joann** (28.06.1999), **Lisanna** (22.02.2002) ja **Joonatan** (11.07.2005).

Raul sai päästetud 1993. aastal Loksal, misjärel liitus Tallinna Valguse Tee vabakogudusega. Kersti sai päästetud 1989 Tallinnas Hoosianna koguduses. Saue kirikus hakkasime käima 2005. aasta sügisel, kuna 2005. aasta augusti lõpus kolis meie pere Tallinnast Ääsmäele. Lasnamäel elades käisime kogu perega Valguse Tee vabakoguduses. Ajavahemikul aprill 2006 kuni mai 2009 tegi Kersti Saue kirikus lastetööd pühapäevakooli õpetajana. Raul aitas pühapäevakooli tööle mitmel viisil kaasa.

Lauri Kadakas Olen sündinud 24. oktoobril 1986.

Saue kirikusse tulin noorteõhtutele 2001. aastal. Siis oli Gunnar Mägi noortejuht. Mu õde Kairi oli seal juba paar aastat osalenud. Olen tegutsenud noorteõhtutel siis, kui Kaido Juhkama ja Janek Puusepp neid juhtisid. Saue kirikus olen osalenud noorte jumalateenistustel ja ülistanud kitarri saatel ja aidanud organiseerida noortelaagrite korraldamist. Alates 2006. aasta märtsist käime Maarja-Liisa Suitso ja Siim Vaheriga Saaremaal noorte misjonitööd tegemas ja samuti aitan kaasa Märjamaa Vabakoguduses noortetöö tegemisel.

Raivo Kaustel Sündinud 24. augustil 1943 Läänemaal Sutlepas jumalkartliku pere kolmanda lapsena. Õige varakult kaotanud oma isa, usaldasin oma elu Taevase Isa juhtida. Peale põhikooli lõppu tulin Tallinna ja omandasin tisleri eriala, samal ajal elades aktiivset elu Oleviste noorte keskel.

Lõpetanud sõjaväeteenistuse ja abiellunud 1968. aastal muusikust noore õe Liivia Holmiga, asusin elama Nõmmele. Mõne aja pärast alustasin jumalariigi tööd Palivere Vabakoguduses. Töö kestis kuni pensionile minekuni samas koguduses. Saime abikaasaga tunda ka ärkamise tuuli, mis üle Eestimaa ja ka Palivere puhuma hakkasid. Jumalariigis töötamisega üheaegselt olen pidevalt töötanud Tallinna Klavervabrikus ja olen evangeliseerinud oma töökaaslasi. Peres on kolm täisealist last, kes kõik töötavad jumalariigi heaks. Saue koguse pastoriks õnnistati mind 30. mail 2004. Olen koguduse juhatuse liige 2005–2010.

Kairi Kippar Sündinud 12. aprillil 1965 Tallinnas. Lapsepõlv möödus Sauel vanemate majas. Olen lapsena ristitud. Vahepeal elasin Läänemaal. Hiljem tõi elutee mind jälle Sauele ja siin võtsin osa koguduse „Alfa" kursusest, alates aastast 2004 olen siinse koguduse liige. Sellest ajast peale olen käinud aeg-ajalt selle koguduse osaduses. Peres on kaks tütart.

Pille Kopelmaa Sündinud 18. veebruaril 1945. Vanaemaga olen sageli käinud Kose kirikus, kus olen ka lapsena ristitud. Sealsel kalmistul puhkavad kõik mu sugulased. Nüüd olen lesk, mul on kaks poega. Elan Sauel juba 1973. aastast. Saue kirikuga ühinesin kolm aastat tagasi „Alfa" kursuse kaudu ning olen täiskasvanuna ristitud 5. novembril 2006 Vahur Utno poolt ja õnnistatud Saue Vabakogudusse. Olen õppinud kaasaegset ruumipuhastuse tehnikat ja kasutan neid oskusi kiriku ruumide kasuks.

Inna-Mai Kruup Sündinud 15. juunil 1932 Tallinnas jumalkartlikus kodus, ja kolmeselt kolisime Nõmmele elama, kus elasin 50 aastat. Pühapäevakoolis käisin Nõmme Rahu kirikus. Olen lõpetanud Rahumäe kooli. Usutee sai alguse Tallinna Immanueli Evangeeliumi Kristlaste kogudusest. Tallinna metodisti kogudusse läksin 1951. aastal. Olin 36 aastat selle koguduse liige. Mind ristiti 25 aastat tagasi metodisti koguduses Mere puiesteel. Koguduses mängisin mandoliinikooris. Minu osaks oli ka õnnitluskaartide tegemine ilukirjas. 1980-ndatel läksin ma Nelipühi kogudusse Ahtri tänaval. Aitasin kaasa kiriku remontimisel ja osalesin teenistustel. 1987. aastal tulin Sauele elama. Saue kogudusega liitusin 1993. aastal. Laulan Saue koguduse naiskooris. Osalen kassalugemise komisjonis. Teen ilukirjas kaarte ja kuulutusi. Tahan teha kogu südamest jumalariigi tööd, sest Jumal läheb mulle iga päevaga kallimaks.

Piret ja Erki Kuld **Piret** on sündinud Tallinnas 5. septembril 1955. Õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis. Hiljem Georg Otsa nimelises Muusikakoolis viiulit ja selle järel Tallinna Riiklikus Konservatooriumis muusikapedagoogika erialal.

On musitseerinud Oleviste keelpilliorkestris Ruudi Nõlvaku juhtimisel, laulnud Nõmme Baptistikoguduse noortekooris ja segakooris. Viimased kakskümmend aastat on teeninud muusikaga Saue Kristlikus Vabakoguduses. Abiellus Erki Kullaga 17. aprillil 1975, perekonnas on kolm last: **Mirjam, Kerttu** ja **Joosep**, ning neli lapselast: **Norman**, **Simon**, **Emma** ja **Maria**.

Erki – sündisin Siberis Irkutski linnas 24. novembril 1951 aastal. Olen lõpetanud Tallinna Kalatööstusliku Merekooli raadioside erialal, Pärnu Merekooli laevajuhtimise erialal ning Eesti Mereakadeemia laevajuhtimise erialal. Olen sõitnud õppelaeval „Suurlaht" kaptenina. Hetkel töötan Tallinki laeval „Regal Star" kapteni teise abina.

Teoloogia-alased õpingud algasid EEKBL usuteaduslikus seminaris. Pärast Eesti Mereakadeemia lõpetamist asusin õppima EELK Usuteaduse Instituuti magistriõppesse religioonipedagoogika erialale. Hetkel on teoreetiline õppeprogramm läbitud ning kirjutan magistritööd.

Vaimulikul tööl olen olnud Nõmme Baptistikoguduses, kust tulin Saue Kristlikusse Vabakogudusse vanempastoriks perioodiks 1990–2000 ja selle järel Saue Kristliku Vabakoguduse juhatuse esimehena 2000–2010.

Endla Kurgpõld Olen sündinud 28. oktoobril 1929 Saaremaal Valjalas paljulapselises peres. Tallinna tulin elama 1963. aastal.

Alates 1975. aastast elan Sauel ühetoalises väikeses korteris, mis on minu jaoks kui väike paradiis, mille eest olen Jumalale väga tänulik. Pöördumisele tulin 6. veebruaril 1987. aastal kodus. Keskealise inimesena hakkasin innukalt uurima Jumala sõna, see avanes mulle imeliselt.

Olen Saue Kristliku Vabakoguduse liige asutamise algusest alates. Olen pikka aega teinud koguduse raamatupidaja tööd tähelepanu ja täpsusega. Olen oma teadmisi andnud edasi ka järeltulijatele. Minule osaks saanud armuandeks Jumala poolt on siiski palvevaim. Palvetan pidevalt sugulaste, sõprade, tuttavate ja koguduse õdede-vendade eest.

Ernst Kurkin Sündinud 1. novembril 1937 Venemaal väga lapserikkas peres. Lapsena kannatanud palju põlgust ja mahajäetust. See tunne on aga mulle kinkinud jumalakartuse ja palvetava meelsuse. Tulles Eestisse, oma kodumaale, olen otsinud Jumalat ja leidnud uut ja huvitavat erinevatest kirikutest. Sauel elades osalesin Saue koguduse töös.

Nüüd olen leidnud endale uue abikaasa, elame Nõmmel ja vaimse kodu leidsime Nõmme „Rahu" kirikus.

Liis Kurm (Vaiklo) Sündinud 8. detsembril 1977 Sauel usklikus kodus. Nooruses liikunud Oleviste koguduse keskel, seal päästetud saanud ja ristitud 90-ndate aastate alguses. Samal ajal oli Sauel aktiivne pühapäevakooli töö. Võtsin sellestki osa, pühapäevakooli õpetajad olid sel ajal noored õed Helina Hiir ja Merike Loog.

Saue koguduse liikmeks astusin 1994. aastal. Olen laulnud pikka aega Saue koguduse lauluansamblis.

Abiellusin 10. mail 2001 Ivo Kurmiga ja meil on kaks pisipoega – **Toni** (06.03.2003) ja **Laurit** (28.01.2005).

Galy Kõdar Olen sündinud 28. aprillil 1947.

Ristitud olen Sindi luterlikus kirikus lapsena. Käisin seal tihti koos vanaemaga. Sealt on pärit ka huvi ristiusu vastu.

Sindis elasin keskkooli lõpuni ja siis tulin Tallinna Majandustehnikumi õppima. Sain juriidilise hariduse. Olen töötanud kogu tööealise perioodi ETKVLis kaadriosakonnas. 25. oktoobril 1969 abiellusin. Kiriklik laulatus oli meie 25. pulma-aastapäeval, 25. oktoobril 1994. aastal Tallinna Issanda Muutmise kirikus, laulatas Emmanuel Kirss.

1975. aastast elan Sauel. Tütar **Kersti** sündis 1975. aastal ja elab ka Sauel. Peres on veel tütretütar **Kerli** (11.07.2007). Oleme abikaasaga pensionil.

Kui Sauele oli valminud kirik, otsisin selle ilusa hoone üles. Nüüd astun hea meelega nii sageli kiriku uksest sisse, kui võimalik, sest kirik asub kodule lähedal. Tunnen, et siin on hea olla.

Aino Laanemets Sündinud 21. aprillil 1936. aastal Viljandimaal. Sealses luteri kirikus on mind ka ristitud. Alates 1960. aastast elan Sauel. Alates 2008. aastast olen käinud Saue kirikus ja leidnud osaduse kogudusega.

Vaike Land Sündinud 3. jaanuaril 1937 Hiiumaal Pühalepa vallas Tubala külas. 1961. aastast elan Tallinnas ja nüüd olen lesk. Peres on üks tütar ja kaks lapselast.

Lapsepõlvesõbranna Alla kutsus mind Saue kirikusse. Olen koguduse liige 1994. aastast. Sellest ajast peale külastan seda kirikut sageli.

Õie Laudver Sündinud 2. juulil 1936 Prangli saarel usklikus kodus. Hiljem olen elanud Nõmmel ja Loksal. 1959. aastal käisin tulevase abikaasa Erich-Raimondiga Tallinnas Kaarli kirikus leeris ja juunis samal aastal meid laulatati. Ristitud oleme lapsena.

1957. aastal saime krundi Sauele oma maja ehitamiseks. Meie peres on poeg, tütar ja 10-aastane tütretütar. Alates 2006. aasta lõpust olen armastanud käia Saue kirikus.

8. juulil 2007 õnnistati mind Saue kogudusse.

Albo ja Silvi Leitlaan **Albo** - Sündisin 15. jaanuaril 1947. Lapsena ristitud Suure-Jaani luterlikus kirikus. Kogudusse astusin koos Silviga 1993. aastal. Peres poeg **Armo**, kes on sündinud 1976. aastal. Ta on ristitud Suure-Jaani kirikus.

Silvi – Sündisin 2. oktoobril 1946 Võrumaal Antslas. Lapsena olen ristitud Urvaste kirikus. Abiellusin Albo Leitlaanega Suure-Jaani kirikus. Sauele kolisin koos abikaasa Alboga 1974. Aastal meie endi ehitatud majja. Saue koguduses hakkasin käima 1992. aastast. Tegutsesin kassapidajana 1993–2004.

Jaanika Lobjakas Sündinud 24. augustil 1983. Elanud Sauel suurem osa oma elust. Käinud noorteõhtutel kui Gunnar Mägi oli noortepastor. Ristitud Saue kirikus 27. juunil 1999 Gunnari poolt.

Hetkel teenin aktiivselt Harta koguduses ja käin abiks ka teistes kristlikes kogudustes.

Heiki ja Liia Lumilaid **Heiki** – Sündisin 7. juunil 1945 Keilas. Ristiti mind lapsena Harju-Madise luterlikus kirikus. Sauele kolisin abikaasa Liiaga 1990. aastal. 1990-ndate algusaastail oli mul episoodilisi kokkupuuteid usklikega. Mõne aja möödudes hakkas neid toredaid ja arukaid inimesi jälgides minus tekkima uudishimu, et miks nad mingi ebamäärase usuga tegelevad? Käies aga mõnda aega vabakuulajana Saue koguduse palvekoosolekutel, hakkas usk mulle järjest omasemaks saama. Usuni jõudsin aastal 1993. Siis palvetasin esimest korda tõsimeelselt kroonilises kõrvavalus vaevleva väikepoja juures ja Jumal vastas nii tuntavalt, et paari minuti pärast magas Vahur mu kätel ja kõrvavalud ei piinanud enam teda kunagi. Samal aastal liitusin Saue Vabakirikuga ja mind ristiti 15. juulil 1995 Valklas.

Teatud asjaoludel liitusin 1996. aastal õigeusklikega ja minust sai Issanda Muutmise koguduse liige. Seda kuni aastani 2001, mil ligipääsetavuse probleemid viisid mind puudelise inimesena Tallinna õiglase Siimeoni ja Naisprohvet Hanna kogudusse. Vaatamata kuulumisele teise kogudusse olen aastaid aidanud abikaasal luua Saue Vabakoguduse kroonikat.

Olen nelja lapse isa (esimene laps esimesest abielust). Lapsed on ristitud Issanda Muutmise kirikus – Vahur ja Laura 1996. aastal ja Loora 1998. aastal.

Liia – Sündisin 15. juunil 1967. Abiellusin Heiki Lumilaidiga 9. detsembril 1988. aastal.

1991. aastal sündisid meile kaksikud, Vahur ja Laura. Jalutades lastega 1993. aastal Saue mõisa pargis, kutsusid aktiivsed koguduse õed mind jumalateenistusele ja kohe aidati ka lapsed käruga sisse tuua. Sellel teenistusel nägin ma tuttavaid, Urve ja Vahur Utnot. Kohe tekkis kodune tunne ja sellest ajast jäingi kirikus käima, võttes kaasa oma kaksikud. Osalesin samal aastal koguduse suvelaagris Nuutsakul, kus sain päästetud ühispalve ajal. Erki Kuld viis läbi ristitavate kursuse ja 5. märtsil 1994 ristiti mind koos Kaido Juhkama ja Tiia Kikasega Nõmme Baptistikoguduses Georg Lanbergi poolt. Olen samast aastast koguduse liige.

3. aprillil täiskogu koosolekul valiti mind kroonikuks. Teen seda tööd siiamaani jäädvustades koguduse sündmusi nii sõnas kui pildis. Alates 2006. aastast olen kassapidaja. 21. veebruaril 2010. a. valiti mind koguduse juhatusse. Rõõm Issandas on minu tugevus. Laulan koguduse naiskooris.

1998. aastal sündis perre kolmas laps, Loora. Lapsed on osalenud pühapäevakooli töös. Kaksikud on õnnistatud 5. juunil 1994. aastal ja Loora on õnnistatud 18. oktoobril 1998. aastal.

Laura ja Vahur Lumilaid Sündinud 6. oktoobril 1991.

Oleme juba väikelastena käinud koos vanematega kirikus. 1997. aastast oli meie pühapäevakooli õpetajaks Anu Vananurm. Hilisemal perioodil asendasid teda Maret Sakkius ja Agnes Toime. Meiega koos käisid pühapäevakoolis Elis Vaiklo, Maarja-Liisa Suitso, Eve ja Andres Tarnapovitsh, Gerttu Tiirik. Oleme osa võtnud noorteüritustest ja laagritest.

Vahur on käinud aastaid ustavalt koos isaga Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikus.

Loora Lumilaid Olen sündinud 25. mail 1998.

18. oktoobril 1998 olen õnnistatud Saue kirikus. Minu pühapäevakooli õpetajad olid Raili Roomets, Liis Kurm ja Kersti Jürimaa. Minuga koos käisid Hanna Vaiklo, Sett ja Naatan Puusepp, Klaudia Liivrand, Sten-Mairon Ost, Karl Joan ja Lisanna Jürimaa, Toni ja Laurit Kurm.

Olen ristitud Issanda Muutmise kirikus.

Astrid Mihkelson Olen sündinud 14. juulil 1932 Viljandis. Õppisin meditsiinikoolis ja töötasin oma põhilise eluaja Tallinnas. Olen usklikuks saanud 19-aastaselt ja mind on ristitud Oleviste koguduse liikmeks Nõmme palvelas. Laulsime koos emaga Oleviste mandoliinikooris.

26-aastaselt kolisime Sauele, kuhu isa oli maja ehitanud. Pensionile jäänuna ja tervise halvenedes leidsin, et Saue mõisas peetakse igal pühapäeval kristlikke jumalateenistusi.

1994. aastal, koguduse 4. aastapäeval leidsin eest mulle vastuvõetava kristliku koguduse ja kristlikke mõttekaaslasi. Hiljem selgus, et Saue kirik ehitati minu majaga samale tänavale. Olen selle üle Jumalale väga tänulik.

Marika Mustasaar Sündinud 3. aprillil 1953 Tallinnas.

Sain usklikuks 1991. aastal ja liitusin nelipühi kogudusega Mardi tänaval Tallinnas. Seal sain usuristimise pastor Aleksei Osokini kätel. Nüüd elan juba 7 aastat Sauel. 2009. aasta lõpupoolel, kui olin juba siin leidnud omale Sauel usklikke sõpru, leidsin et Saue Vabakogudus sobib mullegi osaduseks. 21. veebruaril 2010 õnnistati mind Saue kogudusse.

Ene ja Jüri Mänd **Ene** – Olen sündinud 31. detsembril 1946 Tallinnas.

Lapsena olen ristitud Tallinna Jaani kirikus, usule tulin 17-aastaselt. Laulatatud Jüri Männiga 26. mail 1968. aastal metodisti koguduses Mere puiesteel. Olen 1960. aastast Tallinna metodisti koguduse liige. Poeg Erki

sündis 26. juunil 1969 ja tütar Pirko 18. veebruaril 1978. 1980-ndate alguse aastavahetusel ristiti mind ja Jüri koos lastega Oleviste kirikus. Lapsed on Kohila Baptistikoguduse liikmed, elavad aga Sauel. Tütrel on kaks tütart – Sarach ja Elisa. Kuna Saue kogudus on kodule lähemal, on siia hea tulla. Võtan osa jumalateenistustest ja laulan naiskooris.

Jüri – Olen sündinud 26. mail 1937 Türil.

Isa oli Türi Vennastekoguduse vanem, ta organiseeris koguduse tööd ja muusikalist osa. Kui olin kolme aastane, kolisime Kohila lähedale Rebase tallu sugulaste juurde elama (sõjaaeg). Leeris käisin Hageri kirikus õpetaja Soosaare juures. Olen olnud 13,5 aastat Kohila koguduse liige. Tallinna metodisti koguduse liige alates 1960. aastast. Olin lapsena ristitud, aga vee alla kastmisega ristimise tegime koos perega Oleviste kirikus 1980-ndate alguses. Sauele tulime perega elama 1990-ndate lõpus. Esimesed kokkupuuted Saue kogudusega olid „mõisa" ajal, kui sai koos Ralf Uusmäega jumalateenistustel duetti lauldud. Sauele elama asudes sai hakatud koguduses tihedamalt käima, kui koguduse vanempastoriks oli Gunnar Mägi. Olen laulnud kooris, mänginud kandlel, osalenud koguduse laagrites ja ekskursioonidel. Suurem töö koguduses oli kirikule põrandakütte paigaldamine suurde saali.

Maie ja Teet Niin Maie on sündinud 24. mail 1946. Abielus **Teet Niinega** ja meil on väga suur pere – kuus last ja seitse lapselast.

Maie on saanud usklikuks 26 aastat tagasi Oleviste kirikus ja mind on ristitud metodisti kirikus Olav Pärnametsa poolt.

Maie on oma olemuselt teenija-evangelist. Sauel elanud 44 aastat ja seotud koguduse tööga selle algusest peale. Peamiselt on tegelenud hingehoiuga, kuid koguduse alguses ka pühapäevakooli õpetajana. Maie on koolitatud karmides Siberi küüditamistes, lapsepõlv möödus suures vaesuses ja viletsuses ning nüüd mõistab ta teisi abivajajaid.

Maie Ots Olen sündinud 21. jaanuaril 1942.

Sain päästetud 1972. aastal Tallinnas Oleviste kirikus. Astusin sealsesse kogudusse ja minu lemmik kirjakohaks piiblis sai Issanda nõuanne „Ole ustav surmani, siis ma annan sulle elukrooni" (Ilm 2:10). Olen elanud Sauel 8 aastat. Olen lesk ja elan üksi. Saue koguduses meeldib käia, ja kirik asub kodule lähedal.

Janek Puusepp Sündinud 27. jaanuaril 1981 Sauel paljulapselises peres. Olin neljandas klassis Saue Gümnaasiumis, kui Helina Hiir tuli asendusõpetajaks. Tema kutsus paljusid meie klassist pühapäevakooli Saue mõisa, kus oli just hiljuti tekkinud kogudus ja loodud pühapäevakool. Minu esimesed õpetajad Saue koguduse pühapäevakoolis olid Merike Loog ja Helina Hiir, kes olid samas ka Oleviste koguduse liikmed. Mäletan, et minuga koos käisid pühapäevakoolis veel Anu Vananurm, Heiki Tiikoja, Annika Suurküla, Kati Harakalju, Aili Oeselg, minu õde Anne-Ly Puusepp. Pühapäevakoolist kasvas välja Erki Kulla eestvedamisel mereklubi, millega liitusin 1994. aasta sügisel. 1995. aastal hakkasin käima Gunnar Mägi korraldatud noorteõhtutel Saue koguduses. Edaspidi aitasin kaasa noortetöö tegemisel.

Mind ristiti ja õnnistati 27. juunil 1999 Saue kogudusse koos Terje Kilbi ja Jaanika Lobjakaga pastor Gunnar Mägi poolt.

Virge Veeversoniga kihlusin 23. jaanuaril 2000 ja 1. juulil 2000 toimus Oleviste kirikus laulatus. Asusime Virgega elama 2000. aasta detsembrist Saue kirikusse, kus elasin kokku 9 aastat. Perre sündisid kaks poega – **Sett** (12.03.2001) ja **Naatan** (12.09.2002). Minu esimene abielu aga ei kestnud kaua, kahujuks lahutasime abielu 20. jaanuaril 2005 aastal. Rasketel aegadel on Jumal ja kogudus olnud mulle suureks toeks. 18. veebruaril 2004 valiti mind koguduse juhatusse. Kui 2004. aastal Gunnar Mägi Ameerikasse sõitis, hakkasin noorte jumalateenistusi pidama.

2007. aastal asusin õppima Eesti Metodisti Kiriku Teoloogilisse Seminari.

2006. aasta 1. jaanuaril sõitsin mitmete eesti noortega Soome-Ugri rahvaste I noortekonverentsile Sõktõvkari. Seal kohtusin soomlanna **Rebekka Lindqvistiga**. Rebekkaga kihlusime 11. novembril 2009 ja meid laulatati Rannamõisa kirikus 1. mail 2010 pastor Gunnar Kotieseni poolt.

Koguduse liikmete käepigistused, soojad sõnad ja näiteks pihku pistetud pühademuna on minu jaoks hindamatu väärtus.

Mari Päss Olen sündinud 9. juulil 1936 Võrumaal. Mind on ristitud lapsena. Leeri lõpetasin 8. juulil 1956 Helme kirikus koos Velloga. Kuldleer oli 30. juulil 2006 Tallinna Kaarli kirikus.

Laulatus **Vello Pässiga** toimus Valga Jaani kirikus 27. jaanuaril 1957. Sauele kolisime elama enda ehitatud majja 1986. aastal. Kohe võtsime Velloga end Tallinna EELK

Kaarli kiriku koguduse liikmeteks. Saue kogudusega liitusime 1991. aastal. Mind ja Vellot ristiti Valklas 2. augustil 1992 aastal Ants Rebase ja Erki Kulla poolt ning õnnistati Saue koguduse liikmeks. Perre sündis kaks last, kes ristiti Helme kirikus. Tütre Tiina kaks last on ristitud Tallinna Kaarli kirikus. Mina olen koguduses kassalugeja ametit pidanud. Koos Velloga (20.04.1932–08.10.1998) oleme abiks olnud Saue kiriku ehitustöödel.

Andrus Rebane Sündinud 15. mail 1974. aastal Türil. 1976. aastal kolis pere Sauele. 1992. aastal lõpetasin Saue keskkooli. Samast aastast olen ka Saue koguduses koos ema **Astra Rebasega** (18.05.1943–03.04.2005). Võtsin aktiivselt osa Saue Kristliku Vabakoguduse noortetööst, kuulusin juhatusse, laulsin ansamblis ja aitasin tõlkijana. Olen õppinud Eesti Humanitaarinstituudis. Mul on poeg Klen, kes võtab osa koguduse noorteüritustest.

Ergo Reintam Sündinud 13. juunil 1934 Tallinnas. Olen olnud abielus kaks korda, kuid praegu lesk. Esimesest abielust on täiskasvanud tütar Terje, kes sündis 25. jaanuaril 1963. Olen usklikuks saanud 1975. aastal.

Abiellusin lesena **Eva Kullerkupuga** (**Reintam**), kes on sündinud 28. mail 1929 Ida-Virumaal Liimala külas. Laulatus toimus 29. mail 1982. Eva uuestisünd toimus 1974. aastal ja ristimine 1983. aastal Tallinna metodisti koguduses Mere puiesteel. Oleme koos Evaga seotud Saue koguduse loomislooga. Olen Sauel elanud 1961. aastast. Et siin polnud kirikut ja meie kodus käis koos palvetav kodugrupp, tekkis Jumalast inspireeritud idee moodustada Saue linna kogudus. Aeg oli selleks soodne.

Olin Saue Kristliku Vabakoguduse pastori kt alates 1990. aastast, kogu töö koordinaator ja raamatupidaja. 1991. aasta veebruarist diakon ja koguduse juhatuse esimees. Olen 1976. aastast Tallinna metodisti koguduse liige ja seal kirikumehena töötanud. Saue koguduse liige olen paralleelselt olnud 1990. aasta märtsist kuni 1999. aasta novembrini. Saue kirik on kodule lähedal ja südamelähedane.

Marve Rekand Olen sündinud 12. märtsil 1945 Keilas. Elan Saue vallas Aila külas. Olin Keila Lutheri kiriku liige, lapsena ristitud ja seal leeritatud.

2008. aastal leidsin, et Sauel on uus kirik, mis asub mu kodule lähemal kui Keila. Soovisin rohkem süveneda kristlikesse algtõdedesse ja tulin Saue Vabakogudusse „Alfa" kursusele. Elasin läbi uussünni ja lasksin end täiskasvanuna ristida 28. detsembril 2008. Ristimistalitus toimus Oleviste kirikus ja samal päeval õnnistati Saue Vabakoguduse liikmeks. See oli väga pidulik sündmus mu elus. Püüan kaasa lüüa koguduse muusikalises tegevuses.

Raili Roomets (Leesmaa) Sündisin 20. veebruaril 1978. 1985. aastast elan Sauel. Lõpetasin Saue Keskkooli. 2000. aastal läbisin „Alfa" kursuse. Sama aasta suvel astusin Saue kogudusse usuristimise kaudu. Alustasin tööd pühapäevakooli õpetajana. Suurimaks saavutuseks võib lugeda Juhhei! lastekooriga esinemist Lootuse festivalil mais 2009.

Laulatatud 15. detsembril 2000 Saue kirikus **Janek Roometsaga**, kes on sündinud 20. detsembril 1974. Laulatas Gunnar Mägi. Meil on poeg **Kenneth**, kes sündis 13. augustil 2003. Ta on õnnistatud Saue kirikus 31. augustil 2003 ja käib seal pühapäevakoolis.

Elmo Rüütli Sündinud 28. septembril 1937 Tallinnas. Ristitud olen lapsena Kaarli kirikus.

Nüüd olen juba 50 aastat Sauel elanud. Olen töötanud autojuhina, ja muudel töödel püüdnud kõikjal abiks olla. Saue kiriku avastasin umbes kolm aastat tagasi, ka siin on vaja autojuhiks olla ning muidki töid on rohkesti.

Maret Sakkius Sündinud 7. märtsil 1986. Kasvanud suurema osa elust Sauel. Käinud Saue kirikus 2001. aastast. Ristitud ja kogudusse õnnistatud 16. novembril 2003 Gunnari poolt. Hetkel on suure töökoormuse tõttu koguduses käimine muutnud harvemaks, aga Jumal on alati südames.

Ronald Sakkius sündinud 7. detsembril 1987. Kasvanud samuti Sauel. Alustasin kirikus käimist oma õe Maretiga. Ristitud sain 31. juulil 2005 koos parima sõbra Hannesega Vahuri poolt. Hetkel töötan ja olen igati abiks oma õele.

Alla Sazanovitš Olen sündinud 1. novembril 1931 Hiiumaal Emmastes paljulapselise pere teise lapsena. Olen ristitud lapsena Kurise Apostlik-Õigeusu kirikus. Olin 17-aastane, kui sain päästetud.

Elasin ja töötasin Kärdlas. Abiellusin 1958. aastal ja ehitasime maja. Meile sündis poeg ja tütar. Olen kolmele lapsele vanaema ja ühele vanavanaema.

Jäin leseks 1976. aastal ja ellu tulid mõningad raskused.

1986. aastal tulin Sauele elama ja 1991. aastal uuendasin Oleviste kirikus oma lepingut Jeesusega. See sündis seoses oma venna raske haigusega; ta paranes ja minu usk sai kinnitatud.

Uus elukoht Sauel asus vanema õe Nooraga väga lähestikku, samas elavad ka mu lapsed. 1993. aastast külastan Saue Vabakogudust ja 1994. aastast olen koguduse liige. Laulan naiskooris ja olen perenaine köögis, kassalugemiskomisjonis. Olen tegelenud külaliste võõrustamisega. 21. veebruaril 2010. valiti mind koguduse juhatuse liikmeks.

Vivi Schvartz (Kokk, Raal) Olen sündinud 18. oktoobril 1947 Haapsalus. Kasvanud ja elanud seal 30 aastat. Keilasse kolisime 31. märtsil 1978. Elasin viis aastat Tallinnas ja siis kolisin Keilasse tagasi 2000. Aastal. 1989. aasta novembris hakkasin käima Keila baptisti palvemajas. Palvetamine on minu elus tähtsal kohal. Käisime Olevistes Alfa kursustel ja see kogudus sai südamelähedaseks. 4. jaanuaril 1998 õnnistati Oleviste kogudusse.

Sauele kolisime elama 2004. aasta detsembris. Saue koguduses hakkasin käima 2005. aastal. Päästetud olen 1977. aastal ja ristitud 26. detsembril 1997 Rein Uuemõisa ja Mehis Metsala poolt. Minu teine mees, August (21.11.1943) laulis Oleviste meeskooris ja sai 1998. aasta kevadel meeskooride laulu päeval päästetud. Abiellusin Augustiga 13. detsembril 1991. August suri 22. oktoobreil 2003.

Mul on neli last: **Kaidi Raal** (1974), **Raini Raal** (1979), **Vaiko Raal** (1982), **Rauno Schvartz** (1992). Lisaks kaks lapselast – **Marten** ja **Mirtel**.

Rauno Schvartz käis Alfa kursustel ja ristiti 17. mail 2009 Oleviste kirikus, ristisid Henno Hunt ja Veljo Kaptein. Rauno on evangelisti andega julge tunnistaja ja aktiivne noortetöö tegija. Ta abistab Oleviste kirikus erinevates valdkondades. Saue koguduses lööb ta kaasa „Upstairs Night" korraldamisel.

Silja Seermaa Sündinud 20. augustil 1987.

Elanud varajasest east Sauel. Ristitud 2004 aastal Olevistes.

Õpin esimest aastat Rakveres psühholoogiat.

Saue koguduses olen käinud noorteõhtutel ja osa võtnud noorte jumalateenistustest, kus laulnud ülistuslaule.

Hannes Seermaa Sündinud 29. aprillil 1990. Elanud sama moodi nagu õde Siljagi Sauel. Käisin noorteõhtutel ja lõpetasin Alfa kursuse. Ristitud Saue kirikus Vahur Utno poolt 31. juulil 2005 koos oma parima sõbra Ronald Sakkiusega. 2010 kevadel lõpetan gümnaasiumi.

Maire ja Gennadi Tarnapovitšid Maire on sündinud 22. aprillil 1961. Gennadi on sündinud 10. oktoobril 1941. Abiellusime 25. märtsil 1989.

Liitusime Saue Vabakogudusega 15 aastat tagasi. 15. juulil 1995 ristiti meid Valkla imeilusas mererannas Heldur Kajaste poolt. Koguduse tööst oleme Jumala abiga püüdnud aktiivselt osa võtta, tundes et see on meie vaimne kodu. Oleme osalenud kiriku ehituse- ja remonditöödes. Gennadi on osalenud juhatuse töös. Maire on alati koguduse üritustel laua katmisel abiks ja juba mitmel aastal hoidnud korras koguduse raamatupidamist. 2010. aastal valiti Maire juhatuse liikmeks. Meie peres on palju lapsi:

Eve on sündinud 9. detsembril 1989. On osalenud aktiivselt Saue koguduse pühapäevakooli töös ja laulnud kooris.

Andres on sündinud 29. detsembril 1990. On osalenud Saue koguduse pühapäevakooli töös.

Pojad **Raimond** (1992) ja **Riho Linholm** (1984) käisid 1994–1996 koguduse pühapäevakoolis.

Evi Tatarlõ Sündinud 31. märtsil 1940. Olen Kohtla-Järve „Saaroni" koguduse liige, ent samas ka sisse elanud Saue koguduse ellu.

Elan Saue linnas alates 2005. aastast, mil tütar ostis mulle Sauele imeilusa korteri.

Olen moodustanud oma kodus palvegrupi, mis on juba kolm aastat koos käinud. See on väga suur kohustus, mille olen enesele võtnud. Pakun omas kodus igal teisipäeval palvegrupile toitu nii vaimule kui ka ihule. Mulle on tähtsad piibel ja palve.

Agnes Toime Sündinud 8. oktoobril 1989. Kasvanud oma õe Kelliga Saue vallas. Olen käinud Saue kirikus noortekatel ja õnnistatud koos oma õe Kelliga 2. septembril.2001. Hetkel kasvatan oma kahte poega – Rasmust ja Silverit.

Kelli Toime Sündinud 27. septembril 1987. Kasvanud Saue vallas. Lapsena õnnistatud 2. septembril 2001. Noorena käinud noortekatel. Hetkel õpin Akadeemias Nord õigusteadust.

Kairi Tuulmägi (Kadakas) Olen sündinud 13. augustil 1984 ja elanud Saue vallas.

Kirikus hakkasin käima 11 aastat tagasi, 1999. aastal, kui Gunnar Mägi oli noortepastor. Minuga koos käisid veel noortekatel Merle Katsalinen, Tarmo Väärman, Janek Puusepp, Virge Veeverson ja nende sõbrad. Ristitud olen Saue kirikus 6. veebruaril 2000 ja õnnistati koguduse liikmeks Gunnar Mägi poolt. Saue noortekooriga liitusin 2000. aastal ja laulsin kuni 2003. aastani, mil läksin ülikooli õppima ja jäin koguduse tööst kaugemale.

2008. aastal kihlusin **Hannes Tuulmägiga** ja Erki Kuld laulatas meid 11. juulil 2009 Rannamõisa kirikus.

Saue kogudus on minu kodukogudus, kuhu on hea tulla.

Valve Uibo Sündinud 8. mail 1921 Petserimaal. Olen jumalkartlik lapse-east, vanaema õpetas mind uskuma. Lapsena on mind ristitud sealses luteri kirikus. 1940. aastal kolisime emaga Tallinna.

1975. aastal armastasin käia Oleviste koguduses, kus leidsin sügavama osaduse oma Issandaga. Elasin emaga Sauel alates 1988. aastast. Peagi kuulsin, et Sauel soovitakse luua kristlikku kogudust. Liitusin selle palvetava rühmaga algusest 1992. aastast. Olen olnud kursis koguduse loomise raskuste ja rõõmudega.

Urve ja Vahur Utno **Urve** – olen sündinud 2. mail 1948 Nõmmel usklikus kodus. 18-aastaselt andsin oma elu Jumalale. Mind ristiti, kui olin 20 aastane ja ma astusin Nõmme Baptistikogudusse. Olen osalenud Saue koguduse laulukooris selle sünnist saati. Koorilaul meeldib mulle väga ja olen osalenud ka Nõmme koduses kooris. 2010. aastast koguduse raamatukogu hoidja. 1996. aastast kuni kiriku valmimiseni on toimunud meie kodus palvekoosolekud.

Vahur – olen sündinud 7. juulil 1955 Narvas. Vanaema palvetas mu eest ja usklikuks sain 20-aastaselt, mil mind

ristiti Seitsmenda Päeva Adventistide kogudusse koos enda eest palvetanud vanaemaga. 1993. aasta 2. veebruari täiskogu koosolekul valiti revisjonikomisjoni.

3. aprillil 1994 valiti üldkogul diakoniks ja 22. mail õnnistati diakoni ametisse. 19. jaanuaril 1997 täiskogu koosolekul valiti abipastoriks ja 22. aprillil ordineeriti abipastoriks Helari Puu ja Ülo Meriloo poolt. 18. jaanuaril 2004 üldkoosolekul valiti vanempastori kohusetäitjaks. 13. veebruaril 2005 valiti vanempastoriks. 21. veebruaril 2010 valiti juhatuse esimeheks.

Abiellusime 1982. aastal ja kolisime Saue valda. Siin leidsime 1990. aastal, et loomisel on Saue Kristlik Vabakogudus. Kuna olime erinevatest kogudustest, siis loodav kogudus vastab meie ootustele. Oleme püüdnud kaasa aidata koguduse töös nõnda, kuis suudame. Peres on täiskasvanud poeg Tarmo.

Agate Vaard Sündinud 18. novembril 1924 Tartumaal. Ema oli kristlane. Ristitud olen Tartu metodisti koguduses. 1974. a. tulin elama Tallinna ning liitusin Tallinna metodisti kogudusega, mille liige olen siiamaani. Pensionpõlves olen leidnud osaduse Saue Vabakogudusega. Liitusin koguduse sünni ajal. Tol ajal toimusid minu kodus palvegrupid. Piibli lugemine ja palvetamine on minu elus tähtsal kohal. Saue kogudus on mulle armas ja on kodule lähemal.

Olen sünnitanud kaks poega. Praegu olen lesk.

Valve Vahar Sündinud 14. oktoobril 1939 Tallinnas.

1964. aastal abiellusin ja asusin elama Sauele.

2009. aasta suvel leidsin sõbranna juhatusel Saue kiriku, hakkasin seal käima ja leidsin uusi sõpru.

Maarja-Liisa Vaher (Suitso) Olen sündinud 20. augustil 1991. aastal, Eesti Vabariigi Taasiseseisvumise päeval. Juba kahe-aastaselt käisin koos vanaemaga Saue mõisas pühapäevakoolis. Kuueaastaselt hakkasin iseseisvalt pühapäevakoolis käima. Minu õpetaja oli Anu Vananurm. Ristiusu vastu tekkis huvi Gunnar Mägi antud eetikatundide kaudu Saue Gümnaasiumis, mille lõpetasin 2010. aastal. Kolmeteistaastaselt hakkasin käima noortekatel.

2003. aasta Jaanipäeval sain päästetud, palvetades koos Gunnariga.

Minuga koos võtsid noortekatest osa aastatel 2004–2005 Maret ja Roland Sakkius, Agnes Toime, Silja ja Hannes Seermaa, Ervin Kiirend, Lauri Kadakas ja nende sõbrad. Meid juhendasid Kaido

Juhkama ja Janek Puusepp. Neid abistas Tallinna Nelipühikogudusest Siim Vaher. Koguduses olen kaasa aidanud noortetöös. Meeldejääv oli 2005. aasta noortelaager Ruilas. Alates 2006. aasta märtsist oleme Siimu ja Lauri Kadakaga noorte misjonitööd teinud Saaremaal. Vahel käime ka Märjamaa koguduses noortetööd tegemas. Mulle meeldib laulda ja ülistada Jumalat. Mind ristiti 5. novembril 2006 ja õnnistati Saue kogudusse Vahur Utno poolt. 20. augustil 2008 kihlusin **Siim Vaheriga** ja meid laulatas EKNK piiskop Ago Lilleorg Rannamõisa kirikus 4. juunil 2010. Käin nüüd Tallinna Nelipühi kirikus jumalateenistustel ja laulan sealses kooris. Saue kogudus on minu südames, kuna see on minu sünnikogudus.

Reet Vahermaa Sündisin 16. mail 1965.

Mäletan aegu, kus praeguses kiriku pargis asus minu mängumaa. Sinna valminud kirik oli mu kodu lähedal ja astusin huvi pärast ka uksest sisse. Leidsin, et seal käimine pakkus hingerahu. Pastor Gunnari ajal toimus seal huvitavaid üritusi.

Olen lõpetanud Saue Kristliku Vabakoguduse 2003.–2004. aasta „Alfa" kursuse, mida viis läbi Gunnar Mägi. Minuga koos võtsid sellest osa Kaire Sildnik, Pille Tiirik, Ilmar Toompu ja Kairi Kippar. Mul on tütar Ursula, kes sündis 6. oktoobril 1991.

Praegu elan Tallina ja käin tööl, mistõttu satun Saue kirikusse harva.

Andrus ja Epp Vaiklo

Andrus – Olen sündinud 5. oktoobril 1972 kristlikus perekonnas Sauel. Saue keskkooli lõpetasin 1990. aastal. 1990–1991 õppisin Paikuse Politseikoolis, seal omandatud ametit olen 18 aastat pidanud.

Mind ristiti Tallinna Oleviste koguduses 1989. aasta detsembri lõpus. See oli eriline ristimistalitus, kus oli ligi sada ristitavat. Olin neist viimane. Ristijateks olid pastorid Ülo Meriloo ja Henno Hunt.

Saue kogudusega on tihedad sidemed – kodulinn, tuttavad. Olen Saue koguduse sõber ja toetajaliige. Sageli tuleb jumalateenistustel lauluga teenida nii solistina, ansamblis ja koorides lauldes, aga ka kantslist tunnistades. Oleviste koguduses laulan meeskooris ja mandoliinikooris. Abistan kodututele mõeldud supiköögis turvamehena. Meie peres on kaks tütart.

Epp – Olen sündinud 28. aprillil 1973 Tartumaal. Üles kasvanud Tallinnas. Olen Oleviste koguduse liige 1993. aasta kevadest. 1993. aasta mais ristis Ülo Niinemägi mind Oleviste kirikus. Abiellusin Andrus Vaikloga 27. mail 1995. Laulsin varem „Effataa" kooris, praegu vokaalansamblis

„Retkele". Saue koguduses olen teeninud laulmisega noortekooris, pereansamblis ja ühiskooris.

Elis Vaiklo Sündisin 19. oktoobril 1992. aastal. Õpin Saue Gümnaasiumis. Olen ristitud 28. detsembril 2008 Ülo Niinemäe poolt Oleviste kirikus. Laulan „Effataa" kooris. Tegutsen Oleviste koguduses „noortekatel", osalen kodugrupis. Saue koguduses olen käinud pühapäevakoolis. 2009. aasta sügisest aitan kaasa Saue koguduses „Upstairs Night" noortekate korraldamises, mis toimuvad kord kuus.

Hanna Vaiklo Olen sündinud 24. märtsil 1998. aastal. Õpin Saue Gümnaasiumis. Olen käinud ka pühapäevakoolis Saue kirikus. Aitan koos õega korraldada noorteõhtuid „Upstairs Night".

Irma Vaiklo (Mooring) Sündinud Tallinnas. Elan Sauel 1963. aastast oma perega ehitatud majas. Ristitud olen 1954. aastal Kalju Baptistikoguduses Osvald Tärgi poolt. Olen Oleviste koguduse liige. Laulan mandoliinikooris ja Oleviste koguduse naiskooris. Samas olen Oleviste koguduse segakoori dirigent pikki aastaid. 3. detsembril 1966 laulatati mind Georg Vaikloga kodus Sauel. Alates 18. oktoobrist 1995 olen lesk.

Perre sündis kolm last: Hannes (31.03.1970), Andrus (05.10.1972), Liis (08.12.1977).

Saue koguduses laulan naiskooris ja aitan kaasa toitlustamisel. Mitmel korral on Saue kirikus laulnud Oleviste segakoor ja ka meie pereansambel – Irma, Andrus, Epp ja Liis.

Anu Vananurm Sündinud 24. jaanuaril 1981. 1990. aastate alguses käisin Saue mõisas pühapäevakoolis. Mäletan õpetaja Merikest ja Helinat ning seda, kuidas palvetasime, et tankid ei jõuaks Tallinnasse. Siis tuli paus ja Saue uude kirikusse Tammetõru tänaval sattusin 1996. aasta sügisel tänu oma pinginaaber Airile, kes minu teada oli juba lapsest peale Saue koguduses käinud.

Ristitud sain ja leeris käisin 17-aastasena Keilas luteri kirikus, aga

kuna elukohaks oli Saue, siis sai kodusemaks ikka Saue kirik. Saue koguduse noortetööga tegeles tol ajal Gunnar Mägi ning alguse said neljapäevased noorteõhtud. Samal ajal liitusin Saue koguduse noortekooriga. Peagi tuli Gunnar välja ideega, et meie Airiga võiksime hakata tegelema laste pühapäevakooliga. See oli põnev aeg ja minu elus väga suure tähendusega, sest just tänu tegevusele Saue koguduse pühapäevakoolis läksin ma õppima algklassiõpetajaks ja töötangi nüüd õpetajana. Mäletan, et käisime koolitustel, tegime lastehommikuid, kus vaatasime filme ja mängisime mänge. Hiljem läks Airi Tartusse õppima ja jätkasin pühapäevakooli õpetajana üksi.

Pühapäevakooliga tegelevad nüüdseks küll teised inimesed, aga lauljana olen ma Saue kogudusse jäänud ega kavatsegi sealt lahkuda.

Eleonore Ütt Olen sündinud 4. veebruaril 1930 Hiiumaal. Juba 17 aastaselt sain usklikuks. Mind on ristitud 1948. aasta suvel Hiiumaal Ligema jões, olin siis alles 18-aastane. Olin abielus alates 1961. aastast ja leseks jäin 2010. aasta kevadel. Mul on poeg ja tütar, ning neli lapselast.

Alates 1986. aastast elan Sauel ja esialgu käisin Oleviste kirikus.

1995. aastal avastasin Sauel oleva vabakoguduse ja leidsin, et see osadus on mullegi meelepärane.

MÄLESTAME LAHKUNUID, KES ON JÕUDNUD USUST NÄGEMISSE

Linda Altmets	03.02.1923–09.07.1992	(69)
Evald Videse	19.04.1921–19.09.1992	(71)
Rudolf Lange	18.06.1921–02.12.1993	(72)
Paul Altmets	21.04.1923–22.12.1993	(70)
Valter Jõger	28.08.1915–29.10.1996	(81)
Asta Vägi	23.12.1926–13.05.1997	(70)
Vello Päss	20.04.1932–08.10.1998	(66)
August Kolk	20.04.1918–13.12.1998	(80)
Hans-Arnold Paasik	22.12.1928–16.11.1999	(70)
Eva Reintam	28.05.1929–02.08.1999	(70)
Meeri Kangro	27.11.1910–03.04.2001	(90)
Lilli Laar	05.05.1904–01.06.2001	(97)
Harda Alet-Märtson	19.04.1977–15.04.2001	(23)
Sofia Kuld	15.10.1915–14.12.2001	(86)
Anna Karoliine Mihkelson	24.07.1907–22.03.2002	(94)
Elsa Agate Lumilaid	21.12.1922–04.04.2003	(80)
Urve Sammel	16.06.1953–11.07.2003	(50)
Austra Scarlote Särglepp	07.02.1913–19.07.2003	(90)
Astra Rebane	14.05.1943–02.04.2005	(61)
Õie Mändvee	02.03.1934–17.05.2005	(71)
Elviine Kolk	07.07.1928–17.07.2005	(77)
Valve Sudak	14.02.1924–03.12.2005	(81)
Milvi Seermaa	26.12.1933–09.01.2006	(72)
Helvi King	01.07.1932–12.05.2006	(72)
Marta Tuul	07.08.1915–31.08.2006	(91)
Riho Linholm	09.06.1984–05.08.2007	(23)
Salme Silman	21.11.1921–19.01.2008	(86)
Ralf-Engelhard Uusmäe	07.04.1911–20.02.2008	(97)
Olga Aaliste	22.12.1924–03.01.2009	(84)
Evi Anni	03.04.1935–22.10.2009	(74)

Järelsõna

Koguduse ajalugu kogudes kogesime, et selle töö tegemiseks oli just nüüd viimane aeg, sest hiljem oleks materjali leidmine olnud veelgi raskem ning mälestused oleksid hakanud ununema.

Koguduse ajaloo koostamisel pole kasutatud ainult kronoloogilist teksti, vaid on vahele põimitud ka mitmeid jutustusi ja meenutusi. Arvame, et see ei vähenda koguduse ajaloo asjalikkust, vaid heidab valgust ka koguduse kui ajaloolise subjekti siseelu dünaamikasse – avades sellega varjupooli ning näidates, et igal päeval ei paistnud päike, vaid tuli minna ka läbi tormide ja tuulte. Kahjutundega peame tõdema, et koguduse algusaastate paljud dokumendid hävisid tulekahjus koos vanempastori majaga, ning nüüd erinevate inimeste märkmeid uurides märkame ühe ja sama sündmuse või inimese kohta erinevaid kronoloogilisi andmeid.

Ajalookroonika toimkond tänab Saue Linnavalitsust, Rafael Amost ja Margit Otsa, kes võimaldasid hankida materjale Saue Linna arhiivist. Samuti täname neid koguduse liikmeid, kes andsid oma isiklikke päevikuid, pilte ja märkmeid ning meenutusi Saue koguduse tekke ja kiriku ehitamise ajalugu.

Täname veelkord kõiki, kes on aidanud Saue Kristlikku Vabakogudust kahekümne aasta kestel väga erineval moel ning soovime Jumala õnnistusi järgnevateks aegadeks.